

CONCEPT-AANVULLINGSBESLUIT GELUID OMGEVINGSWET

Nota van Toelichting – artikelsgewijs

In het opschrift van de artikelen is telkens tussen vierkante haken [...] aangegeven wat de grondslag in de wet is.

Artikel 3.19 (toepassingsbereik) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In het eerste lid is bepaald dat afdeling 3.6 van toepassing is op het geluid van een weg, spoorweg of industrieterrein op een geluidgevoelig gebouw. In deze afdeling is het vertrekpunt van denken het geluid van een weg, spoorweg of industrieterrein op een bestaand geluidgevoelig gebouw, dat wil zeggen een gebouw dat al gebouwd is. Het toelaten van een nieuw geluidgevoelig gebouw is geregeld in hoofdstuk 5.

Dit artikel is, zoals alle overige artikelen die met dit besluit worden ingevoegd, geschreven in enkelvoud. Het geluid op een geluidgevoelig gebouw is echter altijd het geluid van een geluidbronssoort als geheel. Dat is in het derde lid van artikel 3.26 zo bepaald voor alle wegen en spoorwegen. Het geluid van bijvoorbeeld een gemeenteweg is dus het geluid van alle gemeentewegen (de geluidbronssoort) bij elkaar. In het eerste lid van artikel 3.27 is hetzelfde geregeld voor de geluidbronssoort industrieterreinen.

Verder is bepaald dat het gaat om het geluid op geluidgevoelige gebouwen die zijn toegelaten in het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit die geheel of gedeeltelijk in het aandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein liggen. De geluidgevoeligheid geldt per geluidbronssoort. De planologische situatie is bepalend, het feitelijk gebruik van een gebouw is voor de geluidgevoeligheid niet van belang. Dit betekent dat een gebouw met een woonfunctie dat tijdelijk wordt gebruikt als bijvoorbeeld kantoorruimte wel binnen het toepassingsbereik van deze afdeling valt en omgekeerd dat een kantoorruimte die feitelijk wordt bewoond niet onder het toepassingsbereik van deze afdeling valt. Net als onder de Wet geluidhinder is het uitgangspunt dat gebruik van gebouwen en locaties plaatsvindt overeenkomstig de daaraan toegekende functie. Woningen die geheel op een industrieterrein liggen, vallen niet onder de werking van deze afdeling omdat het aandachtsgebied begint bij de grens van het industrieterrein en deze afdeling ziet op woningen die in het geluidaandachtsgebied liggen.

Het is in de praktijk wel mogelijk dat een geluidgevoelig gebouw gedeeltelijk in een geluidaandachtsgebied ligt. In het eerste lid wordt bepaald dat deze afdeling ook van toepassing is op gebouwen die voor een deel in een geluidaandachtsgebied liggen. Het hele gebouw is daarmee geluidgevoelig en valt onder de regels van afdeling 3.6.

Het tweede lid bepaalt dat deze paragraaf niet van toepassing is op geluidgevoelige gebouwen die in het omgevingsplan alleen voor een bepaalde periode van niet meer dan tien jaar zijn toegelaten. Deze tijdelijkheid moet expliciet in het omgevingsplan of de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit zijn vastgelegd. Het kan daarbij zowel gaan om een gebouw dat tijdelijk geluidgevoelig is (bijvoorbeeld tijdelijke huisvesting in een kantoor) als om een tijdelijk aanwezig gebouw met een geluidgevoelige functie.

In het derde lid is bepaald dat afdeling 3.6 niet geldt voor niet-geluidgevoelige gevels. Bij het vaststellen van geluidproductieplafonds wordt geen rekening gehouden met het geluid op die niet-geluidgevoelige gevels. Dat geldt ook als geluidproductieplafonds worden verhoogd en het geluid toeneemt. Een gevel kan alleen bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen met toepassing van de artikelen 5.78z of 5.78aa als niet-geluidgevoelige gevel in het omgevingsplan worden aangemerkt. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.78z. Deze niet-geluidgevoelige gevels vervangen in het nieuwe stelsel de gevels die onder de Wet geluidhinder als 'doof' werden aangemerkt of waarvoor met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering werd afgeweken van de wettelijke norm. In het overgangsrecht is in artikel 10a.9 bepaald dat onder 'niet-geluidgevoelige gevel' ook wordt verstaan een gevel die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet is aangemerkt als zogenoemde 'dove gevel', alsmede een gevel waarvoor de Interimwet stad-en-milieubenadering is toegepast. Ook die gevels blijven na inwerkingtreding van de Omgevingswet niet geluidgevoelig.

Artikel 3.20 (geluiddaandachtsgebied) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel bepaalt dat alle wegen en spoorwegen, alsmede industrieterreinen met geluidproductieplafonds, een geluiddaandachtsgebied hebben. De werking en functie van dit stelsel is al uitgebreid beschreven in paragraaf 5.5.2 van het algemeen deel van deze toelichting.

Het geluiddaandachtsgebied is een belangrijk onderdeel van het systeem omdat enkel binnen het geluiddaandachtsgebied de geluidregels van dit besluit van toepassing zijn. Dit betekent dat er bij wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein gekeken moet worden naar het toelaatbare geluid op geluidgevoelige gebouwen in het geluiddaandachtsgebied. Als sprake is van een voorgenomen besluit dat zal leiden tot een groter dan het geldende aandachtsgebied, moet direct al in dat grotere aandachtsgebied worden gekeken. Dit is een logisch gevolg van het feit dat in de instructieregels onder de Omgevingswet geen onderscheid gemaakt wordt tussen het voorbereiden en nemen van een besluit of het voorbereiden en vaststellen van een omgevingsplan. Een geluidgevoelig gebouw hoeft niet in zijn geheel in een geluiddaandachtsgebied te liggen. Ook als een geluidgevoelig gebouw gedeeltelijk in een geluiddaandachtsgebied ligt, zijn de geluidregels van dit besluit van toepassing.

Waar de regels in afdeling 3.6 betrekking hebben op de geluiddaandachtsgebieden, betreft dit vastlegging of wijziging van de omvang van het geluiddaandachtsgebied in samenhang met aanleg of wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein.

Daarnaast moet bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in een geluiddaandachtsgebied rekening worden gehouden met het geluid van die weg, spoorweg of dat industrieterrein. De instructieregels daarvoor worden in subparagraaf 5.1.4.2a.4 toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving. Een geluiddaandachtsgebied maakt direct duidelijk op welke locaties rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van de geluidbronsoort waartoe dat geluiddaandachtsgebied behoort. Dat voorkomt onnodige lasten voor akoestisch onderzoek en procedures.

Daarbij is bepaald dat voor het berekenen van het geluiddaandachtsgebied regels van toepassing zijn die zijn opgenomen in de Omgevingsregeling. De grens van dat geluiddaandachtsgebied volgt rechtstreeks uit een voorgeschreven berekening en ligt zodanig dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen buiten het geluiddaandachtsgebied lager is dan de standaardwaarde. Bij berekening van het geluiddaandachtsgebied wordt geen rekening gehouden met afscherming omdat afscherming voor hoogbouw weinig of geen effect heeft. Het buiten beschouwing laten van afschermende bebouwing kan ertoe leiden dat een geluiddaandachtsgebied groter is dan noodzakelijk. In die gevallen kan met een eenvoudige berekening snel een eerste scan plaatsvinden, zodat meer gedetailleerde akoestische berekeningen beperkt kunnen worden tot dat deel van het geluiddaandachtsgebied waarin de standaardwaarde daadwerkelijk overschreden wordt of dreigt te worden. Voor zover er geluidproductieplafonds gelden, is de omvang van het geluiddaandachtsgebied onlosmakelijk verbonden met de waarden van die plafonds.

Bij geluidbronsoorten met geluidproductieplafonds wordt het aandachtsgebied bepaald bij het vaststellen van geluidproductieplafonds. Dat is geregeld in artikel 3.28. Bij gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen die worden gereguleerd met het systeem van de basigeluidemissie is de breedte van het geluiddaandachtsgebied afhankelijk van het aantal rijstroken, zoals nu bij de Wet geluidhinder het geval is, dan wel aantal sporen. De breedte van het geluiddaandachtsgebied wordt voorgeschreven in de Omgevingsregeling.

Artikel 3.21 (geluidgevoelige gebouwen) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In dit artikel is bepaald welke gebouwen geluidgevoelig zijn. In de begripsbepaling van geluidgevoelige gebouwen in Bijlage I, behorende bij artikel 1.1, wordt naar dit artikel verwezen.

In dit artikel zijn geluidgevoelige gebouwen gedefinieerd. Het vervangt het oorspronkelijke artikel 5.56 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Via de begripsbepaling in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving werkt deze bepaling ook door in hoofdstuk 5. In de wijze van definiëren is meer dan voorheen aansluiting gezocht bij de bouwregelgeving in het Besluit bouwwerken leefomgeving zonder wezenlijke wijzigingen tot stand te brengen ten opzichte van de definities die voorheen golden op grond van de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer. Zo is een woning nu gedefinieerd als een gebouw met een woonfunctie. Een reguliere grondgebonden woning blijft dus een geluidgevoelig gebouw en een studentenwoning ook. Een vakantiewoning, die geen woonfunctie maar een logiesfunctie (voor recreatie) heeft, blijft niet geluidgevoelig. De voormalige

geluidgevoelige terreinen (ligplaatsen voor woonschepen en standplaatsen voor woonwagens) vallen nu onder de geluidgevoelige gebouwen en blijven dus geluidgevoelig.

In de aanhef van het eerste lid is bepaald dat een geluidgevoelig gebouw ook een gedeelte van een gebouw kan zijn. Een gebouw kan dus bestaan uit een geluidgevoelig en een niet-geluidgevoelig gedeelte. Een voorbeeld daarvan is een flatgebouw met een commerciële plint. De eerste bouwlaag met commerciële ruimten is dan niet geluidgevoelig, de tweede en hogere bouwlagen wel. De toevoeging 'of een gedeelte daarvan' betekent ook dat elk deel van een gebouw (dat een van de onder a tot en met d bedoelde functies heeft) als afzonderlijk geluidgevoelig gebouw moet worden gezien. Een appartementengebouw is daarmee een verzameling van gestapelde geluidgevoelige gebouwen met een woonfunctie. Ook op dit punt is aansluiting gezocht met het Besluit bouwwerken leefomgeving.

In het eerste lid, onder a, worden de gebouwen met een woonfunctie en nevenfuncties daarvan genoemd. Een woonfunctie is volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving een "gebruiksfunctie voor het wonen". Dit begrip omvat alle gebouwen voor woongebruik. Bij nevengebruiksfuncties kan worden gedacht aan de gemeenschappelijke ruimten in een woongebouw voor bijvoorbeeld 24-uurszorg zoals een verzorgingstehuis, of de gemeenschappelijke woonkamer van een studentenhuus. Ook deze zijn geluidgevoelig.

Een onderwijsfunctie, genoemd in het eerste lid, onder b, is in lijn met het Besluit bouwwerken leefomgeving, een gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs. Het gaat hierbij om de onderwijsgebouwen die ook onder de Wet geluidhinder beschermd werden. Voor wat betreft de toetsing van geluidwaarden op de gevel is het van belang dat de nevenfuncties in beginsel tot het geluidgevoelige gebouw worden gerekend. Voor nevengebruiksfuncties van een onderwijsfunctie kan gedacht worden aan een sportfunctie (gymnastieklokaal) of een bijeenkomstfunctie (kantine). Het hele gebouw is in beginsel beschermd, en niet alleen de delen van de gevels waarachter zich klaslokalen bevinden. Hiermee wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de situatie onder de Wet geluidhinder, waarin een onderwijsgebouw in zijn geheel beschermd werd.

Onder c worden de gebouwen met een gezondheidsfunctie met bedgebied en nevenfuncties daarvan genoemd. Onder de Wet geluidhinder werden in deze categorie ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingstehuizen en psychiatrische inrichtingen aangemerkt als geluidgevoelige gebouwen. Ook deze benamingen zijn omgezet naar de terminologie van het Besluit bouwwerken leefomgeving. In dit kader is een gezondheidszorgfunctie een gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling. Om niet alle gezondheidszorgfuncties – zoals praktijken van huisartsen of voor fysiotherapie – geluidgevoelig te maken, maar zo goed mogelijk aan te sluiten bij de begripsbepaling onder de oude wetgeving, is ervoor gekozen om alleen gezondheidszorgfuncties met bedgebied aan te wijzen. Bedgebieden zijn een bijzondere categorie verblijfsgebieden. In een bedgebied ligt ten minste één bedruimte, maar er kunnen daarnaast ook andere (verblijfs)ruimten liggen. Een bedruimte is volgens het Besluit bouwwerken leefomgeving een verblijfsruimte voor een of meer bedden voor slapen of voor het verblijf van bedgebonden patiënten in die ruimte. Net als bij onderwijsgebouwen wordt ook hier het hele gebouw beschermd en niet alleen de gevels waarachter het onderzoek, de verpleging, de verzorging of de behandeling plaatsvindt. Anders dan onder de Wet geluidhinder worden verzorgingstehuizen – mede als gevolg van de wijzigingen in het Nederlandse zorglandschap in de afgelopen periode – primair tot de woonfunctie (onderdeel a) gerekend en niet langer tot de gezondheidszorgfunctie. Voor de normering maakt dat overigens geen verschil.

Onder de bijeenkomstfunctie voor kinderopvang als bedoeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving vallen dagopvang met slaapgelegenheid voor kinderen tot 4 jaar, de buitenschoolse opvang en de 24-uursopvang. In aansluiting op de oude wetgeving, waarin alleen medische en reguliere kinderdagverblijven beschermd werden, worden alleen gebouwen met bedgebied aangemerkt als geluidgevoelig gebouw. De bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied richt zich zowel op kinderopvang voor kinderen tot 4 jaar als op 24-uursopvang. Bij 24-uursopvang speelt de leeftijd van de kinderen geen rol. Het gaat om bedrijfsmatige opvang. De oppas aan huis of de gastouder als bedoeld in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, die één of meer kinderen in de eigen woning of de woning van de ouders van die kinderen opvangt of verzorgt, vallen hier buiten. Ook voorzieningen waar kinderen wonen, zoals een tehuis, worden niet gerekend tot de bijeenkomstfunctie voor kinderopvang. Die vallen onder de woonfunctie. Medische voorzieningen zoals een medisch kinderdagverblijf of een kinderziekenhuis vallen onder de gezondheidszorgfunctie.

Voor het bepalen van het geluid op de gevel is het van belang dat nevengebruiksfuncties op grond van het eerste lid in beginsel tot het geluidgevoelige gebouw worden gerekend. Dit is echter anders als expliciet in het omgevingsplan is vastgelegd dat er geen geluidgevoelige ruimten mogen komen in dat deel van het gebouw. Dan wordt dat deel van het gebouw niet tot het geluidgevoelige gebouw gerekend. Op grond van het eerste lid behoort een bij een woning behorende garage bijvoorbeeld tot het geluidgevoelige gebouw. Als in het omgevingsplan echter is aangegeven dat de garage alleen als zodanig gebruikt mag worden zodat daarin geen geluidgevoelige ruimte is toegelaten, dan hoeft die garage niet beschermd te worden. Andere voorbeelden zijn de aangebouwde parkeergarage bij een ziekenhuis of bij een appartementencomplex of de gymzaal van een onderwijsinstelling. Dergelijke delen van gebouwen worden vaak zodanig gesitueerd dat zij het geluid van een weg afschermen. De niet-geluidgevoelige delen kunnen uiteraard niet voor geluidgevoelige functies worden gebruikt, tenzij het omgevingsplan wordt gewijzigd in welk kader de geluidbelasting op de gevels van de betreffende gebouwen alsnog getoetst moeten worden.

Uit het derde lid volgt dat ook nog niet gebouwde maar wel toegelaten gebouwen (geprojecteerde gebouwen) geluidgevoelig zijn voor zover die gebouwen voldoen aan het eerste lid. Of een toegelaten gebouw al feitelijk gebouwd is, is dus niet van belang voor de bescherming tegen geluid. Nog niet gebouwde woningen en in aanbouw zijnde woningen zijn ook geluidgevoelig, net als reeds gebouwde (bestaande, aanwezige) woningen. Dit is een logisch voortvloeisel van de samenhangende benadering van ruimtelijke ontwikkelingen en geluid onder de Omgevingswet.

Bij nog niet gebouwde gebouwen is soms niet duidelijk wat de exacte locatie van de gevels wordt. Die informatie kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in het omgevingsplan of een uitwerking daarvan, of in een omgevingsvergunning. Bij globale omgevingsplannen kan het voorkomen dat deze informatie nog niet beschikbaar is omdat de uitwerking nog moet plaatsvinden. Dan ligt het voor de hand dat op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet tijdens de voorbereiding van een besluit dat wijziging brengt in de geluidssituatie overleg plaatsvindt met de betreffende gemeente. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij de wijziging van een weg waardoor het geluid op toegelaten maar nog niet gebouwde geluidgevoelige gebouwen toeneemt. De betrokken bestuursorganen moeten dan afspraken maken over de maatregelen die getroffen worden om de toename van het geluid zoveel mogelijk te voorkomen. De maatregelen moeten worden uitgevoerd als de nieuwe gebouwen daadwerkelijk gebouwd worden.

Artikel 3.22 (geluidgevoelige ruimten) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Binnen een geluidgevoelig gebouw is niet elke ruimte geluidgevoelig. In het eerste lid is bepaald welke ruimten gevoelig zijn voor geluid. Het vervangt het oorspronkelijke artikel 5.57 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Via de begripsbepaling in bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving werkt deze bepaling ook door in hoofdstuk 5. De aanwijzing van geluidgevoelige ruimten bouwt voort op de definitie van hetzelfde begrip in artikel 1 van de Wet geluidhinder en artikel 1.1 van het Besluit geluidhinder. In vergelijking met het oorspronkelijke artikel 5.57 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is de aansluiting bij het begrippenkader van het Besluit bouwwerken leefomgeving verder verbeterd.

In het eerste lid, onder a, is bepaald dat bij een woonfunctie alle verblijfsruimten geluidgevoelig zijn. In het Besluit bouwwerken leefomgeving is voor woningen (gebouwen met een woonfunctie) bepaald dat woonkamers, slaapkamers en keukens verblijfsruimten zijn. In de Wet geluidhinder waren alleen keukens met een oppervlakte van ten minste 11 m² geluidgevoelig, maar dat oppervlaktecriterium is verlaten om de aansluiting bij het Besluit bouwwerken leefomgeving te verbeteren. Andere ruimten dan verblijfsruimten zijn niet geluidgevoelig. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan tochtportalen, gangen en badkamers. Als een gevel zwaar door geluid worden belast, kan ervoor worden gekozen achter die gevel juist de niet-geluidgevoelige ruimte te situeren.

In het eerste lid, onder a, is ook bepaald dat een verblijfsruimte van een bijeenkomstfunctie, die een nevenfunctie is van de woonfunctie, een geluidgevoelige ruimte is. Een voorbeeld daarvan is de gemeenschappelijk woonkamer in een studentenhuus of recreatieruimte in een verzorgingsstehuis.

In het eerste lid, onder b, c en d, is op overeenkomstige wijze bepaald dat verblijfsruimten in gebouwen met een onderwijsfunctie, een gezondheidszorgfunctie en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied, geluidgevoelig zijn. Ook verblijfsruimten als bedoeld onder c van

een bijeenkomstfunctie die een nevengebruiksfunctie is van een gezondheidszorgfunctie zijn geluidgevoelig. Hierbij kan worden gedacht aan een recreatieruimte van een verpleeghuis.

In het eerste lid heeft de toevoeging 'of verblijfsgebied' betrekking op gebouwen die nog niet zijn ingedeeld in verblijfsruimten. Dat is aan de orde bij geheel vrij indeelbare 'casco' gebouwen die pas na oplevering door de eigenaren worden ingedeeld in concrete ruimten. De grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten gelden dan voor de verblijfsgebieden.

De uitwendige scheidingsconstructies van woonwagens en woonschepen mogen niet te veel massa hebben. De te realiseren geluidwering is daardoor beperkt en met name het achteraf aanbrengen van geluidwerende maatregelen is technisch moeilijk uitvoerbaar. Daarom is in het tweede lid bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben. Het geluid in woonwagens en woonschepen wordt dus niet getoetst aan de grenswaarden voor geluidgevoelige ruimten.

Artikel 3.23 (waar waarden gelden) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel bepaalt waar de waarden, zoals deze zijn vastgelegd in de tabellen 3.31 en 3.48, gelden. Het artikel is gebaseerd op artikel 5.60 zoals dat al in het Besluit kwaliteit leefomgeving is opgenomen.

In het eerste lid is onder a bepaald dat de standaardwaarden en grenswaarden voor een al gebouwd geluidgevoelig gebouw gelden op de gevel van dat gebouw. Als het geluidgevoelige gebouw nog niet gebouwd is, gelden de waarden op de plaats waar de gevel van het geluidgevoelige gebouw mag worden gebouwd. Zodra het gebouw gebouwd is, gelden de waarden op de gevel, ook al ligt deze op een andere plaats in het geval niet het hele bouwvlak is benut.

Het begrip 'gevel' is niet nader gedefinieerd. In de zin van dit besluit is de hele zijde van een geluidgevoelig gebouw de gevel waarop het geluid wordt bepaald en beoordeeld. In artikel 3.23 wordt ook niet verwezen naar artikel 3.22. Dat betekent dat ook een gevel waarachter niet-geluidgevoelige ruimten zijn gebouwd een gevel is in de zin van dit besluit. Een uitzondering daarop zijn de niet-geluidgevoelige gevels als bedoeld in de artikelen 5.78z en 5.78aa.

In het eerste lid is onder b bepaald dat, anders dan bij andere geluidgevoelige gebouwen, niet de woonwagen of het woonschip wordt beschermd, maar de locatie waarop de woonwagen of het woonschip geplaatst kan worden. Bij woonwagens en woonschepen wordt het geluid getoetst op de grens van de locatie waar volgens het omgevingsplan woonwagens of woonschepen zijn toegelaten. Die grens kan samenvallen met de gevel van het woonschip of de woonwagen, maar meestal ligt de gevel op enige afstand van de grens van de locatie. Door te toetsen op de vaste grens van de locatie wordt voorkomen dat een verplaatsing van het woonschip of de woonwagen (binnen de locatie) gevolgen heeft voor de geluidbron.

In het eerste lid is onder c geregeld waar de grenswaarden gelden binnen geluidgevoelige ruimten, namelijk in de geluidgevoelige ruimten. Deze grenswaarden worden in de praktijk aangeduid als de binnenwaarden. Welke ruimten in geluidgevoelige gebouwen geluidgevoelig zijn is bepaald in artikel 3.22. De binnenwaarden gelden voor het geluidniveau in ruimten zoals bedoeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Om te voldoen aan de binnenwaarden moet de uitwendige scheidingsconstructie voldoende geluidwering bezitten. Onder c is geen uitzondering gemaakt voor woonschepen en woonwagens. Dat is niet nodig omdat in artikel 3.22 al is bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben.

Artikel 3.24 (toepassingsbereik geluidproductieplafonds als omgevingswaarden)

In dit artikel wordt het toepassingsbereik van paragraaf 3.6.2, dat gaat over geluidproductieplafonds als omgevingswaarden, vastgelegd. In de Omgevingswet is bepaald dat geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld rondom bepaalde spoorwegen, wegen en industrieterreinen.

Artikel 3.25 (akoestische kwaliteit rijkswegen en hoofdspoorwegen) [artikel 2.24, eerste en derde lid, Ow]

Dit artikel bepaalt dat geen onnodig lawaaige wegdeksoorten of spoorconstructies toepast mogen worden. Het is te zien als een geluideis aan de infrastructuur die onafhankelijk is van de

aanwezigheid van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaanachtsgebied. Dit artikel is alleen van toepassing op rijkswegen en hoofdspoorwegen waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld.

In het eerste lid wordt bepaald dat Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat er zorg voor draagt dat voor een rijksweg een wegdek wordt toegepast van zeer open asfaltbeton (ZOAB) of een minimaal akoestisch gelijkwaardig wegdek. Zeer open asfaltbeton was in artikel 11.3 van de Wet milieubeheer, in combinatie met artikel 7 van het Besluit geluid milieubeheer, al aangewezen als de minimumstandaard. De toevoeging minimaal akoestisch gelijkwaardig is opgenomen om de innovatie op dit gebied gelijk in de praktijk te kunnen toepassen. De toevoeging technisch toepasbaar is opgenomen omdat bijvoorbeeld toe- en afritten niet voorzien worden van ZOAB in situaties waarin het niet goed bestand is tegen wringingskrachten. De verplichting tot het toepassen van ZOAB of minimaal gelijkwaardig behelst niet de verplichting tot het onmiddellijk toepassen van ZOAB bij bijvoorbeeld de overdracht van het beheer van een weg. Bij aanleg of vervanging van een weg zal dit wegdek wel moeten worden toegepast.

In het tweede lid is bepaald dat de beheerder van de hoofdspoorwegen (ProRail) zorg draagt voor een minimale akoestische kwaliteit van het spoor. Onder a is bepaald dat bij het aanleggen of vervangen van een spoorweg een constructie wordt toegepast die bestaat uit langgelast spoor in een ballastbed op betonnen dwarsliggers. Ook deze minimumstandaard was al in artikel 7 van het Besluit geluid milieubeheer geconcretiseerd. Ook hier is als voorwaarde gesteld dat het technisch toepasbaar dient te zijn.

Onder b is bepaald dat bogen en wissels op een spoorwegemplacement worden voorzien van een werkend spoorstaafconditioneringssysteem. In tegenstelling tot het bepaalde in het eerste lid en het tweede lid, onder a, waar het gaat om een momentopname waarbij de minimale akoestische kwaliteit wordt toegepast, bepaalt onderdeel b. dat het gaat om het toepassen en in bedrijf houden van de spoorstaafconditioneringssystemen. Deze verplichting geldt alleen voor bogen en wissels die relevant zijn voor het geluid op geluidgevoelige gebouwen. Daarvoor zijn geen criteria gegeven. Het is aan de beheerder om te beoordelen welke bogen en wissels relevant zijn voor het geluid.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat zal de verplichtingen over de akoestische kwaliteit regelmatig evalueren.

Zoals gezegd geldt dit artikel alleen voor rijkswegen en hoofdspoorwegen met geluidproductieplafonds. Gemeenten, waterschappen en provincies kunnen desgewenst eigen eisen stellen. Voor industrieterreinen zal geen minimale akoestische kwaliteit voorgeschreven kunnen worden omdat het geluid door veel over het industrieterrein verdeelde verschillende activiteiten wordt veroorzaakt. Bedrijven moeten wel ten minste de voor de desbetreffende activiteiten in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) toepassen. Deze zijn bijvoorbeeld terug te vinden in BBT-referentiedocumenten (BREF's) en andere documenten die betrekking hebben op in een bedrijfstak gebruikelijke maatregelen.

Artikel 3.26 (bepalen geluid van wegen en spoorwegen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel geeft regels over de wijze waarop het geluid van wegen moet worden bepaald en werkt sturend richting de technische regels voor bepaling van geluid in reken- en meetvoorschriften die met de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet zullen worden ingevoegd in de Omgevingsregeling.

Het eerste lid geeft aan dat bij het bepalen van het geluid van een weg of spoorweg wordt uitgegaan van de geluidemissie van wegen of spoorwegen, gemiddeld over de technische levensduur van het wegdek of de bovenbouw van het spoor. Bij de bepaling van de geluidbelasting wordt dus niet uitgegaan van de laagste geluidemissie direct na de aanleg, als het wegdek of de bovenbouw akoestisch gezien het beste presteert, maar ook niet van de hoogste geluidproductie als het wegdek of de bovenbouw aan het einde van de levensduur is.

Het tweede lid regelt dat bij het bepalen van het geluid van een spoorweg ook het geluid van de treinen op spoorwegemplacementen wordt meegenomen. In de systematiek van de Wet milieubeheer liggen de geluidproductieplafonds wel om de emplacementen heen, maar wordt alleen het geluid van doorgaande treinen, dus treinen waarvoor het emplacement geen directe functie vervult, meegenomen in de geluidproductie. De overige treinen worden in het huidige bestel beoordeeld als onderdeel van het emplacement en dus als industriewelawaai waarbij geluid

onderdeel van de milieuvergunning is. Het voornemen is om dit te wijzigen omdat het logisch is om alle treinen onder eenzelfde beoordelingssystematiek voor geluid te brengen. Alle andere activiteiten op het emplacement zoals het onderhouden en schoonmaken van treinen worden beoordeeld en gereguleerd met toepassing van paragraaf 5.1.4.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Het derde lid regelt dat niet per weg of spoorweg afzonderlijk het geluid wordt bepaald. Het gaat om het geluid van alle wegen of spoorwegen die behoren bij de betreffende geluidbronsoort. Voor de geluidbronsoort gemeentewegen betekent dit bijvoorbeeld dat het geluid betrekking heeft op het gezamenlijke geluid afkomstig van alle gemeentewegen van een gemeente. Een dergelijke methodiek is in 2012 ingevoerd voor rijkswegen en hoofdspoorwegen en wordt nu dus doorgezet naar gemeentewegen, provinciale wegen en lokale spoorwegen. Dit leidt tot een betere bescherming omdat hinder en slaapverstoring gerelateerd zijn aan deze gezamenlijke geluidbelasting die over het algemeen hoger is dan de geluidbelastingen van de afzonderlijke wegen of spoorwegen.

Artikel 3.27 (bepalen geluid van industrieterrein) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is geregeld hoe het geluid van de geluidbronsoort industrieterreinen moet worden bepaald. In het eerste lid is voorgeschreven dat bij het bepalen van het geluid van industrieterreinen op de gevel van een geluidgevoelig gebouw het geluid van alle betrokken industrieterreinen moet worden betrokken. Welk industrieterreinen moeten worden betrokken wordt bepaald door het aandachtsgebied. Als een geluidgevoelig gebouw bijvoorbeeld in de geluidaanachtsgebieden van drie industrieterreinen tegelijk ligt, is de geluidbelasting het gezamenlijke geluid van die drie industrieterrein bij elkaar.

Het optellen van het geluid van industrieterreinen is dus alleen aan de orde als aandachtsgebieden van afzonderlijke industrieterreinen elkaar overlappen en een geluidgevoelig gebouw in het overlappende gebied ligt. In welke mate het optellen ook daadwerkelijk leidt tot meer geluid is afhankelijk van de oriëntatie van de gevels van het geluidgevoelig gebouw ten opzichte van de betrokken industrieterreinen. Bijvoorbeeld een geluidgevoelig gebouw dat tussen twee industrieterreinen ligt zal meestal geen gevel hebben die in relevante mate door beide industrieterreinen wordt belast. Overigens zullen bestaande industrieterreinen waarvan de aandachtsgebieden overlappen, onder de Wet geluidhinder in de regel als één industrieterrein zijn gezoneerd. In het overlappende gebied is immers sprake van cumulatie van geluid die het systeem van geluidproductieplafonds eveneens beoogt te reguleren.

Het tweede lid bepaalt dat de in het eerste lid bedoelde optelling van geluid niet aan de orde is bij het bepalen van het geluid in geluidreferentiepunten. Dat betekent dat de geluidproductie of een geluidproductieplafond alleen betrekking hebben op het geluid dat afkomstig is van het industrieterrein waarop het betreffende referentiepunt betrekking heeft. Dit is gedaan omdat industrieterreinen geen samenhangend geheel vormen zoals bijvoorbeeld het netwerk van rijkswegen of gemeentewegen. Het is daarom onwenselijk dat een activiteit op industrieterrein A, kan leiden tot een overschrijding van de geluidproductieplafonds van industrieterrein B.

In het derde lid is bepaald welk geluid geen deel uitmaakt van het geluid van industrieterreinen. Het betreft geluid dat wel binnen de grenzen van een industrieterrein wordt geproduceerd maar niet behoort tot de bronsoort industrieterreinen omdat het op een andere wijze gereguleerd wordt, bijvoorbeeld met toepassing van een andere dosismaat.

Onderdeel a bestendigt het beleid waarbij de regels van de Wet geluidhinder niet van toepassing zijn op windturbines die zijn gelegen op een krachtens de Wet geluidhinder gezoneerd industrieterrein. Bij de bepaling van de geluidbelasting vanwege een industrieterrein blijft het geluid van windturbines die duurzame energie opwekken buiten beschouwing. Dit vanwege het belang van het opwekken van duurzame energie. Ook met het systeem van de geluidproductieplafonds behoort het geluid van de windturbines die duurzame energie opwekken niet tot de geluidproductie van het industrieterrein (c.q. de geluidbelasting door het industrieterrein). Het geluid van windturbines wordt gereguleerd met toepassing van de artikelen 5.74 en 5.75 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hiermee is verzekerd dat plaatsing van windturbines die voldoen aan de waarden voor geluid in het omgevingsplan op een industrieterrein niet belemmerd kan worden doordat het geluid van andere activiteiten op dat industrieterrein de geluidproductieplafonds volledig vult. Het geluid van de windturbines wordt wel verplicht meegenomen in de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting als bedoeld in artikel 3.35 en

eveneens bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde.

In onderdeel b is een uitzondering gemaakt voor het geluid van activiteiten als bedoeld in artikel 5.78k. Dat zijn activiteiten waaraan in het omgevingsplan strenge geluidregels zijn gesteld. Daardoor kunnen deze activiteiten geen relevante bijdrage meer leveren aan het geluid van het industrieterrein als geheel op de omgeving van het terrein. Het ontbreken van een relevante bijdrage zou ook blijken als het geluid van die activiteiten wel zou worden betrokken bij het bepalen van het geluid van het industrieterrein, maar dat zou nodeloos veel akoestisch onderzoek vergen.

Onderdeel c van het eerste lid maakt een uitzondering voor schietbanen en springterreinen, voor zover die op een industrieterrein liggen. Bij het beoordelen van het geluid van schietbanen wordt gebruik gemaakt van de dosismaat $B_{s,dan}$ die niet kan worden opgeteld bij het geluid van een industrieterrein waarvoor de dosismaat L_{den} wordt gebruikt. Het geluid van schietbanen en springterreinen wordt gereguleerd met toepassing van de artikelen 5.76 en 5.77 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Het geluid van de schietbanen wordt wel verplicht meegenomen in de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting als bedoeld in artikel 3.35 en eveneens bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde.

In onderdeel d wordt voor maximaal 12 dagen per jaar het geluid van de het TT-circuit Assen en Circuit Park Zandvoort. Dat was voorheen ook zo geregeld in de Wet geluidhinder. Dat geluid wordt niet betrokken bij het toetsen aan de waarden voor het geluid op geluidgevoelige gebouwen.

Dit artikel stelt dat in het vierde lid dat bij ministeriële regeling eisen worden gesteld aan de wijze waarop het geluid van een industrieterrein moet worden bepaald. Het vierde lid werkt sturend richting de technische regels voor bepaling van geluid die zijn opgenomen in de reken- en meetvoorschriften die in de Omgevingsregeling zullen worden opgenomen.

Artikel 3.28 (vaststellen van geluidproductieplafond als omgevingswaarde) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Geluidproductieplafonds voor wegen, spoorwegen of industrieterreinen worden als omgevingswaarden vastgesteld. Voor rijkswegen, hoofdspoorwegen, provinciale wegen en door de provincie beheerde lokale spoorwegen die in de omgevingsverordening zijn aangewezen op grond van artikel 2.13a, eerste lid, van de wet en artikel 7.10a, aanhef en onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving gebeurt dat bij een afzonderlijk besluit als bedoeld in respectievelijk de artikelen 2.15, tweede lid, en 2.13a, eerste lid, van de wet. Voor industrieterreinen worden de geluidproductieplafonds als omgevingswaarden vastgesteld bij omgevingsplan, tenzij de provincie die plafonds vaststelt op grond van artikel 2.12a, eerste lid, van de wet.

In artikel 5.78e is bepaald dat een geluidproductieplafond voor een industrieterrein in het omgevingsplan wordt vastgesteld met toepassing van afdeling 3.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dat geldt overigens ook voor geluidproductieplafonds die als onderdeel van een projectbesluit worden vastgesteld. Dat volgt uit het met dit besluit gewijzigde artikel 5.7 van het Omgevingsbesluit.

Bij een industrieterrein worden de geluidproductieplafonds over het algemeen door de gemeente vastgesteld als onderdeel van het omgevingsplan voor dat industrieterrein. Dat is niet mogelijk als de geluidproductieplafonds op grond van artikel 2.12a, eerste lid, van de wet door de provincie worden vastgesteld. De provincies nemen een zelfstandig besluit dat geen onderdeel is van het gemeentelijke omgevingsplan. Dat verandert overigens niets aan het rechtskarakter van de als omgevingswaarde vastgestelde geluidproductieplafonds en de functie die zij in het stelsel van de geluidregels voor industrieterreinen en activiteiten hebben.

Artikel 3.28 regelt wat bij het vaststellen van een geluidproductieplafond moet worden bepaald. Dat zijn het geluidreferentiepunt, de geluidbrongegevens die in het geluidregister worden vastgelegd en het geluidaanachtsgebied. Dat daarbij ook de waarde van het geluidproductieplafond wordt bepaald, is al in de wet vastgelegd en is in dit artikel dan ook niet meer expliciet genoemd. In het besluit dan wel het omgevingsplan kan, als dat aan de orde is, ook het in artikel 3.43 genoemde afwijkend tijdstip of de afwijkende termijn worden vastgelegd. Tenzij anders aangegeven moet direct na de vaststelling worden voldaan aan een geluidproductieplafond.

De waarde van het geluidproductieplafond wordt in L_{den} , en voor industrieterreinen ook in L_{night} , vastgelegd. Bij het vaststellen van een geluidproductieplafond wordt tevens de locatie van het geluidreferentiepunt vastgelegd waar de geluidproductie wordt bepaald en waar het geluidproductieplafond geldt. Waar die geluidreferentiepunten moeten liggen is bepaald in de artikelen 3.29 en 3.30.

Daarnaast worden ook alle geluidbrongegevens vastgelegd. Dit zijn de gegevens over de geluidemissie van de geluidbron. Ten slotte wordt het geluidaandachtsgebied bepaald en vastgelegd. De omvang van het gebied zal veelal worden bepaald in het kader van het akoestisch onderzoek dat vooraf gaat aan het vaststellen van het geluidproductieplafond.

Artikel 3.29 (geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Een geluidreferentiepunt is een fictief, maar geografisch bepaald rekenpunt waarvan de ligging wordt vastgelegd door middel van coördinaten. De geluidreferentiepunten zijn de locaties waar de geluidproductie van een weg of spoorweg moet worden beoordeeld (vastgelegd en nageleefd). Geluidreferentiepunten liggen aan weerszijden van de weg of spoorweg. Het is de bedoeling dat voor de geluidbron bedoelde afschermdende objecten, zoals schermen en wallen, tussen het referentiepunt en de bron in liggen. Met andere bebouwing en objecten in de omgeving wordt geen rekening gehouden: in een concreet geval kan het rekenpunt bijvoorbeeld achter of zelfs binnen een gebouw liggen.

Dit artikel bepaalt waar de geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen moeten worden gepositioneerd. Vanwege de samenhang met artikel 3.28, onder a, wordt dit artikel alleen toegepast bij het vaststellen van geluidproductieplafonds. Een eventuele tussentijdse aanpassing van de ligging van de (spoor)weg die niet gepaard gaat met de vaststelling van geluidproductieplafonds, leidt dus niet tot een verschuiving van de eerder vastgestelde geluidreferentiepunten. Bij wegen en spoorwegen die bij de inwerkingtreding van dit besluit al geluidproductieplafonds hebben, behoeft dit artikel evenmin te leiden tot wijzigingen in de ligging van de geluidreferentiepunten. Overigens biedt artikel 3.39 de mogelijkheid de positionering van geluidreferentiepunten te verbeteren via een eenvoudige procedure waarbij een toetsing aan het geluid op geluidgevoelige gebouwen achterwege kan blijven.

De locatie van geluidreferentiepunten is aan voorschriften gebonden. Uitgangspunt voor die regeling zijn de afstanden die zijn gehanteerd bij de vaststelling van geluidproductieplafonds voor rijkswegen en hoofdspoorwegen op grond van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer: op een afstand van 50 meter van de (spoor)weg met een onderlinge afstand van 100 meter en op een hoogte van 4 meter boven het maaiveld. Wel biedt de regelgeving ruimte is voor beperkte afwijkingen in de praktijk. Zo is het mogelijk bij relatief smalle wegen uit te gaan van een vaste afstand ten opzichte van het midden van de weg. Soms biedt dat voordelen omdat dit midden van de weg in de datasystemen van de beheerder eenvoudiger beschikbaar is dan de buitenste rijstrook. Het beperkt afwijken van de aangegeven afstanden heeft geen gevolgen voor de bescherming van de omgeving van de weg. Het betreft immers een berekende geluidproductie op het betreffende punt. Als een referentiepunt van een weg op bijvoorbeeld 60 meter afstand van een weg ligt in plaats van 50 meter, zal het bijbehorende geluidproductieplafond alleen enkele tienden van dB lager worden.

Om zoals gezegd ruimte te bieden voor beperkte afwijkingen zijn in van artikel 3.29 ruimere maximale afstanden opgenomen. In het eerste lid is bepaald dat de geluidreferentiepunten voor wegen en spoorwegen op een afstand van ten hoogste 60 meter van (het midden van) de dichtstbijzijnde rijstrook of van het dichtstbijzijnde spoor liggen en op een onderlinge afstand van ten hoogste 120 meter. Ook het exact aanhouden van de hoogte van 4 meter boven lokaal maaiveld is voor het beperken van de geluidproductie niet nodig. Daarom is bepaald dat de afstand ten minste 3,5 meter en ten hoogste 4,5 meter boven het maaiveld moet zijn. De geboden bandbreedte voorkomt dat kleine variaties in de hoogte van het maaiveld ertoe leiden dat niet meer aan dit artikel wordt voldaan.

De afstand van 50 meter – met een marge tot maximaal 60 meter – van (het midden van) de dichtstbijzijnde rijstrook of van het dichtstbijzijnde spoor zorgt er in de meeste gevallen voor dat de geluidreferentiepunten achter een bij de weg of spoorweg behorend bouwwerk – bijvoorbeeld een geluidscherm, geluidwal of gebouw – komen te liggen. Voor de gevallen waarin die afstand daarvoor niet toereikend is, bevat het tweede lid een aanvullende mogelijkheid om van die afstand af te wijken. Vooral bij bredere afschermdende maatregelen zoals een geluidwal kan het ontbreken

van zo'n mogelijkheid er anders toe leiden dat een referentiepunt in een wal komt te liggen. Hierdoor kan het effect van die geluidwal bij de vaststelling van het geluidproductieplafond minder goed berekend worden. Voorwaarde is wel dat deze afscherming wordt opgenomen in de brongegevens behorend bij het geluidproductieplafond want alleen dan mag het meegenomen worden in de berekening van de geluidproductie. Ook bij een verbreding van de infrastructuur, bijvoorbeeld bij een verzorgingsplaats zoals een benzinestation, waarbij een geluidwal of scherm aan de buitenzijde van die verzorgingsplaats ligt of komt te liggen, mogen de geluidreferentiepunten op grotere afstanden gelegd worden zodat zij om dit bij de weg horende terrein liggen. Dat houdt overigens niet in dat het verkeer op dergelijke verzorgingsplaatsen in detail wordt meegenomen bij vaststelling van een geluidproductieplafond. Dat zou leiden tot te grote lasten en heeft geen meerwaarde voor de bescherming van de omgeving. De rekenregels bepalen dat het verkeer dat via een verzorgingsplaats rijdt, in de berekening van een geluidproductieplafond of geluidproductie, meegenomen wordt bij het verkeer op de hoofdrijbanen.

Bij een spoorwegemplacement zullen de geluidreferentiepunten op grond van het eerste lid al buiten het emplacement liggen omdat ook de sporen van het emplacement onder dit lid vallen.

Artikel 3.30 (geluidreferentiepunten voor industrieterreinen) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel bepaalt waar de geluidreferentiepunten voor industrieterreinen moeten worden gesitueerd. Bij industrieterreinen worden de geluidreferentiepunten als een cordon rond het industrieterrein gelegd.

Het brongebied van een industrieterrein is veel minder eenvormiger dan het brongebied van een weg of een spoorweg (een lijnbron). Industrieterreinen verschillen onderling ook sterk in grootte en aard van de bedrijvigheid. Als gevolg daarvan kan de geluidbelasting op een geluidreferentiepunt worden bepaald door geluidbronnen die midden op het industrieterrein liggen, maar ook door geluidbronnen die meer aan de rand van het industrieterrein liggen. Dat is bij elk industrieterrein weer anders. Daardoor is de afname van het geluid vanaf de grens van het industrieterrein geen vast gegeven. Een voorgeschreven vaste afstand van de geluidreferentiepunten zou daarom bij industrieterreinen – anders dan bij lijninfrastructuur – niet in alle gevallen een adequate bescherming van de omgeving geven.

Om deze reden is in het eerste lid bepaald dat voor industrieterreinen de afstand van de geluidreferentiepunten tot de grens van het industrieterrein afhankelijk is van de oppervlakte van het betreffende industrieterrein. Het toepassen van het eerste lid, onder a, kan er bij kleine industrieterreinen toe leiden dat de afstand onwerkbaar klein wordt. Daarom mag de afstand van de geluidreferentiepunten tot de grens van het industrieterrein niet kleiner zijn dan 50 meter. Om praktische redenen is de afstand voor grote industrieterreinen gemaximaliseerd op 500 meter. De genoemde afstanden hoeven niet exact te worden aangehouden. Het beperkt afwijken van de aangegeven afstanden heeft geen gevolgen voor de bescherming van de omgeving van het industrieterrein. Als de formule uit onderdeel a van het eerste lid bijvoorbeeld een afstand van 200 meter oplevert, als de formule uit onderdeel a van het eerste lid bijvoorbeeld een afstand van 200 meter oplevert, en het geluidreferentiepunt wordt gesitueerd op 205 meter afstand, dan zal het bijbehorende geluidproductieplafond alleen enkele tienden van dB lager worden. Dat verandert de bescherming niet omdat het immers dezelfde geluidproductie van het industrieterrein betreft. Het is echter niet de bedoeling dat geluidreferentiepunten op willekeurige afstanden worden geplaatst.

Bij watergebonden industrieterreinen worden ook industriële activiteiten uitgevoerd op het water. Het verdient aanbeveling om wateroppervlakten die ruimtelijk gezien een onderdeel zijn van het industrieterrein, zoals insteekhavens en waterbassins, aan te merken als onderdeel van het industrieterrein. Zo kan ook geen misverstand ontstaan over het bepalen van de in dit lid bedoelde afstand tot het industrieterrein.

De referentiepunten liggen op een onderlinge afstand die ten hoogste de helft is van de onder a. bepaalde afstand. Dus als de geluidreferentiepunten op een afstand van 200 meter liggen, is de onderlinge afstand niet groter dan 100 meter. Net als bij infrastructuur is niet bepaald en maakt het ook niet uit waar het 'eerste' referentiepunt (dat bepalend is voor de situering van alle volgende) wordt gelegd.

Voor de hoogte van de geluidreferentiepunten is, net als in artikel 3.29 voor wegen en spoorwegen, een hoogte van ten minste 3,5 en ten hoogste 4,5 meter voorgeschreven. De

bedoeling is dat de geluidreferentiepunten op een hoogte van 4 meter boven het lokale maaiveld worden gelegd. Hierbij wordt aangesloten op de hoogte die ook bij wegen en spoorwegen wordt toegepast en ook in de EU-richtlijn Omgevingslawaaï is voorgeschreven. De geboden bandbreedte voorkomt dat kleine variaties in de hoogte van het maaiveld ertoe leiden dat niet meer aan dit artikel wordt voldaan.

In de meeste gevallen zullen de op deze aldus bepaalde geluidreferentiepunten vastgestelde geluidproductieplafonds de omgeving van het industrieterrein goed beschermen tegen geluidhinder. Er kan zich niettemin een situatie voordoen waarin woningen naar het oordeel van het bevoegd gezag onvoldoende worden beschermd. Bijvoorbeeld als woningen op korte afstand van een groot industrieterrein liggen. Het bevoegd gezag kan dan met toepassing van het tweede lid extra geluidreferentiepunten (en daarmee geluidproductieplafonds) toevoegen die dicht bij het industrieterrein liggen. Het toevoegen van extra geluidreferentiepunten en geluidproductieplafonds leidt tot een betere bescherming in de omgeving van die geluidreferentiepunten, maar kan gevolgen hebben voor activiteiten op het industrieterrein.

Artikel 3.31 (hoofdregel vaststellen geluidproductieplafond) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel stelt in het eerste lid een voorwaarde aan het vaststellen van een geluidproductieplafond voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen met het oog op de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen. Daarmee koppelt dit artikel de waarde van een geluidproductieplafond en het geluid op geluidgevoelige gebouwen dat daarmee verbonden is. Dit artikel wordt toegepast bij zowel de initiële vaststelling als bij de wijziging (verhoging of verlaging) van een geluidproductieplafond. Voor de overgang van de onder hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer vastgestelde geluidproductieplafonds en de geluidproductieplafonds die met de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor het eerst worden vastgesteld (voor bij omgevingsverordening aangewezen wegen en lokale spoorwegen in beheer bij de provincie en voor industrieterreinen) bevatten de Aanvullingswet geluid Omgevingswet en hoofdstuk 2 van dit besluit overgangs- en invoeringsbepalingen. Hierbij wordt afgeweken van paragraaf 3.6.2.2 en dus ook dit artikel 3.31.

Op grond van artikel 3.31 worden geluidproductieplafonds zodanig vastgesteld dat de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen niet hoger wordt dan de hoogste van de in het eerste lid, onder a en b, bedoelde waarden. Dit wordt getoetst op alle geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van de betreffende geluidbronsoort. De eerste onder a bedoelde waarde is de standaardwaarde. De vaststelling van een geluidproductieplafond voldoet aan dit artikel als de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen niet hoger wordt dan de standaardwaarde. Een geluidbelasting die niet hoger is dan de standaardwaarde is altijd aanvaardbaar.

In bestaande situaties kunnen geluidgevoelige gebouwen een geluidbelasting ondervinden die al hoger is dan de onder a bedoelde standaardwaarde. Uitgangspunt voor de vaststelling van de geluidproductieplafonds is dan volgens het bepaalde onder b dat de geluidbelasting die de geluidgevoelige gebouwen gaan ondervinden niet hoger is dan de geluidbelasting die deze gebouwen al ondervonden bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds die golden direct voorafgaand aan de nieuwe vaststelling. De onder b bedoelde geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen kan in de loop van de jaren wel anders geworden zijn. Als bijvoorbeeld afschermdende bouwwerken verwijderd zijn, dan kan een achterliggende woning meer geluid ondervinden dan ten tijde van het vaststellen van de geluidproductieplafonds. Als de hogere geluidbelasting het gevolg is van veranderingen in het aandachtsgebied dan kunnen deze niet worden toegerekend aan de geluidbronsoort. Daarom wordt onder b uitgegaan van de geluidbelasting die de geluidgevoelige gebouwen (waaronder ook woonschepen) op het moment van het nemen van het besluit ondervinden.

Bij toepassing van dit artikel mag de geluidbelasting niet hoger worden dan de hoogste van de in het eerste lid bedoelde twee waarden. Dat betekent concreet dat de geluidbelasting mag worden verhoogd tot de standaardwaarde, maar dat een geluidbelasting die al hoger is dan de standaardwaarde, niet verder mag worden verhoogd (stand still). Als niet kan worden voldaan aan deze voorwaarde, moet artikel 3.32 (overschrijding van de hoogste waarde) worden toegepast.

In hoofdstuk 10a (artikel 10a.7) is overigens geregeld dat de geluidbeperkende maatregelen die bij de sanering van het geluid van wegen en spoorwegen aan de orde zijn, kunnen worden gekoppeld aan het vaststellen van geluidproductieplafonds. Daarmee kan worden voorkomen dat

meer dan éénmaal maatregelen getroffen moeten worden. Als het bestuursorgaan kiest voor die zogenoemde gekoppelde sanering, mag niet worden uitgegaan van de in artikel 3.31 bedoelde hoogste waarde.

De in dit artikel opgenomen tabel 3.31 geeft de standaardwaarden en grenswaarden weer die worden toegepast bij wijziging van (de geluidemissie van) een geluidbron. Naar tabel 3.31 wordt uitsluitend verwezen in artikelen die betrekking hebben op veranderingen aan de zijde van de bron. Voor elke geluidbronsoort geldt één standaardwaarde en één grenswaarde. Achter de waarden is de dosismaat weergegeven. Voor de meeste waarden is dat L_{den} en voor de bronsoort industriewelvaai gelden ook waarden voor L_{night} . De eenheid is niet vermeld maar is altijd dB(A). In het algemeen gedeelte van deze toelichting is nader ingegaan op het, ten opzichte van de Wet geluidhinder, sterk vereenvoudigde normenhuis.

In het tweede en derde lid zijn nadere bepalingen voor geluidgevoelige gebouwen die niet gedurende het gehele etmaal in gebruik zijn, zoals bijvoorbeeld scholen. Deze werkwijze is een voorzetting van de huidige praktijk. In artikel 1.6 van het Besluit geluidhinder is bepaald dat bij de bepaling van de geluidbelasting door een industrieterrein, weg of spoorweg, op onderwijsgebouwen en kinderdagverblijven, de waarde van de geluidbelasting over de periode 19.00–23.00 uur (avond) of de periode 23.00–07.00 uur (nacht) buiten beschouwing wordt gelaten, voor zover die gebouwen in de betrokken periode niet overeenkomstig hun bestemming worden gebruikt.

Beide leden kunnen alleen worden toegepast bij een onderwijsfunctie en een bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en de nevengebruiksfuncties van beide, omdat die categorieën gebouwen vaak alleen overdag – of soms ook in de avond – worden gebruikt. Bij gebouwen met een woonfunctie en gebouwen met een gezondheidszorgfunctie met bedgebied kan dit artikel niet worden toegepast. Omdat die categorieën geluidgevoelige gebouwen in principe altijd gedurende het hele etmaal worden gebruikt, zijn die altijd geluidgevoelig.

Omdat het feitelijk gebruik van gebouwen geen rol speelt bij de bescherming, maar het toegelaten gebruik daarvoor doorslaggevend is, is in beide artikelen ook bepaald dat het niet gebruiken van een gebouw in een deel van een etmaal, in het omgevingsplan moet zijn vastgelegd. Het niet geluidgevoelig zijn kan vervolgens gelden voor alleen de nachtperiode, of de avondperiode en de nachtperiode.

Het tweede lid heeft betrekking op gebouwen die niet in de nachtperiode mogen worden gebruikt. Voor die gebouwen gelden de waarden in L_{night} (standaardwaarde en grenswaarde) niet en moet voor L_{den} worden gelezen L_{de} (day-evening). Bij gebouwen die niet in de nachtperiode worden gebruikt geeft een waarde van 50 dB L_{de} in de dag- en avondperiode evenveel bescherming als een waarde van 50 dB L_{den} . Maar 50 dB L_{de} geeft geen bescherming in de nachtperiode. Het derde lid is een vergelijkbare regeling voor gebouwen die niet in de avondperiode en niet in de nachtperiode worden gebruikt. Ook dat gelden de L_{night} waarden niet, maar moet voor L_{den} worden gelezen L_d (day). Een waarde in L_d geeft in de dagperiode evenveel bescherming als een waarde in L_{den} , maar geeft geen bescherming in de avond- en nachtperiode.

Artikel 3.32 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding van de hoogste waarde) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In dit artikel zijn voorwaarden geformuleerd waaronder mag worden afgeweken van de hoofdregel van artikel 3.31.

In het eerste lid worden enkele voorwaarden gesteld aan de toepassing van dit artikel. De eerste voorwaarde is dat er geen of onvoldoende geluidbeperkende maatregelen getroffen kunnen worden om aan artikel 3.31 te voldoen.

Een overschrijding van de hoogste waarde die voortvloeit uit toepassing van artikel 3.31 is dus (onderdeel a) alleen toegestaan als het niet mogelijk is om door het treffen van maatregelen aan dat artikel te voldoen. Geluidbeperkende maatregelen zijn alle bron- en overdrachtsmaatregelen die de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw verlagen. Voorts is in onderdeel b bepaald dat de overschrijding van de in artikel 3.31 bedoelde hoogste waarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt. Het betrokken bestuursorgaan heeft in deze een inspanningsverplichting om, ook al is voldoen aan artikel 3.31 niet mogelijk, de toename van het geluid wel zoveel mogelijk te voorkomen. In onderdeel c wordt ten slotte de voorwaarde gesteld dat bij toepassing van dit artikel de geluidbelasting nooit hoger mag worden dan de grenswaarde bedoeld in tabel 3.31. Het is dus niet mogelijk om met toepassing van dit

artikel een geluidbelasting toe te staan die hoger wordt dan de grenswaarde. Het is ook niet mogelijk om een geluidbelasting die al hoger is dan de grenswaarde, verder te verhogen. Voor die gevallen kan eventueel wel artikel 3.33 of artikel 3.34 worden toegepast.

In het tweede lid is bepaald dat geluidbeperkende maatregelen bedoeld in het eerste lid niet hoeven te worden getroffen als zij niet financieel doelmatig zijn, of stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard. Dat geldt voor alle in het eerste lid bedoelde maatregelen, ook voor de maatregelen bedoeld onder b. Immers, er zijn altijd maatregelen te bedenken die de overschrijding geheel (of zoveel mogelijk) voorkomen, maar waarvan de kosten niet in verhouding staan tot het geluidreducerende effect. De maatregelen zijn dan niet efficiënt (niet kosteneffectief) en hoeven niet te worden getroffen. Het kan ook zijn dat de maatregelen in de praktijk niet gewenst zijn. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van een scherm van gestapelde containers. Dat is doeltreffend en doelmatig maar landschappelijk niet altijd aanvaardbaar. Aanvullend op geluidbeperkende maatregelen kunnen geluidwerende maatregelen worden getroffen om de geluidbelasting in een geluidgevoelig gebouw te verlagen (zie hiervoor artikel 3.48). De voorkeur gaat echter uit naar geluidbeperkende maatregelen, en dan met name naar maatregelen aan de bron. Dit is geregeld in het vijfde lid.

In het derde lid is nadere invulling gegeven aan het begrip financiële doelmatigheid voor rijkswegen en hoofdspoorwegen. In geval van rijkswegen en hoofdspoorwegen wordt de doelmatigheid bepaald overeenkomstig paragraaf 3.6.2.4 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit is het zogenoemde 'doelmatigheidscriterium', dat voorheen was opgenomen in het Besluit geluid milieubeheer en de Regeling geluid milieubeheer. Het doelmatigheidscriterium geeft een objectieve methode voor het bepalen van de doelmatigheid van bij rijkswegen en hoofdspoorwegen te treffen bron- en overdrachtsmaatregelen. Provincies en gemeenten hebben de bevoegdheid om een eigen beleid ontwikkelen en vast te stellen, maar zij kunnen uiteraard ook gebruik maken van (de systematiek van) het doelmatigheidscriterium zoals dit in paragraaf 3.6.2.4 is uitgewerkt.

Het vierde lid is een voortzetting van wat voorheen was geregeld in artikel 11.30, vijfde lid, van de Wet milieubeheer. In dit lid is bepaald dat bij het in aanmerking nemen van geluidbeperkende maatregelen als bedoeld in het eerste lid onder b, ook het geluid kan worden betrokken van andere geluidbronsoorten en geluidbronnen, als dat leidt tot minder gecumuleerd geluid. Daarbij worden dus de geluidbronsoorten en geluidbronnen betrokken die ook betrokken zijn bij de toepassing van artikel 3.35 over het beoordelen van de gecumuleerde geluidbelasting. Toepassing van dit onderdeel van artikel 3.32 is een bevoegdheid. Het bevoegd gezag is niet verplicht om het geluid van die andere geluidbronsoorten of geluidbronnen te betrekken bij het in aanmerking nemen van geluidbeperkende maatregelen. Vanuit het oogpunt van integrale besluitvorming kan dat in voorkomende gevallen echter wel een logische keuze zijn.

Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een situatie waarin de geluidproductieplafonds voor een weg worden aangepast, terwijl die weg parallel ligt aan een spoorweg. Aan de zijde van de spoorweg kan het dan de voorkeur verdienen om een geluidscherm niet langs de weg maar langs het spoor te zetten. Weliswaar wordt daarmee het geluid van de weg op aanliggende geluidgevoelige gebouwen wat minder gereduceerd dan wanneer het scherm dicht bij de weg zou staan (en kan het er ook toe leiden dat het geluidproductieplafond voor die weg iets hoger wordt vastgesteld), maar tegelijk reduceert het scherm dan ook het geluid afkomstig van de spoorweg op de aanliggende geluidgevoelige gebouwen. Per saldo leidt dat tot een verbetering voor de aanwonenden omdat het gecumuleerde geluid op de geluidgevoelige gebouwen wordt verminderd.

In het vijfde lid komt de voorkeur voor bronmaatregelen boven overdrachtsmaatregelen tot uitdrukking. Ook in het huidige hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer is dit het uitgangspunt. In artikel 33 van het Besluit geluid milieubeheer is dit nader gespecificeerd door te bepalen dat achtereenvolgens in overweging worden genomen bronmaatregelen, dan wel andere geluidbeperkende maatregelen, al dan niet in combinatie met bronmaatregelen, die leiden tot de meeste geluidreductie. Gelet op de woorden "zoveel mogelijk" in het eerste lid, onder b, kan niet met alleen bronmaatregelen worden volstaan als het akoestisch effect daarvan veel beperkter is dan dat van doelmatige overdrachtsmaatregelen. Met het vijfde lid in combinatie met het eerste lid, onder b, is beoogd de praktijk van artikel 33 van het Besluit geluid milieubeheer ongewijzigd voort te zetten.

Artikel 3.33 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding grenswaarde provinciale wegen binnen de bebouwde kom) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Door het vereenvoudigen en verbeteren van het normenkader is de grenswaarde voor provinciale wegen die binnen de bebouwde kom liggen voor veel situaties lager geworden. Daardoor konden onder de Wet geluidhinder nieuwe geluidgevoelige gebouwen gerealiseerd worden met een geluidbelasting van 3 dB boven de grenswaarde die geldt bij de vaststelling van een geluidproductieplafond. Het gevolg is dat er langs dergelijke wegen veel bestaande geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven deze grenswaarde voorkomen. Dat kan leiden tot knelpunten bij het vaststellen van geluidproductieplafonds omdat dit op grond van de artikelen 3.31 en 3.32 niet mag leiden tot toename van geluid als de geluidbelasting hoger is dan de grenswaarde. Daar komt bij dat binnen de bebouwde kom meestal weinig maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te verlagen. Zo stuiten geluidschermen meestal op overwegende bezwaren van verkeerskundige of stedenbouwkundige aard.

Artikel 3.34 biedt wel enige flexibiliteit aan het bevoegd gezag om in specifieke situaties toch een toename toe te staan bij een geluidbelasting boven de grenswaarde. Dit betreft echter een afweging waarbij het bevoegd gezag een bijzonder zware onderbouwing moet geven. Die onderbouwing dient inzichtelijk te maken dat voor de betreffende specifieke situatie alle denkbare maatregelen stuiten op zwaarwegende bezwaren. De toepassing van artikel 3.34 vergt dus een grote inspanning van het bevoegd gezag en is daardoor geen goede oplossing voor de knelpunten die kunnen ontstaan met bestaande geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde langs provinciale wegen binnen de bebouwde kom. Daarom biedt artikel 3.33 specifiek flexibiliteit voor deze situaties. Van deze mogelijkheid kan gebruik gemaakt worden als overschrijding van de grenswaarde redelijkerwijs niet te voorkomen is. Daarmee is de zwaarte van de onderbouwing voor artikel 3.33 wel zwaarder dan voor artikel 3.23, maar lichter dan voor artikel 3.34.

De ten opzichte van artikel 3.32 zwaardere afweging zal in sommige gevallen kunnen leiden tot extra maatregelen. Bijvoorbeeld als het grote aantallen woningen betreft en het wegdek uit relatief lawaaiige klinkers bestaat, ligt het voor de hand dat dit wegdek – als dit redelijkerwijs mogelijk is – wordt vervangen door een aanzienlijk stiller wegdek. Dit betreft dan bijvoorbeeld vervanging van lawaaiige klinkers door het normale dichte asfaltbeton of een stille dunne deklaag. Ook kan dan bijvoorbeeld een snelheidsverlaging of omlegging van de weg naar een gebied buiten de bebouwde kom worden overwogen.

Artikel 3.34 (vaststellen geluidproductieplafond: overschrijding grenswaarde als dat onvermijdelijk is) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In afwijking van artikel 3.32, eerste lid, onder c, of artikel 3.33, kan het bevoegd gezag een geluidproductieplafond zodanig vaststellen dat de geluidbelasting op de gevel van geluidgevoelige gebouwen hoger is dan de grenswaarden, genoemd in tabel 3.31, als dit naar haar oordeel onvermijdelijk is. Dit kan het geval zijn vanwege bijvoorbeeld zwaarwegende economische, maatschappelijke of andere belangen. Dit artikel beoogt dezelfde werking en zwaarte in besluitvorming te hebben als bijvoorbeeld toepassing van de Interimwet stad- en milieubenadering waarmee kan worden afgeweken van de wettelijke normen voor geluid.

Deze mogelijkheid tot overschrijding van de grenswaarden op geluidgevoelige gebouwen als dat onvermijdelijk wordt geacht, werd ook geboden in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer, daar 'overschrijdingsbesluit' genoemd. Het betreft een bijzonder besluit omdat het toelaten van de overschrijding van de grenswaarde op de gevels extra onderzoek en extra motivering vergt. Gelet op het ingrijpende karakter mag dit artikel alleen in uitzonderingsgevallen, als ultimum remedium, worden toegepast. Het ingrijpende karakter komt tot uitdrukking in de in het eerste lid gestelde cumulatieve voorwaarden.

De onder a bedoelde maatregelen zien op het wijzigen van de functie van het geluidgevoelige gebouw waardoor het gebouw niet langer geluidgevoelig is, zo nodig in combinatie met nadeelcompensatie, aankoop of onteigening van het gebouw. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het transformeren van woningen naar een niet-geluidgevoelige functie zoals kantoren of bedrijvigheid.

In onderdeel b komt tot uitdrukking dat alleen kan worden afgeweken van de grenswaarde als is gebleken dat een minnelijke overeenkomst met de eigenaar over het nemen van bouwkundige

maatregelen voor een geluidgevoelig gebouw tegen vergoeding van de kosten daarvan niet mogelijk is gebleken. Deze bouwkundige maatregelen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit een andere inrichting waardoor niet-geluidgevoelige ruimten aan de gevels komen te liggen die een belasting boven de grenswaarde ondervinden. Ook is het wellicht mogelijk alsnog niet-geluidgevoelige gevels te realiseren (zie hiervoor artikel 5.78z).

Met onderdeel c wordt afwijking toegestaan als het niet mogelijk is andere geluidbeperkende maatregelen te nemen dan de geluidbeperkende maatregelen als bedoeld in artikel 3.32, tweede lid. Andere maatregelen zijn maatregelen die (in afwijking van artikel 3.32, tweede lid) niet financieel doelmatig zijn of waartegen bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard kunnen bestaan. Ook kunnen andere maatregelen bestaan uit maatregelen die bij normale afweging van bezwaren en financiële doelmatigheid niet aan de orde komen. In het tweede lid zijn de andere maatregelen wel beperkt tot maatregelen die in redelijkheid niet te kostbaar mogen zijn en waartegen geen zwaarwegende bezwaren bestaan.

Als niet aan de in onderdeel c gestelde voorwaarde kan worden voldaan moeten wel geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om de overschrijding van de grenswaarde zoveel mogelijk te beperken. Dat is bepaald in onderdeel d.

In onderdeel e wordt een uitzondering gemaakt op het principe dat alleen bij aanleg of vervanging van een rijksweg of hoofdspoorweg de minimale akoestische kwaliteit moet worden toegepast. Een overschrijding van de grenswaarden is niet toegestaan als de rijksweg of hoofdspoorweg die de overschrijding veroorzaakt nog niet voldoet aan de minimale akoestische kwaliteit, tenzij er sprake is van overwegende bezwaren van technische aard die zich daartegen verzetten.

Het tweede lid regelt dat de in het eerste lid, onder a, b, c en d, beschreven bijzondere maatregelen in redelijkheid niet te kostbaar zijn en daartegen geen zwaarwegende bezwaren van maatschappelijke, stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard bestaan. Door de term "zwaarwegende bezwaren" zullen de bezwaren bij toepassing van artikel 3.34 zwaarder moeten wegen dan de bezwaren genoemd bij toepassing van artikel 3.32, tweede lid. Daarnaast worden maatschappelijke bezwaren genoemd. Dit criterium is bedoeld voor het geval er een effectieve oplossing voorhanden is voor een overschrijding van de maximale waarde, die past binnen alle overige criteria, maar die te ingrijpend zou zijn naar maatschappelijke maatstaven. Een voorbeeld is het onteigenen van enkele blokken hoogbouw langs een binnenstedelijke snelweg. Een dergelijke oplossing, hoewel effectief, zal doorgaans op grote maatschappelijke bezwaren stuiten, mede gelet op de woningschaarste in grote steden.

Artikel 3.35 (vaststellen geluidproductieplafond: aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid bij overschrijding hoogste waarde) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow

Als de artikelen 3.32, 3.33 en 3.34 worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om het geluid op geluidgevoelige gebouwen toe te laten nemen tot een waarde die hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronsoort. Het kan voorkomen dat het geluidgevoelige gebouw ook al wordt belast door het geluid van andere geluidbronsorten. Bijvoorbeeld een woning die wordt belast door het geluid van een gemeenteweg en tegelijkertijd ook door het geluid van een industrieterrein. Het bevoegd gezag dient in dat geval ook de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting op die gebouwen te beoordelen.

Bij die beoordeling moet de in dit artikel opgenomen tabel 3.35 worden betrokken waarin een kwalificatie is gegeven van de gecumuleerde geluidbelasting. Aan de hand van de tabel kan het bevoegd gezag bepalen of een cumulatieve geluidbelasting objectief gezien als goed of slecht moet worden gekwalificeerd. De gecumuleerde geluidbelasting is als zodanig niet genormeerd. Het bevoegd gezag mag bijvoorbeeld een gecumuleerde geluidbelasting die op grond van de kwaliteitsindicatie als 'slecht' moet worden gekwalificeerd, in de omstandigheden van het concrete geval toch aanvaardbaar vinden. Een gecumuleerde geluidbelasting van bijvoorbeeld 58 dB mag echter niet als 'goed' worden betiteld. De verplichte kwaliteitsindicatie geeft betrokkenen, zoals bewoners, ook meer houvast bij besluiten van de overheid in situaties waarin verschillende geluidbronnen gezamenlijk leiden tot een hoge geluidbelasting. De tabel is gebaseerd op informatie van het RIVM. Deze door het RIVM ontwikkelde indicatie is als zodanig niet nieuw en werd in het verleden al veel gebruikt in de toelichting bij bestemmingsplannen. Nieuw is wel dat de

kwaliteitsindicatie nu verplicht moet worden betrokken bij het beoordelen van de aanvaardbaarheid van de gecumuleerde geluidbelasting.

In tabel 3.35 is alleen een kwalificatie gegeven van waarden van 50 dB L_{cum} en hoger omdat cumulatie van geluid alleen verplicht wordt beoordeeld als het geluid hoger is dan de standaardwaarde. Daarom zijn niet opgenomen de kwalificaties 'goed' als L_{cum} 46 – 50 dB is en 'zeer goed' als L_{cum} 45 dB of minder is.

In het tweede lid wordt het eerste lid nader uitgewerkt door te bepalen welk geluid moet worden betrokken bij de bepaling van de gecumuleerde geluidbelasting. Dat is op de eerste plaats (onderdeel a) het geluid afkomstig van alle met dit besluit gereguleerde geluidbronsorten. Per geval moet worden onderzocht door welk geluid het geluidgevoelige gebouw wordt belast. Daarvoor is de ligging in het geluidaanachtsgebied van een geluidbronsort bepalend.

Voor de luchtvaart is (onderdeel b) aangesloten op de bestaande contouren uit de luchtvaartwetgeving. Binnen die geluidcontouren is het geluid van luchtvaart relevant voor een juiste beoordeling van het gecumuleerde geluidniveau.

In artikel 3.27 is bepaald welke soorten geluid buiten beschouwing blijven bij het beoordelen van het geluid van een industrieterrein. Maar dat geluid moet wel moet worden betrokken bij het beoordelen van de gecumuleerde geluidbelasting, want het geluid is er immers wel. Het betreft dan in onderdeel c het geluid van een windturbine of een windpark op een industrieterrein, als het geluid hoger is dan 43 dB. Bij dat niveau is het geluid van een windturbine of windpark ongeveer even hinderlijk als wegverkeer bij de standaardwaarde van 50 L_{den} . Onder d is bepaald dat ook het geluid van militaire schietbanen en springterreinen op een industrieterrein moet worden betrokken en onder e het uitgezonderde geluid van racecircuits.

Het tweede lid geeft in de aanhef aan welk geluid 'in ieder geval' moet worden betrokken. Dat betekent dat het bevoegd gezag ook andere geluidbronnen dan de in het tweede lid bedoelde geluidbronsorten kan betrekken bij de beoordeling van de gecumuleerde geluidbelasting. Het biedt de mogelijkheid voor lokaal maatwerk, bijvoorbeeld als er sprake is van andere relevante geluiden zoals van varende schepen of andere activiteiten die geluid voortbrengen. Er wordt geen concreet criterium gegeven in welke gevallen andere geluiden worden betrokken in de beoordeling, maar het ligt voor de hand dat andere geluidbronnen worden betrokken als die een relevante invloed hebben op de waarde van de gecumuleerde geluidbelasting en de in het eerste lid bedoelde kwalificatie. Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of daarvan sprake is.

Artikel 3.36 (vaststellen geluidproductieplafond: bepalen gezamenlijk geluid) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Als de artikelen 3.32, 3.33 of 3.34 worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om het geluid toe te laten nemen tot een waarde die hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronsort. In artikel 3.48 is bepaald dat voor de geluidgevoelige gebouwen waarop het geluid toeneemt, een besluit over geluidwerende maatregelen moet worden genomen. Daarvoor is de gezamenlijke geluidbelasting nodig die maatgevend is voor het toetsen van de binnenwaarde en het treffen van geluidwerende maatregelen. In dit artikel is geregeld dat die gezamenlijke geluidbelasting al moet worden bepaald bij het nemen van het besluit om het geluid te laten toenemen.

Via de begripsbepaling van het gezamenlijke geluid wordt verwezen naar artikel 5.78ac, tweede lid. In dat artikellid is bepaald hoe het gezamenlijke geluid moet worden berekend. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.78ac.

Artikel 3.37 (vaststellen geluidproductieplafond: geluid van defensieactiviteiten) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Sommige defensieactiviteiten zijn aangewezen als activiteit die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. Het terrein waarop die activiteiten worden uitgevoerd is dan een industrieterrein in de zin van deze afdeling. Op dat industrieterrein kunnen ook civiele bedrijven gevestigd zijn (civiel medegebruik) die als gevolg van de defensieactiviteiten op een industrieterrein liggen waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Uiteraard kan het ook zijn dat de defensieactiviteiten worden uitgevoerd op een terrein dat (ook) vanwege andere activiteiten een industrieterrein is. In alle gevallen moet de betreffende gemeente de geluidproductieplafonds

vaststellen voor het industrieterrein als geheel, dus voor de defensieactiviteiten en de civiele activiteiten gezamenlijk.

In dit artikel is bepaald dat de gemeente, bij het vaststellen van de geluidproductieplafonds, rekening houdt met het geluid van de defensieactiviteiten. De activiteiten van defensie mogen niet door het vaststellen van de geluidplafonds worden belemmerd. Uiteraard geldt dat alleen voor vergunde of anderszins toegelaten activiteiten.

Artikel 3.38 (vaststellen geluidproductieplafond: herstel van onjuistheden) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel is ontleend aan artikel 11.47 van de Wet milieubeheer. Dit artikel voorzag in het herstel van fouten in het geluidregister die zich voordeden bij de geluidproductieplafonds die van rechtswege zijn ontstaan bij de inwerkingtreding van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer en zo op een relatief eenvoudige manier konden worden gecorrigeerd.

Ten opzichte van dit artikel van de Wet milieubeheer is de reikwijdte van artikel 3.38, eerste lid, onder a, uitgebreid zodat ook onjuistheden in door de gemeente of provincie vastgestelde geluidproductieplafonds kunnen worden gewijzigd. Het gaat hier om de geluidproductieplafonds, bedoeld in de artikelen 3.5, tweede lid, en 3.6, tweede lid, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet, dat wil zeggen de geluidproductieplafonds die in verband met de inwerkingtreding van die wet zullen worden vastgesteld. Op grond van het eerste lid, onder b, kan dit artikel ook worden toegepast om onjuistheden te herstellen in een ander geluidproductieplafond dat later wordt vastgesteld of gewijzigd, mits dat niet leidt tot een toename van het geluid op geluidgevoelige gebouwen.

In het eerste lid, onder a, van dit artikel wordt artikel 3.31 buiten toepassing gelaten als er sprake is van een wijziging van een geluidproductieplafond om onjuistheden in het geluidregister weg te nemen. Dit leidt tot andere gegevens in het geluidregister waarin de geluidproductieplafonds en bijhorende brongegevens vastliggen. Het is van groot belang dat het geluidregister actueel en betrouwbaar is en gelijkloend aan de besluiten over de vaststelling van geluidproductieplafonds.

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen onjuiste gegevens in het geluidregister en onjuiste gegevens in een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond. In het geval het besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond de correcte gegevens bevat en het geluidregister daar niet mee overeenkomt, kan het geluidregister in overeenstemming worden gebracht met dat plafond zonder dat opnieuw een besluit genomen moet worden. Uiteraard zal de beheerder van het geluidregister dergelijke wijzigingen wel inzichtelijk moeten maken.

In het geval het besluit tot vaststelling van het geluidproductieplafond onjuiste gegevens bevat is de situatie anders. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de geluidproductieplafonds die zijn vastgesteld op grond van de Wet milieubeheer of het overgangsrecht van de Aanvullingswet geluid en de geluidproductieplafonds die in later stadium worden vastgesteld met toepassing van een toets van geluid op geluidgevoelige gebouwen overeenkomstig artikel 3.31. De eerstgenoemde geluidproductieplafonds zijn vastgesteld zonder een omgevingstoets. Daarom bevat het eerste lid een vereenvoudigde procedure om onjuistheden voor deze geluidproductieplafonds te herstellen. Het eerste lid, onder b, regelt dat de vereenvoudigde procedure ook gebruikt mag worden voor het herstel van onjuistheden in de later vastgestelde geluidproductieplafonds, mits het geluid op geluidgevoelige gebouwen hierdoor niet hoger wordt dan uitgangspunt was bij het oorspronkelijke besluit. Als hier niet aan voldaan wordt, zullen de onjuistheden met een normale procedure voor vaststelling van geluidproductieplafonds moeten worden hersteld.

Een vereenvoudigde procedure is van belang omdat de reguliere procedure, met toepassing van artikel 3.31, gedetailleerd akoestisch onderzoek op woningniveau en het afwegen van geluidmaatregelen vereist en ook toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Correctie langs deze weg kost daarom veel tijd en leidt tot veel uitvoeringslasten. Dit is een onnodig belastende procedure voor de noodzakelijke administratieve correctie.

Aangezien er veel gegevens worden ingevoerd en het jaren kan duren voor een fout wordt ontdekt bepaalt het tweede lid dat, als in de tussentijd een nieuw geluidgevoelig gebouw is toegelaten (en wellicht al gebouwd is) met toepassing van een onjuist gegeven, in het besluit tot fouterstel wordt bepaald of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen ten behoeve van het betreffende geluidgevoelige gebouw worden getroffen.

Toepassing van dit artikel zal in veel gevallen tot aanpassingen in het geluidregister leiden. Als een geluidproductieplafond is gebaseerd op onjuiste gegevens bestaat immers de kans dat deze onjuistheden ook in het geluidregister zijn opgenomen. In dat geval regelt artikel 10.23a de aanpassingen in het geluidregister.

Artikel 3.39 (vaststellen geluidproductieplafond: geen omgevingstoets) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer werd een onderscheid gemaakt tussen plafondbesluiten op verzoek en ambtshalve plafondbesluiten. Binnen die laatste categorie werd onderscheid gemaakt tussen ambtshalve plafondbesluiten als onderdeel van een infrastructuurproject (tracébesluit) en ambtshalve plafondbesluiten in een ander kader, bijvoorbeeld in verband met een wijziging van de reken- en meetvoorschriften. Deze laatstgenoemde categorie van ambtshalve plafondbesluiten is geregeld in artikel 3.39.

In de aanhef is bepaald dat artikel 3.31 in de onder a tot en met c bedoelde gevallen niet wordt toegepast. Anders gezegd: er wordt geen omgevingstoets uitgevoerd. Dat is ook niet nodig omdat de onder a tot en met c bedoelde ambtshalve wijzigingen niet leiden tot toename van het geluid in de omgeving.

In onderdeel a wordt de situatie geregeld dat een ander dan de beheerder van de weg of spoorweg een geluidbeperkend object plaatst dat toegevoegd kan worden aan de geluidbrongegevens. In de praktijk komt dit er vrijwel altijd op neer dat een gemeente een scherm plaatst langs een weg en de beheerder van de weg of spoorweg vraagt om dat scherm op te nemen in het geluidregister. Dit leidt er vervolgens toe dat het scherm meetelt bij de bepaling van de hoogte van de geluidproductieplafonds. De geluidproductieplafonds worden overeenkomstig de afscherpende werking van het betreffende geluidsscherm verlaagd. De gemeente kan door deze maatregelen dichter bij de weg of spoorweg bouwen of blijft met een (gepland) project onder de grenswaarde. Door het toevoegen van het geluidbeperkend object aan de brongegevens van de geluidproductieplafonds worden deze verlaagd met het effect van dat object. In het algemeen betekent het toevoegen van een geluidbeperkend object dat er voor de omgeving geen negatieve geluideffecten zijn. Daarom blijven de artikelen 3.31, 3.32 en 3.35 buiten toepassing. Ook bij deze toepassing kunnen geluidproductieplafonds alleen worden verlaagd. Als het scherm reflecties geeft moet die toename van het geluid worden beoordeeld door toepassing van artikel 3.31, dus inclusief omgevingstoets.

Op grond van onderdeel b is een omgevingstoets ook niet nodig als de reken- en meetmethode wordt gewijzigd (technische aanpassing). Een verandering leidt ertoe dat met dezelfde geluidproductie meer of minder geluid wordt berekend op de geluidreferentiepunten en in de omgeving. Uiteraard verandert er in werkelijkheid niets, het geluid neemt op de geluidmeter niet toe of af. De geluidproductieplafonds mogen dan zonder omgevingstoets worden gewijzigd.

Ten slotte kan zich de situatie voordoen dat een referentiepunt ligt op een locatie die niet (meer) voldoet aan de eisen die daaraan in de artikelen 3.29 en 3.30 zijn gesteld. Het referentiepunt kan initieel al niet helemaal correct zijn gepositioneerd, maar het kan ook zijn dat een weg iets verschoven is aangelegd ten opzichte van het oorspronkelijke plan. In dat geval – zie onderdeel c – kan het referentiepunt eenvoudig worden verplaatst. Omdat de afstand tot de bron wordt gewijzigd moet het bijbehorende geluidproductieplafond opnieuw worden vastgesteld. Het referentiepunt en het bijbehorende geluidproductieplafond zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. De geluidproductie zelf wijzigt echter niet en de hernieuwde vaststelling heeft dan ook geen gevolgen voor het geluid in de omgeving.

Artikel 3.40 (vaststellen geluidproductieplafond: overdracht van wegen en spoorwegen) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel ziet op de situatie dat het beheer van wegen wordt overgedragen aan een andere bestuurslaag of dat de status van een spoorweg wijzigt. Dit kan ertoe leiden dat een ander regime op die (spoor)weg van toepassing wordt.

Dit artikel heeft alleen betrekking op wegen en spoorwegen die na de overdracht aan een andere bestuurslaag voorzien worden van geluidproductieplafonds. Op wegen of spoorwegen die na overdracht onderdeel worden van een geluidbronsort zonder geluidproductieplafonds, is artikel 3.50, eerste lid, onder b en c, van toepassing.

Dit artikel bepaalt de hoogte van de geluidproductieplafonds die direct na de overdracht gaan gelden. Deze hoogte is gebaseerd op de geluidproductieplafonds of basisgeluidemissie zoals die gold direct voor de overdracht. Daarmee wordt bereikt dat de geluidssituatie in de omgeving niet wijzigt zodat artikel 3.31 buiten toepassing kan blijven en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is zoals is geregeld in artikel 10.6b van het Omgevingsbesluit.

Een dergelijke overdracht kan gepaard gaan met een verandering aan de weg of spoorweg waardoor de geluidssituatie kan wijzigen. In zo'n geval zullen de op grond van dit artikel vastgestelde geluidproductieplafonds via de reguliere procedure met toepassing van artikel 3.31 geluidproductieplafonds moeten worden gewijzigd. Als er echter geen grote veranderingen voorzien worden, is een wijziging van geluidproductieplafonds niet nodig. De nieuwe bestuurslaag zal later aan de hand van de monitoring en de verslagen eventuele maatregelen vaststellen mocht dit nodig zijn.

Onder a wordt bepaald dat als een weg in beheer bij een provincie wordt overgedragen aan het Rijk of een weg in beheer bij het Rijk wordt overgedragen aan een provincie de geluidproductieplafonds opnieuw worden vastgesteld op basis van de bestaande geluidbrongegevens. Idealiter zouden de geluidproductieplafonds gelijk blijven aan de voor de overdracht geldende geluidproductieplafonds, maar omdat de overgedragen weg onderdeel wordt van een andere geluidbronsort is herberekening als onderdeel van die geluidbronsort noodzakelijk. Doordat de geluidbrongegevens gelijk blijven, veranderen hierdoor de geluidbelastingen in de omgeving niet.

Bij de aanwijzing van een door de provincie beheerde en in de omgevingsverordening aangewezen lokale spoorweg als hoofdspoorweg, of vice versa, (onderdelen b en c) worden de geluidproductieplafonds op dezelfde waarden herberekend als beschreven bij onderdeel a. Ook in dit geval blijven de geluidbrongegevens gelijk en veranderen de geluidbelastingen in de omgeving niet.

Bij onderdeel d gaat het om de overdracht van een weg in beheer bij een gemeente of een waterschap die wordt overgedragen aan een provincie of het Rijk. Deze wegen vallen na de overdracht in een ander regime. De geluidproductieplafonds worden hier voor het eerst bepaald. Om deze te bepalen zal het bevoegd gezag gebruik maken van de geluidbrongegevens die behoren bij de vastgestelde basisgeluidemissie verhoogd met ten hoogste 1,5 dB. Deze geluidruimte, die ook wordt toegepast bij de eerste invoering van geluidproductieplafonds onder de nieuwe regelgeving, van 1,5 dB is van groot belang om het systeem goed te kunnen laten functioneren en komt ook overeen met de marge die bij de afweging van maatregelen geldt naar aanleiding van de monitoring van de basisgeluidemissie (zie artikel 3.51).

Onderdeel e bepaalt dat voor een lokale spoorweg waarvoor geen geluidproductieplafonds golden en die wordt aangewezen als provinciale spoorweg of als hoofdspoorweg de geluidproductieplafonds worden vastgesteld overeenkomstig de geluidbrongegevens behorend bij de basisgeluidemissie verhoogd met ten hoogste 1,5 dB. Ook hier geldt met betrekking tot de 1,5 dB hetgeen hierboven onder d is gesteld, waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

Als de overgedragen weg of spoorweg voor de overdracht deel uitmaakte van een geluidbronsort die gereguleerd wordt met geluidproductieplafonds, vervallen voor die geluidbronsort uiteraard de geluidproductieplafonds op de geluidreferentiepunten die direct aan weerszijde van de overgedragen weg of spoorweg liggen. Daarnaast zullen veelal ook voor (delen van) die geluidbronsort opnieuw geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Voor geluidproductieplafonds die niet vervallen maar wel in de buurt liggen van de overgedragen weg of spoorweg zal veelal een wijziging nodig zijn omdat de samenstelling van die geluidbronsort (het netwerk van wegen of spoorwegen van het desbetreffende bestuursorgaan) door de overdracht is gewijzigd. Datzelfde geldt als een weg of spoorweg door de overdracht wordt toegevoegd aan een geluidbronsort die al gereguleerd werd met geluidproductieplafonds. Ook dan zullen geluidproductieplafonds die in de buurt liggen van de overgedragen weg of spoorweg en opnieuw moeten worden vastgesteld omdat ook de samenstelling van die geluidbronsort is gewijzigd. In deze herberekening van geluidproductieplafonds voorziet onderdeel f van dit artikel. Dit is een eenvoudige procedure, zonder toepassing van artikel 3.31, omdat er voor de omgeving geen nadelige effecten zijn.

Artikel 3.41 (termijn geluidproductieplafonds als omgevingswaarde) [artikel 2.10, vierde lid, Ow]

In artikel 2.10, eerste lid, van de Omgevingswet is bepaald dat een omgevingswaarde een resultaatsverplichting, inspanningsverplichting of andere, nader te omschrijven, verplichting kan inhouden. Op grond van artikel 2.10, vierde lid, van de Omgevingswet kunnen voor geluidproductieplafonds bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de aard en termijn van de omgevingswaarde. Dit artikel bevat die regels.

In artikel 3.41 is bepaald dat een geluidproductieplafond als omgevingswaarde een resultaatsverplichting inhoudt. Dit betekent dat het geluidproductieplafond een verplichting omvat om het resultaat, te weten een geluidproductie die het plafond niet overstijgt, te bereiken en in stand te houden. Hiermee wordt het systeem van naleving van geluidproductieplafonds zoals dat vorm heeft gekregen in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer onder de Omgevingswet ongewijzigd voortgezet. De systematiek van geluidproductieplafonds is zo ingericht dat het voldoen aan de plafonds zoveel mogelijk uit het systeem zelf voortvloeit. Toezicht en handhaving zijn daarop aanvullend. Op deze wijze is de verantwoordelijkheid voor de naleving van geluidproductieplafonds helder geregeld.

In de wet is bepaald dat de dag na de bekendmaking van het besluit waarmee het geluidproductieplafond is vastgesteld aan dat plafond wordt voldaan. De geluidproductie mag onmiddellijk na de bekendmaking dus niet hoger zijn dan het vastgestelde geluidproductieplafond. Hierbij moet worden bedacht dat de geluidproductie zal worden gemonitord op basis van jaargemiddelde invoergegevens.

Bij het vaststellen van een geluidproductieplafond kan door toepassing van artikel 3.43 worden bepaald dat pas op een later tijdstip of na een bepaalde termijn moet worden voldaan aan de plafondwaarde. Dat maakt een tijdelijke overschrijding mogelijk.

Artikel 3.42 (maatregelen of programma bij (dreigende) overschrijding) [artikel 3.10, tweede lid, onder b, Ow]

Er kan zich een situatie voordoen dat een omgevingswaarde wordt overschreden of dreigt te worden overschreden. De Omgevingswet geeft in artikel 3.10, eerste lid, als hoofdregel voor omgevingswaarden dat in die situaties het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar dit het geval is een programma vaststelt, gericht op het voldoen aan die omgevingswaarde. De Omgevingswet geeft de mogelijkheid dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in plaats van deze programmaplicht, voor een daarbij aangewezen bestuursorgaan of andere instantie, een plicht geldt tot het treffen van maatregelen gericht op het voldoen aan de omgevingswaarde. Artikel 3.42, eerste lid, geeft invulling aan deze afwijkmogelijkheid.

Voor wegen en spoorwegen is de programmaplicht vervangen door een maatregelplicht bij (dreigende) overschrijding. De belangrijkste reden daarvoor is het feit dat bij wegen en spoorwegen het de beheerder van die wegen en spoorwegen is die de mogelijkheden heeft om een (dreigende) overschrijding te voorkomen. Het eerste lid bepaalt daarom dat afgeweken wordt van de in het artikel 3.10, eerste lid, van de wet bedoelde verplichting. Onder a tot en met d worden vervolgens de bestuursorganen of instanties genoemd die bij de daarbij bedoelde wegen of spoorwegen maatregelen treffen, gericht op het voldoen aan het geluidproductieplafond. Hiermee kan de werkwijze van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer ten aanzien van de naleving van geluidproductieplafonds ongewijzigd worden voortgezet.

Voor industrieterreinen geldt een afwijkende regeling die is neergelegd in het tweede lid. Het geluid van een industrieterrein wordt veroorzaakt door de bedrijven die op het industrieterrein zijn gevestigd. Om de geluidproductie terug te brengen tot onder het geluidproductieplafond of overschrijding van een geluidproductieplafond te voorkomen, moet de gemeente zich kunnen verzekeren van de medewerking van de op het industrieterrein gevestigde individuele bedrijven. Een programma als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de Omgevingswet zal dan in veel gevallen een meer geschikt instrument zijn om te voldoen aan het geluidproductieplafond. Het college van burgemeester en wethouders stemt de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de geluidproductieplafonds af met de op het industrieterrein gevestigde bedrijven en legt deze vast in het programma. Het programma vervangt het geluidreductieplan van de Wet geluidhinder (artikel 67).

Afhankelijk van de omstandigheden kan zich ook de situatie voordoen dat het college van burgemeester en wethouders eigenstandig, zonder medewerking van de op het industrieterrein gevestigde bedrijven, de overschrijding van geluidproductieplafonds ongedaan kan maken of kan voorkomen. Dan zal een programma doorgaans niet nodig zijn en kan het college direct de benodigde maatregelen treffen.

Artikel 3.43 (afwijkend tijdstip en afwijkende termijn waarbinnen aan het geluidproductieplafond wordt voldaan) [artikel 2.10, derde lid, Ow]

Artikel 3.41 bepaalt dat onmiddellijk na bekendmaking van een geluidproductieplafond aan dat plafond moet worden voldaan. Hierop formuleert artikel 3.43 twee uitzonderingen. Hierbij moet worden bedacht dat de toepassing van dit artikel alleen betrekking heeft op het tijdstip waarop aan de geluidproductieplafonds moet worden voldaan. De geluidproductieplafonds gelden vanaf het moment waarop het besluit bekend is gemaakt. Dat is met name van belang voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van wegen, spoorwegen en industrieterreinen met geluidproductieplafonds. Bij het toelaten daarvan moet worden uitgegaan van de geluidbelasting bij volledige benutting van het geldende geluidproductieplafond. Bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de omgeving wordt geen rekening gehouden met het feit dat tijdelijk niet aan de voor de geluidproductieplafonds geldende resultaatsverplichting hoeft te worden voldaan.

In het eerste lid is geregeld dat het bevoegd gezag kan bepalen dat pas aan het geluidproductieplafond hoeft te worden voldaan als de werkzaamheden aan een weg, spoorweg of het industrieterrein zijn afgerond of als werkzaamheden met betrekking tot de uitvoering van eventuele geluidbeperkende maatregelen zijn afgerond. Als bij de vaststelling van een geluidproductieplafond geluidbeperkende maatregelen zijn overwogen, is het geluidproductieplafond (mede) gebaseerd op het akoestisch effect van de geluidbeperkende maatregelen. Zolang de werkzaamheden aan de infrastructuur niet zijn afgerond, kan in de meeste gevallen niet van de beheerder worden verlangd dat aan het geluidproductieplafond wordt voldaan omdat de geluidbeperkende maatregel nog geen effect kan sorteren. Het bevoegd gezag kan dan het eerste lid van artikel 3.43 toepassen.

Bij toepassing van het eerste lid hoeft niet te worden onderzocht en bepaald in welke mate het geluidproductieplafond wordt overschreden. Ook hoeft niet concreet te worden vastgelegd op welk tijdstip (welke datum) de werkzaamheden zijn afgerond en wel moet worden voldaan aan de geluidproductieplafonds. Dat is op het moment dat artikel 3.43 wordt toegepast meestal niet exact bekend. In het besluit wordt de termijn gekoppeld aan de afronding van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing wordt verleend.

Een tweede situatie waarin kan worden bepaald dat een geluidproductieplafond nog niet hoeft worden nageleefd is de situatie waarin de geluidbeperkende maatregelen moeten worden getroffen voor toegelaten maar nog niet gebouwde geluidgevoelige gebouwen. De maatregelen dienen pas getroffen te zijn op het moment dat er daadwerkelijk geluidgevoelige gebouwen gebouwd worden.

Het tweede lid van artikel 3.43 maakt het mogelijk dat er na de vaststelling van een geluidproductieplafond tijdelijk niet aan dat plafond hoeft te worden voldaan. Dit lid kan worden toegepast als er sprake is van een bijzondere omstandigheid. Dan kan worden bepaald dat het geluidproductieplafond gedurende een termijn van ten hoogste vijf jaar mag worden overschreden. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de volgende situaties:

- een langdurige stremming op een belangrijke route waardoor een andere route plotseling veel meer verkeer te verwerken krijgt;
- een tijdelijke toename van het verkeer op een weg of spoorweg doordat het verkeer is omgeleid wegens weg- of spoorwegwerkzaamheden elders;
- een situatie waarin besloten is tot maatregelen die de overschrijding in de toekomst ongedaan maken; dit kan zich voordoen als besloten is tot het treffen van bronmaatregelen of tot de bouw van een geluidafscherming;
- een situatie waarin zich een sterke stijging van verkeer voordoet die redelijkerwijs niet kon worden voorzien.

Deze mogelijkheid is ontleend aan artikel 11.24 van de Wet milieubeheer. Kende de Wet milieubeheer hiervoor een apart besluit tot ontheffing, onder de Omgevingswet wordt hiervoor hetzelfde instrument gebruikt als voor het vaststellen van een geluidproductieplafond als

omgevingswaarde. In een situatie als deze wordt dan niet een nieuw of gewijzigd geluidproductieplafond vastgesteld, maar wordt alleen de resultaatsverplichting van artikel 3.41 tijdelijk opgeschort.

Bij een (spoor)weg gaat het om een tijdelijke overschrijding waar de beheerder niet of nauwelijks invloed op heeft en zich ook niet op kon voorbereiden door middel van een plafondwijziging of een tijdig in gang gezette plafondwijziging die niet tijdig kon worden afgerond.

Ook bij industrieterreinen kan sprake zijn van bijzondere omstandigheden waardoor tijdelijk meer geluid wordt geproduceerd dan binnen de geldende geluidproductieplafond is toegestaan. Te denken valt aan het tijdelijk uitvallen van een bedrijf op een ander industrieterrein door bijvoorbeeld brand waardoor de productie tijdelijk moet worden verplaatst. Bij industrieterreinen kan ook blijken dat toegestane activiteiten op het industrieterrein meer geluid produceren dan verwacht of het effect van getroffen maatregelen in de praktijk kleiner is dan werd beoogd. Ook kan het bouwen en slopen van gebouwen en bouwwerken op het industrieterrein leiden tot geluidreflecties waardoor tijdelijk meer geluid in de omgeving ontstaat.

Voor toepassing van het tweede lid is in alle gevallen van belang dat er sprake is van een tijdelijke situatie die onvermijdelijk is en die redelijkerwijs niet voorzien was. Het is aan het bevoegd gezag om te oordelen in hoeverre er sprake is van een dergelijke onvoorziene omstandigheid en welke maatregelen getroffen dienen te worden om de overschrijding ongedaan te maken.

Aan de overschrijding kunnen voorschriften worden verbonden voor wat bijvoorbeeld betreft de mate en de duur van de overschrijding. Ook kan worden bepaald dat de beheerder van een weg, spoorweg of industrieterrein geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen treft. Het betreft dan maatregelen die het geluid verminderen, ten minste zolang de bijzondere omstandigheid zich voordoet. In het tweede lid wordt de termijn waarin niet aan de geluidproductieplafonds hoeft te worden voldaan beperkt tot maximaal 5 jaar. Er is geen mogelijkheid tot verlenging van deze termijn. Niet uitgesloten is echter dat zich nieuwe bijzondere omstandigheden voordoen waardoor na die termijn een nieuw besluit moet worden genomen.

Artikel 3.44 (toepassingsbereik)

De artikelen over financiële doelmatigheid zijn alleen van toepassing op het treffen van geluidbeperkende maatregelen bij rijkswegen en hoofdspoorwegen. Gemeenten, waterschappen en provincies kunnen zelfstandig beleid vormen en vaststellen over de financiële doelmatigheid van geluidmaatregelen langs de geluidbronsoorten waarvoor zij het bevoegd gezag zijn.

Artikel 3.45 (begripsbepalingen)

In dit artikel worden enkele specifiek in paragraaf 3.6.2.4 gebruikte begrippen gedefinieerd.

geluidgevoelig cluster

Geluidbeperkende maatregelen zullen in het algemeen worden beoordeeld voor een groep geluidgevoelige gebouwen in plaats van voor één geluidgevoelig gebouw. Daarom is het begrip 'geluidgevoelig cluster' gebruikt in de regels voor de financiële doelmatigheid. Kenmerkend voor een cluster is dat de geluidgevoelige gebouwen daarbinnen voordeel hebben bij dezelfde geluidbeperkende maatregel. Toepassen van clustering heeft als effect dat geluidbeperkende maatregelen alleen worden getroffen waar de maatregelen ook daadwerkelijk werken en nodig zijn. Het uitgangspunt is namelijk dat het budget dat beschikbaar is voor een geluidgevoelig gebouw wordt besteed aan een geluidbeperkende maatregel die leidt tot een geluidreductie bij dat geluidgevoelige gebouw. Ook is van belang dat de aaneengesloten geluidbeperkende maatregel leidt tot een relevante verlaging van het geluid. Om als relevant te worden beschouwd moet het gaan om een verlaging van ten minste 1 dB.

situatie zonder maatregelen

Bij de beoordeling van de financiële doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen wordt ook gekeken naar de toekomstige geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw vanwege een weg of spoorweg in het geval er geen enkele maatregel getroffen zou zijn. Dit wordt aangeduid als de situatie zonder maatregelen. Reeds aanwezige geluidbeperkende maatregelen worden dan buiten beschouwing gelaten. Bij het bepalen van het aantal reductiepunten per geluidgevoelig gebouw wordt uitgegaan van de situatie zonder maatregelen. Bij het bepalen van de geluidreductie wordt de situatie zonder maatregelen vergeleken met de situatie dat er geluidbeperkende maatregelen

getroffen zijn. Bij de situatie zonder maatregelen wordt er wel van uitgegaan dat een weg of spoorweg in elk geval voldoet aan de minimum akoestische kwaliteit van artikel 3.24. Dit is immers als minimumstandaard voor een weg of spoorweg vastgelegd. Ongeacht de doelmatigheid moeten de maatregelen ter uitvoering van de akoestische kwaliteit worden toegepast, tenzij ze technisch niet mogelijk zijn. De doelmatigheidstoets is dan ook niet van toepassing op deze maatregelen.

Artikel 3.46 (bepalen financiële doelmatigheid) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

In het eerste lid, onder a, is aangegeven wanneer een geluidbeperkende maatregel financieel doelmatig is, namelijk: het aantal reductiepunten moet gelijk of hoger zijn dan het aantal maatregelpunten. Het aantal maatregelpunten van een geluidbeperkende maatregel is bij ministeriële regeling bepaald. Aangezien de geluidbeperkende maatregelen bij ministeriële regeling zijn aangewezen, is het gewenst dat de maatregelpunten op hetzelfde niveau worden bepaald. Het aantal reductiepunten van een geluidgevoelig cluster wordt bepaald volgens artikel 3.46.

Onder b is bepaald dat een geluidbeperkende maatregel die de overdracht van het geluid vermindert, zoals een geluidwal of een geluidscherm, alleen financieel doelmatig is als deze, eventueel in combinatie met maatregelen aan de bron, een afname van de geluidbelasting oplevert van tenminste 5 dB op ten minste één geluidgevoelig gebouw. In het verleden getroffen maatregelen tellen niet mee voor de 5 dB-eis. Dit is een voortzetting van de huidige praktijk zoals verwoord in artikel 33 van het Besluit geluid milieubeheer en voorkomt dat een maatregel wordt getroffen die geen of amper effect oplevert.

In het tweede lid is een aanvullend criterium voor de financiële doelmatigheid opgenomen voor de situatie dat met het aantal beschikbare reductiepunten bijna iedere denkbare maatregel gerealiseerd kan worden. Die situatie kan er namelijk toe leiden dat het inzetten van maatregelpunten voor een maatregel vanaf een bepaald niveau, praktisch geen of slechts een zeer beperkte extra verhoging van de geluidreductie oplevert, maar nog wel mogelijk zou zijn binnen de beschikbare reductiepunten. Dit zou in de praktijk geen doelmatige besteding van financiële middelen zijn. Daarom bepaalt het tweede lid dat de maatregel die de maximale geluidreductie voor het cluster kan realiseren en die op grond van de hoofdregel financieel nog doelmatig is, wordt vergeleken met een maatregel die op grond van het akoestisch onderzoek een gelijke of nagenoeg gelijke geluidreductie kan realiseren met de inzet van minder maatregelpunten. Beoordeeld wordt of, in vergelijking met de alternatieve maatregel, de extra maatregelpunten van de maximale maatregel in redelijke verhouding staan tot de extra geluidreductie die met deze maatregel kan worden behaald. Als er geen sprake is van een redelijke verhouding, dan is de maximale maatregel niet financieel doelmatig. In dat geval kan worden volstaan met de alternatieve maatregel. Deze vormt dan het maximale, financieel doelmatige maatregelenpakket. Per geval zal beoordeeld worden wat een nagenoeg gelijke geluidreductie is. Uit onderzoek blijkt dat het daarbij doorgaans dient te gaan om een alternatieve maatregel die een geluidreductie moet realiseren van ten minste 95% van de geluidreductie van de maximale maatregel.

Op grond van het derde lid is een overdrachtsmaatregel niet doelmatig als daar een bestaand geluidbeperkend bouwwerk – zoals een geluidscherm – voor moet worden gesloopt dat niet ouder dan tien jaar is en dat een geluidreductie realiseert die vrijwel gelijk is aan die van de nieuwe maatregel. Als de bestaande geluidbeperkende maatregel minder dan 90% van de geluidreductie van de nieuwe maatregel oplevert, kan niet eenvoudig worden gemotiveerd dat er sprake is van een geluidreductie die vrijwel gelijk is aan de nieuwe maatregel. Kan een bestaand geluidbeperkend bouwwerk worden verhoogd, dan zal hiervoor gekozen worden en is afbreken niet aan de orde en daarmee toepassing van dit aanvullend criterium ook niet. Dat geldt ook wanneer de bestaande maatregel als gevolg van de uitvoering van het project al vervangen moet worden. Dit aanvullende criterium zal vooral een rol kunnen spelen bij het vervangen van geluidschermen. Met dit aanvullende criterium wordt voorkomen dat een recent gerealiseerd bouwwerk zou moeten worden verwijderd om deze te vervangen door een nieuw bouwwerk dat maar nauwelijks hoger is en navenant weinig extra effect sorteert, bijvoorbeeld het vervangen van een relatief nieuw scherm van zes meter hoog door een scherm van zeven meter hoog. Het aanvullende criterium geldt niet voor geluidbeperkende maatregelen aan de bron. Deze worden relatief vaker vervangen of zijn eenvoudiger zonder uitgebreide kosten uit te breiden, waardoor het risico op kapitaalsvernietiging hier minder aanwezig is.

In het vierde lid is aangegeven wat in dit artikel moet worden verstaan onder de term 'geluidreductie'. Voor beoordeling van de doelmatigheid van een pakket aan geluidbeperkende

maatregelen is het van belang de geluidreductie die dit pakket oplevert te bepalen. Daarvoor is die geluidreductie gelijk aan het verschil tussen de geluidbelasting met en zonder dit pakket maatregelen in de toekomstige situatie. Als de geluidbelasting in de toekomstige situatie echter lager is dan de geluidbelasting die vanwege artikel 3.31 niet mag worden overschreden, dan wordt de reductie daaronder niet beschouwd als geluidreductie. Zo wordt voor de financiële doelmatigheidsafweging alleen het effect van een maatregelpakket meegewogen dat nodig is om te voldoen aan de in tabel 3.31 bedoelde waarde.

Artikel 3.47 (bepalen reductiepunten voor een geluidgevoelig cluster) [artikelen 2.24, eerste lid, en 2.29a Ow]

Dit artikel regelt dat het aantal reductiepunten van een geluidgevoelig cluster gelijk is aan de optelsom van het aantal reductiepunten van de geluidgevoelige gebouwen in dat cluster. De reductiepunten van een geluidgevoelig gebouw worden bepaald met de tabel uit bijlage XXIII. In die tabel wordt afhankelijk van de geluidbelasting van het gebouw een aantal geluidreductiepunten aangegeven. Bij een hogere geluidbelasting zijn dat meer reductiepunten dan bij een lagere geluidbelasting.

Het derde lid bepaalt op welke wijze andere geluidgevoelige gebouwen dan woningen worden omgerekend voor het bepalen van het aantal reductiepunten. Hierdoor zal een relatief groot geluidgevoelige gebouw meer reductiepunten krijgen dan een kleiner gebouw.

Artikel 3.48 (besluit over geluidwerende maatregelen) [artikel 2.43, eerste lid, Ow]

Eerste lid

In het eerste lid is bepaald in welke gevallen een besluit over het vaststellen van geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet moet worden genomen. Die maatregelen zijn aanvullend op de geluidbeperkende maatregelen die al in aanmerking (moeten) zijn genomen. De voorkeur gaat altijd uit naar geluidbeperkende maatregelen.

In alle gevallen neemt het bevoegd gezag een besluit. Dit besluit kan inhouden dat er geluidwerende maatregelen worden getroffen (tweede en derde lid) of dat geen geluidwerende maatregelen worden getroffen (vierde lid). In alle gevallen betreft het een besluit dat is gericht op rechtsgevolg zodat een belanghebbende desgewenst rechtsmiddelen kan aanwenden tegen dat besluit.

Het hier bedoelde besluit wordt in ieder geval genomen als bij het vaststellen van een geluidproductieplafond toepassing is gegeven aan de artikelen 3.32, 3.33 of 3.34 (onderdeel a). In deze gevallen is het geluid op een geluidgevoelig gebouw meer dan de standaardwaarde en het bevoegd gezag moet dan toetsen of nog wel wordt voldaan aan de binnenwaarde, bedoeld in tabel 3.48. Voor de meeste gebouwde woningen is die binnenwaarde 36 dB.

Een besluit over geluidwerende maatregelen moet ook worden genomen als een wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg leidt tot een toename van geluidbelastingen ten opzichte van de geluidbelasting voorafgaand aan die wijziging (onderdeel b). Hetzelfde geldt in bepaalde gevallen voor een omgevingsplan dat leidt tot toename van verkeer op bestaande wegen of andere wijzigingen die leiden tot toename van geluidbelastingen.

In onderdeel c wordt ten slotte geregeld dat ook de monitoring van de geluidemissie van wegen en lokale spoorwegen met een basisgeluidemissie kan leiden tot de verplichting tot het voldoen aan de binnenwaarde. Dat is het geval als de geluidemissie van een weggedeelte meer dan 1,5 dB hoger is geworden dan de basisgeluidemissie en de geluidbelasting op een geluidgevoelig gebouw in het geluidaandachtsgebied van dat weggedeelte hoger is dan de grenswaarde.

Artikel 3.48, tweede tot en met vierde lid, wordt ook toegepast bij de sanering van geluidgevoelige gebouwen langs respectievelijk gemeentewegen, waterschapswegen en provinciewegen. Verwezen wordt naar de toelichting bij de artikelen 10a.2, 10a.3 en 10a.4.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt aan welke eisen de geluidwering van de geluidwerende maatregelen moet voldoen. Hierbij is aangesloten bij het Besluit bouwwerken leefomgeving. De geluidwerende maatregelen moeten zodanig moeten worden gedimensioneerd dat het geluid tot 3 dB onder de in tabel 3.48 genoemde grenswaarde (de binnenwaarde) wordt teruggebracht. In artikel 3.22, tweede lid, is bepaald dat woonschepen en woonwagens geen geluidgevoelige ruimten hebben.

Daarom geldt er geen grenswaarde en worden aan die geluidgevoelige gebouwen geen geluidwerende maatregelen getroffen.

Als voorbeeld een bestaande woning die valt in de categorie 'ander geluidgevoelig gebouw'. Daarvoor geldt een binnenwaarde van 36 dB. Bij overschrijding van de binnenwaarde moeten geluidwerende maatregelen worden getroffen die ertoe leiden dat het geluid wordt teruggebracht tot $36-3=33$ dB. Dat is gelijk aan de binnenwaarde die geldt voor nieuwe woningen. Hiermee wordt een buffer gecreëerd voor een eventuele toekomstige toename van de geluidbelasting. Omdat de verplichting tot het treffen van geluidwerende maatregelen geldt als de binnenwaarde met 1 dB of meer wordt overschreden (dus 37 dB of hoger), moeten de te treffen geluidwerende maatregelen altijd een effect van ten minste 4 dB hebben.

De geluidwering moet worden bepaald uitgaande van het in artikel 3.36 bedoelde gezamenlijke geluid op de uitwendige scheidingsconstructie van het gebouw. Voor het toetsen van het binnenniveau wordt eerst het geluid van de verschillende geluidbronsoorten op de gevel opgeteld tot één gezamenlijke geluidbelasting. Het binnenniveau wordt dan bepaald door die gezamenlijke geluidbelasting te verminderen met de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie. De rekenregels voor het bepalen van het gezamenlijke geluid worden opgenomen in de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet. Het hier bedoelde gezamenlijke geluid mag niet worden verward met het gecumuleerde geluid, waarbij geluid hinderequivalent wordt opgeteld. Het gecumuleerde geluid speelt bij de toetsing van de binnenwaarde geen directe rol.

Tabel 3.48

Tabel 3.48 bevat de grenswaarden voor het geluid in geluidgevoelige ruimten van bestaande geluidgevoelige gebouwen. Die grenswaarde wordt ook wel aangeduid als de binnenwaarde. Voor het geluid in geluidgevoelige ruimten geldt geen standaardwaarde. De in tabel 3.48 genoemde binnenwaarden gelden alleen voor bestaande geluidgevoelige gebouwen. De geluidwering van nieuwe geluidgevoelige gebouwen is geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voor de meeste nieuwe geluidgevoelige gebouwen geldt een binnenwaarde van 33 dB.

In de tabel 3.48 is voor verschillende categorieën van bestaande woningen een 5 dB hogere binnenwaarde van 41 dB gegeven. Dat geldt bijvoorbeeld voor woningen die met toepassing van artikel 5.78x worden gebouwd in bestaande niet-geluidgevoelige gebouwen (functiewijziging). De binnenwaarde is hoger om te voorkomen dat een gevel van een bestaand gebouw die nog van voldoende kwaliteit is, alleen omwille van het geluid vervangen moet worden. In het Besluit bouwwerken leefomgeving is overigens bepaald dat, in het geval de hele gevel wordt vervangen, de eisen voor nieuwbouw gelden.

In de tabel is ook een uitzondering gemaakt voor de woningen als bedoeld in artikel 111b van de Wet geluidhinder die zijn gesaneerd voor industriëlawaai. Voor die woningen is met toepassing van artikel 63, tweede lid, van de Wet geluidhinder een maximaal toegestaan geluidniveau van 55 dB(A) etmaalwaarde of hoger vastgesteld. Die woningen zijn destijds gesaneerd op een binnenwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde. Thans geldt een 1 dB hogere binnenwaarde van 41 dB, met dien verstande dat bij overschrijding van die binnenwaarde van 41 dB (geluid 42 dB of hoger) maatregelen moeten worden getroffen om te voldoen aan een binnenwaarde van 38 dB.

Derde lid

Technisch gezien is het altijd mogelijk om geluidwerende maatregelen te treffen om te voldoen aan de binnenwaarde. Het bevoegd gezag kan echter tot de conclusie komen dat er zwaarwegende bezwaren van bouwkundige aard bestaan tegen het uitvoeren van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan het tweede lid. Het bevoegd gezag besluit dan om de in het tweede lid bedoelde geluidwerende maatregelen niet te treffen. Met de woorden "zwaarwegende bezwaren" wordt benadrukt dat deze mogelijkheid slechts in uitzonderlijke gevallen toegepast kan worden. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als maatregelen die bedoeld zijn om aanvullend te isoleren, zodanig ingrijpend zijn dat feitelijk geen sprake meer is van aanvullende isolatie maar van een (gedeeltelijke) herbouw van het gebouw, bijvoorbeeld sloop en herbouw van een buitengevel. Geluidwerende maatregelen kunnen ook het karakter of het aanzicht van een monument te ingrijpend veranderen. Overigens moeten in deze gevallen wel de geluidwerende maatregelen worden getroffen die redelijkerwijs wel mogelijk zijn en waarmee de overschrijding van de binnenwaarde zoveel mogelijk wordt beperkt. Dit regelt onderdeel b van het derde lid.

In relatie tot deze bepaling wordt in de onderdelen J en O ook een wijziging doorgevoerd in de artikelen 5.66 en 8.18 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door ook in die artikelen de woorden

“overwegende bezwaren” te vervangen door “zwaarwegende bezwaren” wordt beter het uitzonderingskarakter van deze mogelijkheid benadrukt.

Vierde lid

In het vierde lid zijn de gevallen beschreven waarin het bevoegd gezag kan besluiten om in het geheel geen geluidwerende maatregelen te treffen. Dat is uiteraard aan de orde als (onder a) uit de toets blijkt dat wordt voldaan aan de binnenwaarde. Onder b is bepaald dat kan worden besloten dat geen maatregelen getroffen worden als het gebouw gebreken heeft die aan het uitvoeren van de geluidwerende maatregelen in de weg staan. Hierbij kan worden gedacht aan een kozijn dat in een dermate slechte staat verkeert dat er geen geluidwerend glas kan worden aangebracht. Alvorens een dergelijk besluit te nemen moet de eigenaar van het geluidgevoelige gebouw wel expliciet in de gelegenheid zijn gesteld dit gebrek te herstellen. Als dat doelmatig is, is het denkbaar dat het bevoegd gezag er mee instemt dat het achterstallig onderhoud tegelijk met het aanbrengen van de geluidwerende maatregelen wordt uitgevoerd. De kosten van dat achterstallig onderhoud blijven uiteraard voor de eigenaar.

Er kan ook worden besloten om geen maatregelen te treffen als aannemelijk is dat het gebouw binnen 5 jaar wordt onteigend en onttrokken aan de woonfunctie, of aannemelijk is dat het omgevingsplan zodanig wordt gewijzigd dat het gebouw geen geluidgevoelig gebouw meer is als bedoeld in artikel 3.21.

Een andere situatie waarin de geluidwerende maatregelen niet getroffen hoeven te worden is (onder d) de situatie waarin de eigenaar geen medewerking verleent aan het treffen van de benodigde maatregelen, of aan het uitvoeren van het akoestisch onderzoek om die te kunnen bepalen. Als de geluidbelasting in de toekomst verder toeneemt heeft de (oude of nieuwe) eigenaar geen recht op (deze) geluidwerende maatregelen. In de praktijk kan ook de toestemming nodig zijn van een ander om de maatregelen te kunnen treffen. Gedacht kan worden aan de huurder van het gebouw. In dit besluit is geregeld dat enkel de medewerking van de eigenaar noodzakelijk is. Er wordt niet getreden in de privaatrechtelijke relatie tussen de verhuurder en de huurder. Het is aan de verhuurder, indien gewenst, om de huurder contractueel tot medewerking te verplichten of hem daartoe via toepassing van artikel 7:220 van het Burgerlijk Wetboek te dwingen.

Als de noodzakelijke toestemming van de eigenaar om de geluidwerende maatregelen te treffen achterwege blijft, dan vervalt de verplichting tot het treffen van de maatregelen. De eigenaar en zijn rechtsopvolgers kunnen later niet op deze weigering terugkomen. Het zou tot onevenredige kosten kunnen leiden als de beheerder later alsnog gedwongen zou kunnen zijn tot het treffen van gevelmaatregelen. Het vervallen van de verplichting heeft derhalve een definitief karakter. Dit laat onverlet dat bij een nieuw project wel alsnog gevelmaatregelen genomen kunnen worden. Het vervallen van het recht op de maatregelen betekent dat een zorgvuldige procedure moet worden gevolgd waarbij de eigenaar alle kans krijgt om zijn medewerking te geven, en waarin ook eenduidig, zonder enige twijfel, komt vast te staan dat hij zijn medewerking heeft onthouden en dat ook beoogd heeft.

Geluidwerende maatregelen worden (onder e) ook niet getroffen als de gezamenlijke geluidbelasting (die maatgevend is voor de te treffen geluidwerende maatregelen) niet wordt bepaald door de geluidbronsoort waarvoor de geluidproductieplafonds worden verhoogd. De grens is getrokken bij 25%, oftewel 6 dB. Als bijvoorbeeld na verhoging van de geluidproductieplafonds de geluidbelasting van een provinciale weg op een woning 7 dB (of meer) lager is dan de gezamenlijke geluidbelasting van die provinciale weg en bijvoorbeeld een industrieterrein, hoeft de provincie geen geluidwerende maatregelen te treffen. Het geluid van de provinciale weg draagt onvoldoende bij aan de overschrijding van de binnenwaarde. Let wel: de gemeente zal later, bij verhoging van de geluidproductieplafonds voor het industrieterrein, wel geluidwerende maatregelen moeten treffen. Die maatregelen beschermen dan ook tegen het (eerder) toegenomen geluid van de provinciale weg.

Vijfde lid

In het vijfde lid is bepaald dat ook andere maatregelen getroffen kunnen worden om te bewerkstelligen dat de binnenwaarde in geen van de ruimten wordt overschreden of de bijdrage van de geluidbronsoorten meer dan 7 dB of meer lager is dan de gezamenlijke geluidbelasting. Hierbij kan gedacht worden aan een andere indeling van de woning waarbij niet-geluidgevoelige ruimten in de plaats komen van geluidgevoelige ruimte achter de gevel of gevels waar de verplichting van artikel 3.48 op gericht is.

Artikel 3.49 (intrekken besluit tot het vaststellen van geluidwerende maatregelen) [artikel 2.43, tweede lid, Ow]

Dit artikel bepaalt dat het besluit tot vaststelling van de geluidwerende maatregelen wordt ingetrokken als de eigenaar in een later stadium (na het nemen van het maatregelbesluit) zijn toestemming tot het treffen van de maatregelen intrekt of hij niet die medewerking verleent die nodig is om over te gaan tot het daadwerkelijk treffen van de maatregelen. Het is de eigenaar die toestemming moet geven en medewerking moet verlenen en er zorg voor moet dragen dat de bewoner (huurder) de door hem toegezegde medewerking ook daadwerkelijk verleent. Dit artikel treedt niet in de verhouding tussen eigenaar en bewoner.

Artikel 3.50 (waarde van de basisgeluidemissie) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De basisgeluidemissie is de referentie bij de monitoring van het geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze laatste niet op grond van artikel 2.13a van de Omgevingswet bij omgevingsverordening zijn aangewezen. Voor lokale spoorwegen die zijn aangewezen op grond van artikel 2.13a worden geluidproductieplafonds vastgesteld. Met de monitoring wordt de toename van het geluid afkomstig van die wegen en spoorwegen bewaakt. Als hoofdregel is de basisgeluidemissie daarom de situatie bij het in werking treden van de nieuwe regels, namelijk 2021 (onder a).

Onder b en c wordt geregeld wat de basisgeluidemissie is als een weg of spoorweg met geluidproductieplafonds wordt overgedragen aan een gemeente of waterschap. Dan is de basisgeluidemissie de geluidemissie op grond van de brongegevens van de voor de overdracht geldende geluidproductieplafonds. Als een weg van een waterschap aan een gemeente wordt overgedragen of andersom, dan spreekt het voor zich dat de basisgeluidemissie blijft zoals hij is, dit is niet expliciet geregeld.

In het tweede lid is in onderdeel a geregeld dat de gemeente als basisgeluidemissie een lagere waarde kan hanteren dan de waarde die uit het eerste lid voortvloeit. Dit biedt een gemeente die een verlaging van het geluid nastreeft de mogelijkheid om die ambitie in de monitoring tot uitdrukking te brengen.

Het tweede lid benoemt in onderdeel b daarnaast twee specifieke situaties waarin het bevoegd gezag een andere waarde als basisgeluidemissie kan hanteren:

1. als de gemeente een nieuwe weg aanlegt of een bestaande weg wijzigt en geluidmaatregelen treft op basis van een prognose voor het toekomstige verkeer. Dan ligt het voor de hand de basisgeluidemissie te bepalen op grond van de uitgangspunten van de afweging van de geluidmaatregelen behorende bij het besluit tot projectie van die nieuwe weg. Op deze wijze wordt dan de geluidsituatie behorend bij dat besluit gebruikt als basisgeluidemissie en vervolgens bewaakt door monitoring. Deze mogelijkheid zal voornamelijk op latere momenten dan de inwerkingtreding van dit Aanvullingsbesluit worden gebruikt, maar op grond van dit artikel kan een gemeente of waterschap ook een basisgeluidemissie vaststellen op grond van een besluit tot aanleg of wijziging van infrastructuur dat genomen is voor het in werking treden van dit besluit.
2. als de gemeente op grond van de monitoring van de geldende basisgeluidemissie een overschrijding daarvan constateert met meer dan 1,5 dB en bepaalt welke geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen nodig zijn. De basisgeluidemissie kan dan gebaseerd worden op de situatie waarop de gemeente de afweging van geluidbeperkende en geluidwerende maatregelen baseert. Om de maatregelen toekomstbestendig te laten zijn, zal dat vaak niet de actuele situatie zijn maar een prognose. Met de monitoring wordt daarna dan vervolgens bewaakt of de werkelijke geluidemissie die prognose overschrijdt.

Artikel 3.51 (afweging maatregelen naar aanleiding van resultaat monitoring) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 3.51 is geregeld wanneer het bevoegd gezag op basis van de resultaten van de monitoring in ieder geval moet afwegen of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen moeten worden genomen. Dat is het geval als de werkelijke geluidemissie de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB overschrijdt. In dat geval dient het bevoegd gezag te bepalen of geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen worden getroffen voor geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van het gedeelte van de weg of spoorweg waar de overschrijding

plaatsvindt. Het bevoegd gezag heeft hierbij een grote afwegingsruimte. De uitkomst kan variëren van maatregelen waarmee wordt voldaan aan de standaardwaarde of de binnenwaarde, tot – mede afhankelijk van de concrete situatie – het geheel afzien van maatregelen. Met artikel 3.48 is in het eerste lid, onder c, een verplichting opgenomen tot het voldoen aan de binnenwaarde voor geluidgevoelige gebouwen waarvoor buiten op de gevel de grenswaarde wordt overschreden. Deze verplichting geldt ook als het bevoegd gezag bij toepassing van artikel 3.51 oordeelt dat afgezien wordt van maatregelen.

Wijziging van de artikelen 4.23, 4.24 en 4.25 [artikel 2.26 Ow]

De artikelen 4.23 tot en met 4.25 bevatten bepalingen over de actieplannen geluid die hun grondslag vinden in de richtlijn omgevingslawaaï.

In de eerste plaats worden in artikelen 4.23 en 4.25 verwijzingen naar de Wet geluidhinder en de Wet milieubeheer vervangen door verwijzingen naar overeenkomstige bepalingen die met dit besluit worden toegevoegd aan het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Aan artikel 4.23, eerste lid, wordt een nieuw onderdeel toegevoegd waarmee de gemeente inzichtelijk maakt welke maatregelen worden genomen om te voldoen aan voor industrieterreinen vastgestelde geluidproductieplafonds.

Aan de artikelen 4.24 en 4.25 worden bepalingen toegevoegd die ertoe leiden dat door de provincies en het rijk opgestelde actieplannen meer informatie bevatten over geluidproductieplafonds en het gevoerde beleid om aan die plafonds te voldoen en om ze waar mogelijk te verlagen. Daarbij is ook bepaald dat het bevoegd gezag conclusies publiceert naar aanleiding van de laatste 5 verslagen over de monitoring. Dit komt in de plaats van de jaarlijkse publicatie van de bevindingen van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over het verslag over de naleving van geluidproductieplafonds. Dit werd vereist door artikel 11.22 tweede lid van de Wet milieubeheer. Het actieplan is nu gekozen als document voor het publiceren van deze bevindingen vanwege de samenhang met de overige aspecten van het actieplan. Ook de validatie van de berekende waarden met metingen, die werd vereist in artikel 11.22, vierde lid, onder c, is onderdeel van het vijfjaarlijkse actieplan geluid. Deze bepalingen in combinatie met die van artikel 10.21a vervangen artikel 11.22 van de Wet milieubeheer. Daarbij is een splitsing gemaakt. Het jaarlijkse verslag betreft alleen de monitoring van de geluidproductie en de wijze waarop voldaan wordt aan de geluidproductieplafonds. Op grond van de ervaring met de uitvoering van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer blijkt hiervoor een vijfjaarlijkse cyclus beter passend gezien de aard van deze taken. Dat leidt ook tot een vermindering van de uitvoeringslasten.

Aan artikel 4.25 worden daarnaast nog bepalingen toegevoegd (onderdelen e en f van het nieuwe vijfde lid) over de planning van de sanering bij rijkswegen en hoofdspoorwegen en over de validatie van de berekende waarden voor de geluidproductie, afkomstig van rijkswegen en hoofdspoorwegen, door een onafhankelijke instantie. Laatstgenoemde bepaling is een voortzetting van het bepaalde in artikel 11.22, vierde lid, onder c, van de Wet milieubeheer.

Wijziging van het opschrift van paragraaf 5.1.4.2 en de artikelen 5.55, 5.60, 5.63 en 5.66, schrappen artikelen 5.56 en 5.67

Het opschrift van paragraaf 5.1.4.2 wordt gewijzigd om tot uitdrukking te brengen dat deze paragraaf enkel betrekking heeft op geluid van activiteiten. Geluidregels voor infrastructuur, industrieterreinen en geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van deze geluidbronnen zijn geformuleerd in de nieuwe paragraaf 5.1.4.2a.

De wijziging van de artikelen 5.55 en 5.63 strekt ertoe om de verwijzing naar de Wet geluidhinder te schrappen. Deze wet is immers met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet ingetrokken.

De artikelen 5.56 en 5.57 worden vervangen door de nieuwe artikelen 3.21 en 3.22, die inhoudelijk geen wijziging beogen ten opzichte van de eerdere artikelen 5.56 en 5.57, maar nu beter aansluiten bij de terminologie van het Besluit bouwwerken leefomgeving.

De wijziging van artikel 5.60 heeft betrekking op het volgende. Dit artikel bepaalt voor de geluidregels in paragraaf 5.1.4.2 (Geluid van activiteiten) waar de waarden gelden. Hieraan wordt toegevoegd een tweede lid dat bepaalt dat de waarden niet gelden voor de niet-geluidgevoelige gevels. De betreffende gevels zijn ook niet-gevoelig voor het geluid van activiteiten.

De vervanging van de term "overwegende" door "zwaarwegende" in artikel 5.66, derde lid, onder a, benadrukt het uitzonderlijke karakter van de mogelijkheid om niet te voldoen aan de grenswaarde voor het geluid in geluidgevoelige ruimten. Een toelichting hierop is gegeven bij artikel 3.34, derde lid.

§ 5.1.4.2a Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen

In de wet is al bepaald dat voor daartoe aangewezen wegen, spoorwegen en industrieterreinen geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Het spreekt voor zich dat bij de vaststelling van een omgevingsplan voor wegen, spoorwegen en industrieterreinen, de wet wordt toegepast. Daarom is in paragraaf 5.1.4.2a niet bepaald dat bij de vaststelling van een omgevingsplan dat de aanleg van een aangewezen weg, spoorweg of industrieterrein mogelijk maakt, geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld.

In deze paragraaf is ook niet expliciet bepaald dat bij de vaststelling van een omgevingsplan dat voorziet in de wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein waarvoor al geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, die geldende geluidproductieplafonds in acht moeten worden genomen. Dat volgt uit het rechtskarakter van geluidproductieplafonds die als omgevingswaarde zijn vastgesteld. Uiteraard kan de gemeente, als het geluidproductieplafonds heeft vastgesteld voor een industrieterrein, wel zo nodig die geluidproductieplafonds wijzigen bij omgevingsplan.

Als voorbeeld een provinciale weg die verbreed moet worden. Als de provincie daarvoor geen projectbesluit neemt, zal de gemeente daarvoor het omgevingsplan moeten wijzigen, maar de gemeente kan uiteraard geen geluidproductieplafonds voor die verbrede provincieweg vaststellen. Dat is op grond van artikel 2.13a van de wet een bevoegdheid van de provincie. De provincie moet onderzoeken of het geluid van de verbrede provincieweg voldoet aan de eerder voor die provincieweg vastgestelde geluidproductieplafonds. Daarbij kan blijken dat er voldoende geluidruimte is om de toename van het geluid op te vangen, maar vaak zullen de geluidproductieplafonds verhoogd moeten worden. Daarvoor wordt afdeling 3.6 toegepast. Artikel 2.2, eerste lid, van de wet voorziet daarbij in de samenwerking tussen provincie en gemeente.

Overigens zal de aanleg van infrastructuur waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld veelal mogelijk worden gemaakt door het nemen van een projectbesluit. Dat projectbesluit wijzigt rechtstreeks het gemeentelijke omgevingsplan. Ook dan moet het betrokken bestuursorgaan (rijk of provincie) met toepassing van afdeling 3.6 geluidproductieplafonds vaststellen of wijzigen. Het besluit tot vaststelling (of wijziging) van geluidproductieplafonds is dan onderdeel van het projectbesluit (dit regelt het nieuwe tweede lid van artikel 5.7 van het Omgevingsbesluit). Bij een projectbesluit dat voorziet in de wijziging van een weg, spoorweg of industrieterrein moeten de eerder vastgestelde geluidproductieplafonds in acht worden genomen, of worden gewijzigd. Ook deze verplichtingen volgen rechtsreeks uit de wet en zijn daarom niet in dit Aanvullingsbesluit expliciet uitgewerkt in de vorm van instructieregels.

Artikel 5.78a (toepassingsbereik)

Dit artikel bepaalt het toepassingsbereik van paragraaf 5.1.4.2a, getiteld 'Geluid afkomstig van wegen, spoorwegen en industrieterreinen'. Het artikel is deels vergelijkbaar met artikel 5.55 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dat het toepassingsbereik van de instructieregels uit paragraaf 5.1.4.2 voor het geluid door activiteiten regelt.

Het eerste lid van artikel 5.78a regelt dat paragraaf 5.1.4.2a van toepassing is op geluidgevoelige gebouwen die geheel of gedeeltelijk liggen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. Vereist voor toepassing is dat het geluidgevoelige gebouw toegelaten is op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Het feitelijke gebruik speelt dus geen rol. Omdat in de regelgeving geen onderscheid wordt gemaakt tussen de voorbereidingsfase en de vaststelling van een besluit vallen ook gebouwen, die als gevolg van een besluit geheel of gedeeltelijk komen te liggen in een geluidaandachtsgebied, binnen het toepassingsbereik.

In het eerste lid is het toepassingsbereik beperkt tot geluidgevoelige gebouwen die geheel of gedeeltelijk liggen in een geluidaandachtsgebied. Een geluidaandachtsgebied ligt langs of rond de

geluidbronsoort waar dat geluidaanachtsgebied toe behoort. Bij industrieterrein ligt het geluidaanachtsgebied per definitie rond het industrieterrein. Daardoor vallen geluidgevoelige gebouwen die op het industrieterrein zelf liggen buiten het toepassingsbereik. Net als onder de Wet geluidhinder worden geluidgevoelige gebouwen op een industrieterrein niet beschermd, zodat het vestigingsklimaat voor de industriële activiteiten niet doorkruist wordt.

Net als artikel 5.55, tweede lid, onder b, beperkt ook het tweede lid van artikel 5.78a de werking door in onderdeel a woningen die zijn toegelaten voor een duur van minder dan tien jaar uit te sluiten. Ingevolge dit lid gelden de geluidregels van deze paragraaf niet voor zover het betreft een afwijking van het omgevingsplan gedurende een periode van maximaal tien jaar. Als de gemeente de bouw van een geluidgevoelig gebouw mogelijk maakt op grond van een omgevingsvergunning waarbij op deze wijze wordt afgeweken van het bestemmingsplan is het ongewenst dat de beheerder van een weg of spoorweg geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen ten behoeve van dergelijke geluidgevoelige gebouwen zou moeten nemen.

Dit artikel is een voortzetting van de huidige artikelen 11.40 en 11.57, tweede lid, Wet milieubeheer en de uitzonderingen van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2° of 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit laatste artikel geeft het bevoegd gezag de bevoegdheid om in de in dat artikel bepaalde gevallen bij omgevingsvergunning voor de duur van ten hoogste tien jaar af te wijken van het bestemmingsplan.

In het derde lid wordt artikel 3.23 van overeenkomstige toepassing verklaard. Daarmee gelden de standaard- en grenswaarden bij de toepassing van paragraaf 5.1.4.2a op dezelfde locaties als bij de toepassing van afdeling 3.6 voor de vaststelling van geluidproductieplafonds.

Artikel 5.78b (de waarde van het geluid) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In paragraaf 5.1.4.2a worden instructieregels gegeven waarbij het geluid van wegen, spoorwegen en industrieterreinen een rol speelt. In dit artikel is bepaald wat daarbij moet worden verstaan onder het geluid van die wegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Voor geluidbronsoorten die zijn gereguleerd met geluidproductieplafonds is dat de geluidproductie bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds die gelden op het moment dat een of meer artikelen van paragraaf 5.1.4.2a worden toegepast.

Voor het geluid van (spoor)wegen die zijn gereguleerd met een basisgeluidemissie is dat het geluid zoals zich dat naar verwachting voordoet over ten minste tien jaar na vaststelling van het omgevingsplan met toepassing van de regels van paragraaf 5.1.4.2a. In het systeem van de basisgeluidemissie wordt het geluid net als voorheen onder de Wet geluidhinder bepaald op grond van een verkeersprognose. Voorheen moest worden uitgegaan van een prognose over tien jaar. Nu mag ook worden uitgegaan van een prognose die wat verder in de toekomst ligt.

Artikel 5.78c (aanwijzing activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken) [artikel 2.11a Ow]

Paragraaf 5.1.4.2a.2 bevat de instructieregels voor de vaststelling van omgevingsplannen die betrekking hebben op een industrieterrein. Dat zijn de terreinen waarvoor op grond van de wet geluidproductieplafonds moeten zijn vastgesteld. In de instructieregels van deze paragraaf wordt geen onderscheid gemaakt tussen een omgevingsplan voor een nieuw industrieterrein, voor een bestaand industrieterrein, of voor een uitbreiding van een bestaand industrieterrein. In alle gevallen gelden dezelfde instructieregels.

In artikel 2.11a van de Omgevingswet is bepaald dat geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld rond industrieterrein waar bij algemene maatregel van bestuur aangewezen activiteiten zijn toegelaten die in aanzienlijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken. Dit artikel wijst die activiteiten aan. De activiteiten zijn opgesomd in bijlage XXII. De genoemde activiteiten mogen daarmee alleen worden uitgevoerd op industrieterreinen waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. Het toelaten van de in bijlage XXII aangewezen activiteiten betekent dat het industrieterrein als geheel moet worden voorzien van geluidproductieplafonds. Die geluidproductieplafonds hebben dan betrekking op het gezamenlijke geluid van alle activiteiten op dat industrieterrein.

Alhoewel het hier gaat om een uitputtende lijst, kunnen de genoemde activiteiten deel uitmaken van een groter cluster van activiteiten, bijvoorbeeld van alle activiteiten die binnen de grenzen van een bedrijf worden uitgevoerd. Dat doet er niet aan af dat de betreffende activiteiten zijn toegelaten en dat daarmee voor het industrieterrein geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld.

Het aanwijzen van de activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken is een voortzetting van de systematiek van de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder was erop gericht de geluidproblematiek van inrichtingen die veel geluidhinder kunnen veroorzaken (veel geluid en cumulatie van geluid) te reguleren. Voorheen waren deze inrichtingen aangewezen in (een bijlage van) het Besluit omgevingsrecht. Ten tijde van de Wet geluidhinder werden die inrichtingen vaak aangeduid als grote lawaaimaker, A-inrichting of artikel 41 Wet geluidhinder-inrichting. In bijlage XXII is de lijst met grote lawaaimakers van de Wet geluidhinder grotendeels beleidsneutraal omgezet naar dit besluit, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij milieubelastende activiteiten bedoeld in het Besluit activiteiten leefomgeving. Ten opzichte van de Wet geluidhinder is slechts één categorie grote lawaaimakers komen te vervallen. Dat betreft de emplacementen met een rangeerheuvel. Deze wijziging houdt verband met het beleidsvoornemen om het geluid van treinen op emplacementen op te nemen in de geluidproductieplafonds voor hoofdspoorwegen, zoals hiervoor beschreven bij artikel 3.26.

Als voor een activiteit uit bijlage XXII artikel 5.78l wordt toegepast, wordt die activiteit aan scherpe geluidregels gebonden en is geborgd dat die activiteit niet veel geluid meer kan produceren. In dat geval wordt die activiteit niet langer aangemerkt als een activiteit die in aanzienlijke mate geluid kan veroorzaken. Het toelaten van die activiteit in een omgevingsplan leidt dan niet meer tot een verplichting om op grond van artikel 2.11a van de wet geluidproductieplafonds vast te stellen. Toepassing van artikel 5.78l op één of meerdere activiteiten, bedoeld in bijlage XXII, op een industrieterrein kan er zo toe leiden dat geen sprake meer is van een industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Voor het geluid van de activiteiten op dat terrein gelden dan de instructieregels van paragraaf § 5.1.4.2 "Geluid door activiteiten".

Artikel 5.78d (toepassingsbereik)

Het eerste lid bepaalt dat de geluidregels van paragraaf 5.1.4.2a.2 van toepassing zijn op industrieterreinen waarvoor op grond van de wet geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. Het gaat daarbij om alle industrieterreinen waar activiteiten zijn toegestaan als bedoeld in artikel 5.78c. De geluidproductieplafonds worden op grond van artikel 2.11a van de wet als hoofdregel vastgesteld door de gemeente als onderdeel van het omgevingsplan. Als de geluidproductieplafonds voor een industrieterrein ingevolge artikel 2.12a van de wet door de provincie vastgesteld worden, gebeurt dat bij een separaat besluit waarvoor paragraaf 3.6.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving de instructieregels bevat. Maar ook voor de activiteiten op die industrieterreinen worden op grond van deze paragraaf 5.1.4.2a.2 geluidregels in het omgevingsplan opgenomen.

In het tweede lid wordt het toepassingsbereik uitgebreid naar bedrijventerreinen waarvoor op grond van de wet geen geluidproductieplafonds hoeven te worden vastgesteld, maar waarvoor de gemeente vrijwillig de keuze heeft gemaakt om het geluid toch met geluidproductieplafonds te gaan reguleren. Als gevolg van deze vaststelling worden deze bedrijventerreinen gelijkgesteld aan industrieterreinen. Zoals in het algemeen deel van deze toelichting reeds is verwoord is deze mogelijkheid gecreëerd om gemeenten een pasklare en juridisch zekere oplossing te bieden voor beheersing van het geluid van bedrijventerreinen.

Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om bedrijventerreinen waarvoor een beperkte geluidruimte beschikbaar is, of terreinen waar de gemeente sterk wil sturen op beperking van geluidproductie vanwege de aanwezigheid of geplande bouw van geluidgevoelige gebouwen, of terreinen waar cumulatie van geluid van verschillende activiteiten leidt tot veel geluid in de omgeving.

Artikel 5.78e (vaststellen geluidproductieplafond industrieterrein) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is bepaald dat een (bij omgevingsplan) voor een industrieterrein vast te stellen geluidproductieplafond moet worden vastgesteld volgens de instructieregels van afdeling 3.6. De verplichting om voor een industrieterrein geluidproductieplafonds vast te stellen is bepaald in de

wet en wordt daarom niet in dit besluit herhaald. Doordat in artikel 5.78d, tweede lid, onder industrieterreinen voor de toepassing van deze paragraaf ook bedrijventerreinen worden verstaan waarvoor in het omgevingsplan vrijwillig geluidproductieplafonds als omgevingswaarden worden vastgesteld, geldt afdeling 3.6 op grond van dit artikel ook voor die vrijwillige vaststelling. Een vrijwillige keuze voor de systematiek van geluidproductieplafonds omvat dus mede alle bijbehorende instructieregels, inclusief normenkader en nalevingsplicht.

Artikel 5.78f (meerdere activiteiten en uitzonderingen geluidbronnen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel is identiek aan 5.58 van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarin is bepaald dat meerdere activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die rechtstreeks met elkaar samenhangen, met elkaar in technisch verband staan, of elkaar functioneel ondersteunen, als één activiteit worden beschouwd. Dat komt er in de praktijk op neer dat geluidregels worden gesteld op het niveau van een bedrijf als geheel. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 5.58.

Artikel 5.78g (regels voor activiteiten - voldoen aan geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 2.12a van de wet is bepaald dat de provincie de bevoegdheid heeft om op verzoek van de gemeenteraad geluidproductieplafonds vast te stellen voor industrieterreinen als dat doelmatiger wordt geacht. In dat geval moeten de geluidregels, die door de gemeente in het omgevingsplan voor het industrieterrein worden opgenomen, ervoor zorgen dat aan de door de provincie vastgestelde geluidproductieplafonds wordt voldaan. Dat geldt generiek voor alle geluidregels: voor geluidregels die een hoeveelheid dB toestaan maar bijvoorbeeld ook voor geluidregels die de openingstijden beperken en op die manier bijdragen aan het in acht nemen van de geluidproductieplafonds.

In dit artikel is niet voorgeschreven dat de gemeente bij het stellen van geluidregels voor activiteiten de door de gemeente voor het industrieterrein geldende geluidproductieplafonds in acht moet nemen. Omdat in dat geval de geluidproductieplafonds – met het rechtskarakter van omgevingswaarden – en de geluidregels voor activiteiten beide in het omgevingsplan zijn opgenomen, is het vanzelfsprekend dat zij met elkaar in overeenstemming zijn en hoeft dat niet expliciet te worden geregeld.

Artikel 5.78h (standaardwaarden voor activiteiten op een industrieterrein met geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel bepaalt dat in het omgevingsplan een standaard geluidregel wordt opgenomen voor activiteiten die op een industrieterrein worden uitgevoerd. Vertrekpunt hiervoor zijn de standaardwaarden voor activiteiten buiten een industrieterrein die zijn opgenomen in tabel 5.65.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Omdat het hier gaat om activiteiten die op een industrieterrein worden uitgevoerd wordt standaard 5 dB meer geluid toegestaan. Dit is vergelijkbaar met wat in het tweede lid van artikel 5.65 is bepaald voor activiteiten op een bedrijventerrein.

Gezien het bepaalde in artikel 5.78g wordt artikel 5.78h toegepast voor zover dat niet leidt tot een overschrijding van de geluidproductieplafonds. Als toepassing van dit artikel zou leiden tot overschrijding van een geluidproductieplafond, moet voor één of meerdere activiteiten andere afstanden of andere waarden in het omgevingsplan worden opgenomen. Die mogelijkheid wordt geboden in artikel 5.78i. De geluidregels moeten het geluid van de verschillende activiteiten dan zodanig beperken dat de geluidproductie van alle activiteiten gezamenlijk (het industrieterrein als geheel) voldoet aan de geluidproductieplafonds. Omgekeerd verdelen de geluidregels de voor het industrieterrein beschikbare geluidruimte over het industrieterrein c.q. de activiteiten. Uiteraard kan niet meer geluid worden verdeeld dan binnen de geluidproductieplafonds beschikbaar is.

Anders dan in artikel 5.65 gelden de standaardwaarden voor een activiteit op een industrieterrein met geluidproductieplafonds op 50 meter afstand van de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd. Met 'begrenzing van de locatie' wordt bedoeld op de grens van het bedrijf waarbinnen de activiteit wordt uitgevoerd. Gezien artikel 5.78f juncto 5.58 komt dit er in de praktijk op neer dat de geluidregels gelden voor het geluid van alle activiteiten die tot een bedrijf behoren. Anders dan in paragraaf 5.1.4.2 hebben de geluidregels geen directe betrekking op

geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van het industrieterrein. Die worden immers beschermd door de geluidproductieplafonds. De scheiding tussen geluidbron en omgeving blijft zo gewaarborgd.

Artikel 5.78i (flexibiliteit - afwijken van standaardwaarden) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Het eerste lid biedt de mogelijkheid om de activiteiten te binden aan waarden die afwijken van de standaarden van artikel 5.78h. Het kan daarbij gaan om andere afstanden en andere waarden. De formulering van het artikel maakt het ook mogelijk voor een activiteit meerdere afstanden en waarden te bepalen waarmee de geluidregels kunnen worden afgestemd op de richtingsafhankelijke geluiduitstraling van die activiteit. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar artikel 5.66 waarin hetzelfde is geregeld voor activiteiten die niet op een industrieterrein worden uitgevoerd.

In het tweede lid is de mogelijkheid geboden om regels op te nemen die betrekking hebben op piekgeluiden die in de dagperiode optreden. De werking komt overeen met artikel 5.67.

In het derde en vierde lid is de flexibiliteit ingeperkt voor activiteiten bij of op een militair terrein. Als in het omgevingsplan op grond van het eerste lid, onder a, andere waarden dan de standaardwaarden worden opgenomen, mogen die niet lager zijn dan de standaardwaarden. Het opnemen van een maximaal geluidniveau voor de dagperiode (9.00-17.00 uur) is voor activiteiten op of bij militaire terreinen niet toegestaan. Deze bepalingen zijn vergelijkbaar met artikel 5.72 voor activiteiten buiten industrieterreinen.

Artikel 5.78j (flexibiliteit - andere regels dan waarden) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 5.78j laat de mogelijkheid open voor het bevoegd gezag om in het omgevingsplan andere geluidregels op te nemen. Deze mogelijkheid wordt uitdrukkelijk opengelaten om het bevoegd gezag de mogelijkheid te geven inventief om te gaan met de plaatselijke situatie. Gedacht kan worden aan het niet toestaan van laden en lossen in de avond- en/of nachtelijke uren, het voorschrijven van rijroutes over het terrein van een bedrijf of het (ver)plaatsen van activiteiten naar een ander deel van het terrein van een bedrijf of zelfs een ander industrieterrein.

In het tweede lid wordt bepaald dat het eerste lid niet geldt voor activiteiten bij of op een militair terrein of een terrein met een militair object. In het derde lid wordt de mogelijkheid om gebruiksregels in het omgevingsplan op te nemen, ook uitgesloten voor de spoedeisende inzet van hulpvoertuigen.

Artikel 5.78k (geluidregels voor niet-geluidrelevante activiteiten op een industrieterrein met geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Op een industrieterrein vinden ook activiteiten plaats waarbij niet veel geluid wordt geproduceerd, bijvoorbeeld activiteiten die in pandig worden uitgevoerd. Voor veel van die bedrijven golden voorheen de algemene geluidregels van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Die geluidregels gaven aan bedrijven op een gezonde industrieterrein kort samengevat een vergunde geluidruimte van 50 dB op 50 meter. Die vergunde geluidruimte werd vaak in werkelijkheid maar gedeeltelijk gebruikt en in de nachtperiode vaak helemaal niet, maar moest op grond van de regelgeving wel volledig in acht worden genomen bij het bepalen van de geluidbelasting vanwege het gezonde industrieterrein. Het Activiteitenbesluit milieubeheer bood wel de mogelijkheid tot het opleggen van zogenoemde maatwerkvoorschriften, waarmee die ongebruikte geluidruimte kon worden verminderd. Maar dat gaf een aanzienlijke administratieve inspanning die als weinig doelmatig werd ervaren. Bovendien moest het resterende vergunde geluid van die akoestisch niet relevante inrichtingen onverkort worden betrokken bij het bepalen van de geluidbelasting.

In dit artikel wordt de mogelijkheid geboden om in het omgevingsplan te bepalen dat een bedrijfsmatige activiteit zo moet worden uitgevoerd, dat het geluid op 30 meter afstand niet meer bedraagt dan de standaardwaarden van tabel 5.65.1, verminderd met 5 dB. Daarmee wordt in het omgevingsplan geborgd dat die activiteit geen geluid kan veroorzaken dat voor de omgeving relevant is. De toegestane geluidproductie komt overeen met die van bedrijven met een richtafstand van 30 meter uit de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Die brochure werd voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet veel toegepast. Dit artikel heeft overigens alleen betrekking op het gemiddelde beoordelingsniveau. Er worden geen bijzondere eisen gesteld aan het maximale geluidniveau (piekgeluiden).

Het geluid van de in dit artikel bedoelde niet-geluidrelevante activiteiten wordt niet betrokken bij het bepalen van het geluid van het industrieterrein. Dat is geregeld in artikel 3.27. Als de gemeente deze mogelijkheid toepast, moet wel worden gemotiveerd dat de uitgezonderde activiteiten ook bij elkaar (gecumuleerd) geen relevante geluidbelasting in de omgeving geven. Dat is mede afhankelijk van lokale omstandigheden. Daarvoor zal eenmalig akoestisch onderzoek nodig zijn. Daar staat tegenover dat het geluid verder buiten beschouwing mag blijven bij alle geluidberekeningen voor het vaststellen van geluidproductieplafonds, de monitoring en naleving van die plafonds en de realisatie van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het geluidaanbachtgebied van het industrieterrein.

Dit artikel heeft betrekking op activiteiten die niet relevant zijn voor het geluid van het industrieterrein als geheel. Dat betekent dat het niet voor de hand ligt dat het kan worden toegepast op de in artikel 5.78c bedoelde activiteiten die zijn aangewezen omdat zij in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken.

Artikel 5.78l (geluidregels voor activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 5.78c, juncto bijlage XXII, zijn de activiteiten aangewezen die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken. De situatie kan zich voordoen dat een aangewezen activiteit zodanig wordt uitgevoerd dat er weinig (voor de omgeving relevant) geluid ontstaat. Bijvoorbeeld als een aangewezen activiteit geheel in pandig wordt uitgevoerd of maatregelen zijn getroffen die het geluid vergaand beperken. Het is dan niet nodig dat het toelaten van die activiteit leidt tot de verplichting om geluidproductieplafonds vast te stellen voor het industrieterrein als geheel.

Dat kan worden geregeld door artikel 5.78l toe te passen. Als de betreffende activiteit aan de voor deze categorie van activiteiten relatief scherpe geluidregels wordt gebonden, is geborgd dat die activiteit niet veel geluid meer kan produceren. Artikel 5.78c bepaalt dan dat die activiteit geen grote lawaaimaker meer is. Als die activiteit plaatsvindt op een industrieterrein waarvoor toch geluidproductieplafonds gelden, dan is het geluid van de activiteit uiteraard wel onderdeel van het geluid van het industrieterrein als geheel. Het blijft niet buiten beschouwing bij het bepalen van het geluid, anders dan bij activiteiten waarvoor artikel 5.78k is toegepast.

Toepassing van dit artikel op één of meerdere activiteiten op een industrieterrein kan ertoe leiden dat geen sprake meer is van een industrieterrein waarvoor op grond van artikel 2.11a van de wet verplicht geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld. Voor het bedrijventerrein waarop die activiteiten worden uitgevoerd, gelden de instructieregels van paragraaf 5.1.4.2 Geluid van activiteiten. De omgeving van het bedrijventerrein wordt dan niet door geluidproductieplafonds beschermd, maar door de geluidregels die op grond van de instructieregels in het omgevingsplan zijn opgenomen.

Artikel 5.78m (uitzonderen geluid) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel is vergelijkbaar met artikel 5.66, vierde lid, en bepaalt dat de in het omgevingsplan op te nemen waarden niet gelden voor het geluid van de spoedeisende inzet van hulpvoertuigen en voor onversterkt menselijk stemgeluid. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar artikel 5.66, vierde lid. Dat geen specifieke regels voor die activiteiten worden gesteld, betekent overigens niet dat het betreffende geluid buiten beschouwing mag blijven bij de bepaling van het geluid van het industrieterrein als geheel.

Artikel 5.78n (toepassingsbereik)

Dit artikel regelt dat paragraaf 5.1.4.2a.3 van toepassing is op wegen waar ten minste 1000 motorvoertuigen per etmaal van gebruik maken. Dit betekent dat wegen met heel weinig verkeer buiten beschouwing gelaten kunnen worden. De keuze voor 1000 motorvoertuigen per etmaal is gebaseerd op de binnenwaarde. Onder deze "drempel" is de kans op het overschrijden van de binnenwaarde klein. Dat laatste is ook het geval voor niet verharde wegen en de wegen die in het kader van de Wegenverkeerswet 1994 zijn aangewezen als erf. Daarom blijven ook die hier buiten beschouwing.

Het bevoegd gezag kan deze paragraaf desgewenst ook toepassen op wegen met een lagere verkeersintensiteit dan 1000 motorvoertuigen per etmaal. Dat kan bijvoorbeeld voor de hand

liggen als verwacht wordt dat de betreffende weg in de toekomst meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal zal verwerken of als het een weggedeelte is tussen twee weggedeelten die wel boven de 1000 motorvoertuigen per etmaal zitten. Omdat dit geen verplichting is, maar een mogelijkheid die valt onder de autonome bevoegdheid van het bevoegd gezag, is dit niet expliciet in dit artikel geregeld.

In het tweede lid is bepaald dat deze paragraaf van toepassing is op het geluid van alle lokale spoorwegen die niet bij omgevingsverordening zijn aangewezen en dus geen geluidproductieplafonds hebben.

**Artikel 5.78o (wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg)
[artikel 2.24, eerste lid, Ow]**

In dit artikel is bepaald wat in paragraaf 5.1.4.2a.3 wordt verstaan onder een wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg. De bedoelde wijzigingen leiden in veel gevallen tot een toename van het geluid. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om capaciteitsuitbreidingen in de vorm van extra rijstroken en sporen, het verplaatsen van de weg of spoorweg of het aanbrengen van een lawaaiiger wegdek. Niet alle fysieke veranderingen aan een weg of lokale spoorweg leiden echter tot een relevante toename van het geluid in de omgeving. Daarom is de wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg en lokale spoorweg zodanig gedefinieerd, dat alleen akoestisch relevante veranderingen (voorheen in de Wet en het Besluit geluidhinder aangeduid als 'reconstructie van een weg' en 'wijziging van een spoorweg') een wijziging zijn in de zin van deze paragraaf. Voor wegen is bijvoorbeeld een extra rijstrook wel een wijziging van de weg, maar de vervanging van een wegdek door een stiller wegdek niet.

Een toename van de verkeersintensiteiten kan op gemeente- en waterschapswegen ook worden veroorzaakt door verkeersmaatregelen, waarvoor het omgevingsplan over het algemeen niet hoeft te worden aangepast. Voorbeelden daarvan zijn het verhogen van de maximum rijnsnelheid, het opheffen van verkeersbelemmerende maatregelen (zoals eenrichtingsverkeer of spitsafsluitingen) en andere verkeersmaatregelen die de doorstroming van een weg verbeteren. Daarvoor wordt een verkeersbesluit genomen op grond van artikel 15, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994. Via een wijziging van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer wordt bereikt dat ook in die gevallen wordt getoetst aan geluidregels uit deze paragraaf. Daarvoor wordt verwezen naar de toelichting bij artikel IV van dit besluit.

Ontwikkelingen in de ruimtelijke inrichting of de infrastructuur kan op bestaande gemeente- en waterschapswegen een grote toename van verkeer veroorzaken. Gedacht kan hierbij worden aan de realisatie of uitbereiding van een kantorencomplex, bedrijventerrein, winkelcentrum of toeristische attractie. Andere voorbeelden zijn de aanleg van een rondweg of het aanleggen van een nieuwe aansluiting op een rijksweg waardoor verkeersstromen wijzigen en bestaande wegen drukker worden. Dit artikel bepaalt dat als dergelijke ontwikkelingen een toename van de geluidemissie van een bestaande gemeenteweg of waterschapsweg veroorzaken die groter is dan 1,5 dB, er sprake is van een wijziging van een weg. Deze toename wordt getoetst door de situatie ten minste tien jaar na het vaststellen van het omgevingsplan dat de ontwikkeling mogelijk maakt, te vergelijken met de situatie die zou zijn ontstaan als het omgevingsplan niet vastgesteld wordt. Deze 1,5 dB komt overeen met zo'n 40% toename van de verkeersintensiteit. Met een verkeersmodel kan voor plannen zo eenvoudig getoetst worden of er kans is op overschrijding van deze 1,5 dB. Ook een exacte berekening op basis van de geluidemissie is eenvoudig.

Ook bij rijkswegen en provinciale wegen die zijn voorzien van geluidproductieplafonds kan de intensiteit van het verkeer toenemen door een wijziging of aanleg van een gemeenteweg, waterschapsweg of een wijziging in de ruimtelijke inrichting. Die toename wordt echter niet met instructieregels op grond van paragraaf 5.1.4.2a.3 gereguleerd. De omgeving van die wegen is immers beschermd door de geluidproductieplafonds. Wel kan een dergelijke toename leiden tot een dreigende overschrijding van de geluidproductieplafonds. Een gemeente is op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet verplicht om rekening te houden met de taken en bevoegdheden die de provincie en het rijk hebben zoals de naleving van geluidproductieplafonds. Het is aan de provincies, het rijk en gemeenten of zij daarover afspraken willen maken, bijvoorbeeld in de vorm van een drempel (in dB, of procentuele toename van intensiteiten) waarboven de provincie en het rijk geïnformeerd worden over het extra verkeer dat verwacht wordt. Hetzelfde geldt voor het informeren van buurgemeenten als besluiten voorbereid worden die kunnen leiden tot meer dan 1,5 dB toename op bestaande wegen in die buurgemeente.

Artikel 5.78o wordt in samenhang met artikel 5.78p toegepast. Artikel 5.78o definieert wat een wijziging van de weg of spoorweg is. Vervolgens bevat artikel 5.78p de instructieregel dat een omgevingsplan dat een dergelijke wijziging toelaat erin voorziet dat het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de standaardwaarde.

Artikel 5.78o1 (wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In dit artikel is bepaald wat in paragraaf 5.1.4.2a.3 wordt verstaan onder een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg. Een dergelijke wijziging van het gebruik leidt in veel gevallen tot een toename van het geluid. De wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg is zodanig gedefinieerd, dat alleen akoestisch relevante veranderingen (voorheen in het Besluit geluidhinder aangeduid als 'wijziging van een spoorweg') een wijziging zijn in de zin van deze paragraaf.

Over het algemeen betreft dit materie die primair op grond van de Wet en het Besluit lokaal spoor en de Wet personenvervoer 2000 wordt geregeld.

Ingevolge de Wet lokaal spoor berust de zorg voor de aanleg en het beheer van lokale spoorwegen bij gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een vervoerregio. Zij belasten de beheerder van de lokale spoorweg of de vervoerder met de verkeersleiding over de lokale spoorweg. Hiertoe behoort onder meer de zorg voor een goede afwikkeling van het spoorverkeer en het treffen van de noodzakelijke verkeersmaatregelen.

Het openbaar vervoer over lokale spoorwegen vindt plaats door middel van daartoe door gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een vervoerregio verleende concessies ingevolge de Wet personenvervoer 2000. Een concessie bevat een omschrijving van het openbaar vervoer dat door de concessiehouder wordt aangeboden, van het gebied en de duur waarvoor de concessie wordt verleend. Daarnaast bevat een concessie over het algemeen diverse kwaliteitseisen, waaronder de verbindingen die worden aangeboden, toegankelijkheid van voertuigen en milieueisen waaraan voertuigen moeten voldoen.

Voor het openbaar vervoer over lokale spoorwegen worden dienstregelingen vastgesteld. Er zal dus niet zomaar een autonome groei van verkeer optreden. Het verhogen van de treinintensiteit is dan een bewuste keuze van de concessiehouder.

De in dit artikel bedoelde wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg betreft besluiten en keuzes van gedeputeerde staten, het dagelijks bestuur van een vervoerregio, of de concessiehouder.

Artikel 5.78o1 wordt in samenhang met artikel 5.78p toegepast. Artikel 5.78o1 definieert wat een wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg is. Vervolgens bevat artikel 5.78p de instructieregel dat het omgevingsplan erin voorziet dat een wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg die leidt tot een toename van het geluid van die lokale spoorweg op geluidgevoelige gebouwen, alleen plaatsvindt als het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de standaardwaarde. Als aan die laatste voorwaarde niet voldaan kan worden, is ook toepassing van artikel 5.78o1 in samenhang met artikel 5.78q mogelijk.

Artikel 5.78p (aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg, of wijziging van het gebruik van een lokale spoorweg) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Door aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg, of een wijziging in het gebruik van een lokale spoorweg, verandert de geluidssituatie ter plaatse. De aanleg of wijziging zal in veel gevallen tot gevolg hebben dat de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen toeneemt. Bijvoorbeeld als gevolg van een verbreding van een weg van twee naar vier rijstroken zal de verkeersintensiteit op die weg doorgaans toenemen en daarmee de geluidbelasting.

In het eerste lid is bepaald dat de vaststelling van een omgevingsplan dat de aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg mogelijk maakt, zodanig geschiedt dat de geluidbelasting op geluidgevoelige gebouwen die afkomstig is van die (spoor)weg niet hoger is

dan de standaardwaarde. Hierbij dient de situatie zoals deze wordt verwacht te zijn ten minste tien jaar na de aanleg of wijziging als uitgangspunt te worden genomen.

In het tweede lid is bepaald dat in een omgevingsplan regels worden gesteld die ertoe strekken dat het geluid als gevolg van een wijziging in het gebruik van lokale spoorwegen die een toename met meer dan 1,5 dB tot gevolg heeft, niet hoger is dan de standaardwaarde. Ook hier geldt dat de situatie zoals deze wordt verwacht te zijn ten minste tien jaar na de wijziging als uitgangspunt dient te worden genomen.

Er dient altijd te worden gestreefd naar het bereiken van de standaardwaarde, zowel bij de aanleg als bij een wijziging (van het gebruik). De kosten van maatregelen die nodig zijn om aan de standaardwaarde te voldoen, komen ten laste van het project (de aanleg of wijziging). Het bevoegd gezag kan bij dit streven en de beoordeling van geluidbeperkende maatregelen de heersende geluidbelasting betrekken.

De Wet en het Besluit geluidhinder voorzagen in een specifiek reconstructie-instrument (voor wegen) en een vergunningplicht (voor lokale spoorwegen). Dit werkte ook los van een bestemmingsplanwijziging door het bevoegd gezag te verplichten een besluit te nemen voor wijzigingen van infrastructuur die geen wijziging van het bestemmingsplan vergen. Met dat besluit werd voorzien in eenzelfde rechtsbescherming van omwonenden als bij wijzigingen die wel een wijziging van het bestemmingsplan vergen. Een dergelijk specifiek instrument is onder de Omgevingswet niet meer noodzakelijk. De instructieregel van artikel 5.78p (evenals die van de artikelen 5.78q en 5.78r) bepaalt dat het omgevingsplan erin voorziet dat bij de aanleg of wijziging van een (spoor)weg wordt voldaan aan de aangegeven geluidnormen. De instructieregel schrijft niet voor hoe en op welk moment toetsing aan die norm dient plaats te vinden. Het is aan de gemeente om dit concreet in te vullen: de toetsing kan plaatsvinden bij de vaststelling of wijziging van het omgevingsplan zelf. In dat geval moet het omgevingsplan de regels bevatten waarmee voor de relevante geluidgevoelige gebouwen aan de instructieregels wordt voldaan. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij specifieke wijziging van een omgevingsplan voor het aanleggen van een weg. Het omgevingsplan kan echter ook regelen dat de toetsing plaatsvindt in de fase direct voorafgaand aan de realisatie van de aanleg of wijziging. De gemeente kan dan bijvoorbeeld voor de aanleg of wijziging van een (spoor)weg in het omgevingsplan een vergunningplicht voor een omgevingsplanactiviteit in het leven roepen.

Tot slot is er ook de combinatie van bovenstaande mogelijkheden denkbaar. Dat is het geval als toetsing van één bepaalde uitvoering van de (spoor)weg plaatsvindt bij vaststelling van het omgevingsplan, maar het omgevingsplan ook ruimte biedt voor een toekomstige wijziging van die (spoor)weg. Een voorbeeld is de situatie waarin een weg aangelegd, en voor geluid getoetst, wordt met twee rijstroken, maar het omgevingsplan een bredere strook grond aanwijst voor verkeersdoeleinden. Dan is in de toekomst ook een verbreding van die weg mogelijk naar bijvoorbeeld vier rijstroken. Het omgevingsplan moet dan ook een voorziening bevatten die regelt dat bij een latere wijziging van de (spoor)weg opnieuw getoetst wordt aan de geluidnormen op grond van artikel 5.78p.

Welke vorm de gemeente ook kiest, er dient bij elke aanleg of wijziging van een (spoor)weg te worden voldaan aan de geluidnormen die in de instructieregel zijn weergegeven.

Voor de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit wordt in de Invoeringswet Omgevingswet in samenhang met het Invoeringsbesluit voorgesteld dat de omgevingsvergunning wordt verleend of geweigerd op de gronden die zijn opgenomen in het omgevingsplan.

Tegen het verlenen van de omgevingsvergunning staat bezwaar en beroep open. Op het vaststellen van het omgevingsplan zelf is de voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Daarnaast is beroep mogelijk tegen (alle regels in) het omgevingsplan.

Artikel 5.78q (overschrijding standaardwaarde) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Als het geluid op een geluidgevoelig gebouw door de aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg hoger wordt dan de standaardwaarde, kan met toepassing van dit artikel worden besloten om meer geluid dan de standaardwaarde toe te laten. Daaraan worden wel eisen gesteld.

Het artikel geeft in de aanhef de mogelijkheid om af te wijken van de standaardwaarde die in artikel 5.78p is bedoeld. In onderdeel c van het eerste lid is echter bepaald dat afwijken mogelijk is tot ten hoogste de grenswaarden van tabel 3.31. Artikel 5.78q biedt dus flexibiliteit tussen de standaardwaarde en de grenswaarde. Ook nu kan het feitelijke toetsen van het geluid worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat meer geluid dan de standaardwaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om het geluid te laten voldoen aan de standaardwaarde van tabel 3.31. Als dat mogelijk is, kan de aanleg of wijziging van de (spoor)weg worden toegelaten door het toepassen van artikel 5.78p. Technisch gezien is het vrijwel altijd mogelijk om maatregelen te treffen die het geluid beperken tot de standaardwaarde. Echter deze kunnen stuiten op bezwaren. Zo kan een geluidscherm langs een gemeenteweg erg effectief zijn om het geluid te beperken maar kan een dergelijke maatregel uit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar worden gevonden. Daarom is in het tweede lid van dit artikel bepaald dat alleen de maatregelen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard in aanmerking worden genomen.

De kosten van maatregelen die nodig zijn om de overschrijding van de standaardwaarde te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken, komen ten laste van het project (de aanleg of wijziging).

De cumulatie van geluid van andere bronnen kan in voorkomende gevallen een rol spelen bij het beoordelen van de doelmatigheid van geluidmaatregelen. Een aparte bepaling zoals in het vierde lid van artikel 3.32 is opgenomen, is hier echter niet nodig. In artikel 3.32 is dat voor de rijkswegen en hoofdspoorwegen wel nodig omdat de doelmatigheidsbeoordeling daarvan in regels vastligt en er daarbij zonder zo'n aparte bepaling geen ruimte zou zijn cumulatie te betrekken. Die beperking geldt hier niet.

Als de standaardwaarde wordt overschreden, voorziet artikel 5.78ab in een beoordeling van de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid.

Als de geluidbelasting hoger is dan de standaardwaarde en ook hoger wordt dan de geluidbelasting voorafgaand aan de wijziging van de (spoor)weg moet met toepassing van artikel 3.48 ook een besluit over geluidwerende maatregelen als bedoeld in artikel 2.43 van de wet worden genomen.

Artikel 5.78r (overschrijding grenswaarden vanwege zwaarwegende belangen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel biedt flexibiliteit aan de gemeente om bij wijziging van een (spoor)weg toch situaties boven de grenswaarde toe te staan. Er moeten dan zwaarwegende belangen spelen die dit rechtvaardigen. Daarbij kunnen regels worden gesteld, inhoudende dat binnen een daarbij aangegeven termijn maatregelen worden getroffen die de geluidbelasting vanwege de geluidbronsoort beperken.

Dit artikel biedt meer afwegingsruimte dan het vergelijkbare artikel 3.34 omdat de gemeente zowel het bevoegd gezag is voor de infrastructuur als voor de omgeving. Er is daarom meer ruimte voor lokaal maatwerk.

Voor nadere toelichting op wat wordt verstaan onder zwaarwegende belangen wordt verwezen naar de toelichting die in het Besluit kwaliteit leefomgeving is gegeven.

Artikel 5.78s (toepassingsbereik)

Paragraaf 5.1.4.2a.4 gaat over het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. In alle gevallen gelden dezelfde instructieregels. De instructieregels van deze paragraaf worden per geluidgevoelig gebouw toegepast, waarbij het begrip "gebouw" op dezelfde manier wordt gebruikt als in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Daarbij bestaat een appartementengebouw uit meerdere gestapelde woningen – "geluidgevoelige gebouwen" – die met een omgevingsplan of omgevingsvergunning worden toegelaten.

Het toelaten van geluidgevoelige gebouwen begint met de toepassing van artikel 5.78u. Dat artikel bepaalt dat geluidgevoelige gebouwen bij voorkeur worden toegelaten op een locatie waar het geluid niet hoger is dan de standaardwaarde. De gemeente kan met toepassing van het volgende artikel 5.78v afwijken van artikel 5.78u en meer geluid toestaan. Er gelden dan wel voorwaarden en het geluid mag in ieder geval niet hoger zijn dan de in dat artikel opgenomen grenswaarde voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen.

In bepaalde gevallen waarbij sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie kan een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde toch toelaatbaar worden geacht. Er zijn drie specifieke gevallen onderscheiden: vervangende nieuwbouw (5.78w), functiewijziging (5.78x) en nieuwbouw nabij een industrieterrein met zeehavengebonden activiteiten (5.78w). Het gaat hier om bijzondere stedenbouwkundige situaties waarin onder voorwaarden een overschrijding van de grenswaarde is toegestaan. Een voorwaarde is dat de grenswaarde met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Het betreft dus een toelaatbare overschrijding, geen andere grenswaarde.

Is het geluid hoger dan de grenswaarde en is geen sprake van een bijzondere stedenbouwkundige situatie, dan kan een geluidgevoelig gebouw worden toelaten door het toepassen van artikel 5.78z. Artikel 5.78z stelt als voorwaarde dat ofwel de gevel geen te openen delen bevat, ofwel een bouwkundige constructie wordt toegepast waardoor het geluid op te openen delen niet hoger is dan de grenswaarde.

In het geval de gemeente van oordeel is dat het nieuwe gebouw niet kan voldoen aan de voorwaarden van artikel 5.78z, biedt artikel 5.78aa nog een oplossing. Er moet dan wel sprake zijn van zwaarwegende economische of maatschappelijk belangen.

De bouw van bijvoorbeeld een appartementengebouw kan gevolgen hebben voor de verkeersintensiteiten op omliggende gemeentewegen of lokale spoorwegen. Een gebouw kan ook het geluid van een weg reflecteren. Daardoor kan het geluid op andere bestaande gebouwen toenemen. Die zogenoemde indirecte effecten werden voorheen onderzocht in het kader van goede ruimtelijke ordening en zijn thans gereguleerd met artikel 5.78o (toename verkeer op een weg of toename van de treinintensiteit) respectievelijk § 5.1.4.2a.5.

In paragraaf 5.1.4.2a.4 worden geen eisen gesteld aan de geluidwering van nieuw te bouwen geluidgevoelige gebouwen. De geluidwering van nieuwe gebouwen is geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving.

Artikel 5.78s bepaalt dat de artikelen in paragraaf 5.1.4.2a.4 van toepassing zijn op het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein. Het kan daarbij gaan om een concreet bouwplan, bijvoorbeeld een woning of een appartementengebouw dat planologisch mogelijk wordt gemaakt zodat een omgevingsvergunning voor het feitelijke bouwen kan worden verleend. Het gebouw wordt dan geprojecteerd. Bij het toelaten is gedetailleerde informatie van het bouwplan beschikbaar zodat het geluid op de gevel voldoende nauwkeurig kan worden bepaald.

Het kan ook voorkomen dat er op het moment van toelaten nog geen gedetailleerde informatie is over het te bouwen geluidgevoelige gebouw. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij een omgevingsplan waarin de geluidgevoelige functies alleen in hoofdlijnen zijn aangegeven of zijn gemengd met andere functies. Dan kan het geluid niet goed worden onderzocht, zeker niet als het gaat om meerdere geluidgevoelige gebouwen die elkaar kunnen afschermen of kunnen zorgen voor onderlinge reflecties. Dat probleem werd onder het oude recht vaak opgelost door het onderzoeken van allerlei mogelijke invullingsvarianten voor een plangebied, met alle kosten en tijdsbeslag van dien.

De Omgevingswet biedt echter de mogelijkheid om het toelaten en het toetsen aan standaard- en grenswaarden door te schuiven naar het moment waarop wel voldoende gegevens beschikbaar zijn. Dat is vaak het moment waarop een omgevingsvergunning voor bouwen kan worden aangevraagd. Daarvoor moet het bouwen van het geluidgevoelige gebouw in het omgevingsplan worden aangemerkt als een omgevingsplanactiviteit. Het gebouw wordt dan daadwerkelijk toegelaten door het verlenen van een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit. Bij die vergunningverlening wordt getoetst aan de regels die in artikel 5.78u en de daaropvolgende artikelen zijn gesteld. De toets wordt in feite doorgeschoven naar de omgevingsvergunning. Voor de feitelijke bouw zijn dan twee vergunningen nodig: één voor de bouwactiviteit (toetsing aan het

Besluit bouwwerken leefomgeving) en één voor de omgevingsplanactiviteit. Dat doorschuiven betekent overigens niet dat bij het toelaten van de geluidgevoelige gebouwen helemaal geen onderzoek nodig is. In het omgevingsplan moet de functietoedeling op hoofdlijnen worden getoetst aan de instructieregels van deze paragraaf zodat aannemelijk is dat omgevingsvergunningen voor omgevingsplanactiviteiten verleend kunnen worden. Het onderbouwende onderzoek wordt afgestemd op de informatie die op dat moment wel voorhanden is.

Artikel 5.78t (geluidluwe gevel) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In paragraaf 5.1.4.2a.4 wordt in een aantal gevallen gesteld dat een geluidgevoelig gebouw bij voorkeur een geluidluwe gevel moet hebben. In dit artikel is bepaald wat onder een geluidluwe gevel wordt verstaan.

In het eerste lid is de voorwaarde gesteld dat een geluidluwe gevel een gecumuleerde geluidbelasting heeft die ten minste een redelijke kwaliteit heeft. Hiervoor is aangesloten op de kwalificaties zoals genoemd in tabel 3.35.

In het tweede lid wordt verwezen naar het tweede lid van artikel 5.78ab dat bepaalt welke geluidbronsoorten worden en welke andere geluidbronnen kunnen worden betrokken bij de bepaling van het gecumuleerde geluid. Voor de geluidluwe gevel geldt hetzelfde. Het kan bij de geluidluwe gevel gaan om andere bronsoorten en geluidbronnen dan die welke het geluid op de zwaarst belaste gevel veroorzaken. Een voorbeeld daarvan is de situatie waarin de voorgevel van een gebouw wordt belast door het verkeer op een drukke gemeentelijke weg en de achterzijde van datzelfde gebouw door het geluid van een industrieterrein verderop.

In deze paragraaf worden geen eisen gesteld aan de situering van een geluidluwe buitenruimte zoals tuin, balkon, loggia of dakterras. Het verdient wel aanbeveling om buitenruimten zo mogelijk te situeren aan geluidluwe zijden van een gebouw. In het omgevingsplan kunnen ook regels worden gesteld over de situering van buitenruimten.

Artikel 5.78u (toelaten van een geluidgevoelig gebouw) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel stelt eisen aan een omgevingsplan dat een geluidgevoelig gebouw toelaat binnen het geluidaanachtsgebied van een weg, spoorweg of industrieterrein (zie het toepassingsbereik in artikel 5.78a). Toelaten betekent dat het omgevingsplan zodanig wordt gewijzigd dat op een bepaalde locatie de bouw van een geluidgevoelig gebouw wordt toegestaan. Dat kan de toelating van een geheel nieuw geluidgevoelig gebouw zijn, maar het kan bijvoorbeeld ook gaan om het uitbreiden van een bestaand bouwvlak, het toestaan van een grotere bouwhoogte of transformatie van een bestaand niet-geluidgevoelig gebouw. In alle gevallen is sprake van het toelaten en begint het toelaten met de toepassing van artikel 5.78u.

In dit artikel is bepaald dat het geluid op het geluidgevoelige gebouw niet hoger mag zijn dan de standaardwaarde. Er gelden dan verder geen voorwaarden en verder onderzoek naar bijvoorbeeld de geluidwering is niet voorgeschreven. Het voldoen aan de standaardwaarde is een ruimtelijk aspect van het geluidgevoelige gebouw, immers het gebouw wordt toegelaten op een locatie waar het geluid op en rond het gebouw voldoet aan de standaardwaarde.

De standaardwaarde geldt bij het toelaten van een nieuw gebouw maar ook bij het toelaten van een wijziging van een geluidgevoelig gebouw waardoor dat gebouw dichterbij de geluidbronsoort komt te liggen. De standaardwaarde wordt voor elke gevel van het geluidgevoelige gebouw getoetst. De gevel met het meeste geluid bepaalt of het gebouw met toepassing van dit artikel kan worden toegelaten.

Als het geluid initieel niet voldoet aan de standaardwaarde kunnen geluidbeperkende maatregelen worden getroffen om het geluid te verminderen tot de standaardwaarde. Het treffen van maatregelen is niet in dit artikel voorgeschreven maar als voorwaarde gesteld in artikel 5.78v dat de mogelijkheid biedt om meer geluid dan de standaardwaarde toe te laten. De kosten van die maatregelen komen normaliter ten laste van het bouwproject waarvoor het omgevingsplan wordt gewijzigd.

In tabel 5.78u zijn de standaardwaarden en grenswaarden weergegeven die worden toegepast bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen in het aandachtsgebied van wegen, spoorwegen en industrieterreinen.

Het tweede en derde lid van dit artikel zijn identiek aan het tweede en derde lid van artikel 3.31. Bij het vaststellen van omgevingsplannen kan worden bepaald dat een gebouw niet mag worden gebruikt in de avondperiode en/of de nachtperiode. De betreffende gebouwen worden in die perioden niet beschermd tegen een toename van het geluid, bijvoorbeeld door het verbreden van een weg. Voor de toelichting wordt verder verwezen naar artikel 3.31.

Artikel 5.78v (overschrijding standaardwaarde) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Als het geluid op een toe te laten geluidgevoelig gebouw hoger is dan de standaardwaarde, kan met toepassing van dit artikel worden besloten om meer geluid dan de standaardwaarde toe te laten. Daaraan worden wel eisen gesteld.

Het artikel geeft in de aanhef de mogelijkheid om af te wijken van de standaardwaarde die in artikel 5.78u is bedoeld. In onderdeel c van het eerste lid is echter bepaald dat afwijken mogelijk is tot ten hoogste de grenswaarden van tabel 5.78u. Artikel 5.78v biedt dus flexibiliteit tussen de standaardwaarde en de grenswaarde. Ook nu kan het feitelijke toetsen van het geluid worden doorgeschoven naar een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat meer geluid dan de standaardwaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de standaardwaarde van artikel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw worden toegelaten door het toepassen van artikel 5.78u. Technisch gezien is het vrijwel altijd mogelijk om maatregelen te treffen die het geluid beperken tot de standaardwaarde. Echter deze kunnen stuiten op bezwaren. Zo kan een rij zeecontainers erg effectief zijn om het geluid te beperken maar kan een dergelijke maatregel uit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar worden gevonden. Daarom is in het tweede lid van dit artikel bepaald dat alleen de maatregelen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard in aanmerking worden genomen.

In onderdeel b van het eerste lid is bepaald dat, in het geval niet door het treffen van maatregelen kan worden voldaan aan de standaardwaarde, de overschrijding van die standaardwaarde wel zoveel mogelijk wordt beperkt. Ook hiervoor worden alleen de in het tweede lid bedoelde maatregelen in aanmerking genomen.

De gemeente kan in beleid aanvullende voorwaarden stellen waaronder zij gebruik zal maken van de beleidsruimte tussen standaardwaarde en grenswaarde. Daarbij kan worden gedacht aan voorwaarden die onder de Wet geluidhinder waren verbonden aan de vaststelling van de zogenoemde hogere waarden. Een voorbeeld daarvan is het eisen van een geluidluwe buitenruimte die grenst aan een geluidluwe gevel, of een gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimte voor appartementen die geen balkon of loggia hebben. Ook kunnen bijvoorbeeld op het niveau van een bouwplan eisen worden gesteld aan het percentage woningen waarvoor een overschrijding van de standaardwaarde aanvaardbaar geacht kan worden.

Artikel 5.78w (overschrijding grenswaarde in geval van vervangende nieuwbouw) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Als sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie kan een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde toch toelaatbaar worden geacht. Dat is bijvoorbeeld aan de orde bij vervangende nieuwbouw. Daarbij worden bestaande geluidgevoelige gebouwen van relatief slechte kwaliteit vervangen door nieuwe geluidgevoelige gebouwen die een betere geluidwering krijgen die is afgestemd op het geluid buiten en daardoor meer woonkwaliteit bieden. Artikel 5.78w biedt de mogelijkheid om in dat geval de grenswaarde voor nieuwbouw te overschrijden. De vervangende nieuwbouw was in de Wet geluidhinder alleen voor industrielawaai en wegverkeerslawaai expliciet geregeld maar geldt nu voor alle geluidbronsorten. Er worden wel dwingende eisen gesteld.

De eerste eis (onder a) is dat de grenswaarde met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Is de geluidbelasting op het bestaande gebouw al hoger, dan kan dit artikel niet worden toegepast, tenzij geluidbeperkende maatregelen worden getroffen die de geluidbelasting op het gebouw zodanig verlagen dat wel aan die eis wordt voldaan.

Omdat alleen wordt afgeweken van de grenswaarde zijn de overige voorwaarden van artikel 5.78v onverkort van toepassing. Dat betekent dat ook bij vervangende nieuwbouw moet worden onderzocht of het mogelijk is om het geluid te beperken tot de standaardwaarde dan wel de overschrijding daarvan zoveel mogelijk te voorkomen (zie het tweede lid van artikel 5.78v). Dat zal in bestaande situaties met geluid dat de grenswaarde al overschrijdt vaak niet mogelijk zijn, maar dat moet wel worden gemotiveerd.

Onder b is bepaald dat sprake moet zijn van vervanging van bestaande geluidgevoelige gebouwen. Artikel 5.78w kan dus alleen worden toegepast als eerder geluidgevoelige gebouwen zijn gebouwd zijn die nu vervangen gaan worden (sloop en nieuwbouw) voor zover dat niet mogelijk is binnen het geldende omgevingsplan. Deze instructieregel wordt immers alleen toegepast als het omgevingsplan wordt gewijzigd of als een omgevingsvergunning wordt verstrekt om te kunnen afwijken van het omgevingsplan.

In de Wet geluidhinder was de voorwaarde opgenomen dat de vervanging niet mocht leiden tot een ingrijpende wijziging van de bestaande stedenbouwkundige functie of structuur. Daarbij was echter niet duidelijk aangegeven op welk niveau (straat, wijk, stad) dat beoordeeld moest worden. Een tweede voorwaarde was dat het aantal geluidgehinderden niet wezenlijk mocht toenemen. In onderdeel c zijn beide voorwaarden gecombineerd in de bepaling dat bij de vervanging het aantal gebouwen met meer geluid dan de grenswaarde niet wezenlijk mag toenemen. Dat moet per geval worden gemotiveerd. Er is niet nader bepaald wat nog wel kan worden gezien als een wezenlijke toename. Maar het vervangen van 8 grondgebonden woningen door een appartementencomplex met 4 bouwlagen voldoet in ieder geval niet aan deze voorwaarde.

Onder d is ten slotte bepaald dat het nieuwe geluidgevoelige gebouw ten minste één geluidluwe gevel moet hebben. Omdat de nieuwe gebouwen worden gebouwd in een bestaande stedenbouwkundige structuur zal het realiseren van een geluidluwe gevel echter niet altijd mogelijk zijn. Daarom is bepaald dat de geluidluwe gevel achterwege kan blijven als daartegen overwegende bezwaren van stedenbouwkundige of technische aard bestaan. Het enkele feit dat een geluidluwe gevel het gebouw duurder maakt, is geen reden om ervan af te zien.

Artikel 5.78x (overschrijding grenswaarde in geval van functiewijziging) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Ook bij functiewijziging is sprake van een bijzondere stedenbouwkundige situatie. Veel bestaande kantoorruimte staat leeg en functiewijziging (ook wel aangeduid als transformatie) kan ervoor zorgen dat deze leegstaande kantoorgebouwen een nieuwe functie krijgen. In veel gemeenten staat namelijk tegenover de leegstaande kantoorgebouwen een grote vraag naar tijdelijke of permanente woonruimte. Een deel van de leegstaande kantoorruimte kan omgebouwd worden tot woonruimte. Technisch is veel mogelijk: veranderen van de indeling, realiseren van inpandige buitenruimten (loggia's), uitpandige galerijen en balkons, verbetering van de uitwendige scheidingsconstructie, et cetera. Anders dan bij nieuw te bouwen geluidgevoelige gebouwen is de locatiekeuze – waarmee normaliter het geluid op de gevel van een nieuw geluidgevoelig gebouw beïnvloed kan worden – in dit soort situaties echter geen variabele meer. Om die reden wordt met artikel 5.78x de mogelijkheid geboden om bij het toelaten van 'transformatiewoningen' onder voorwaarden een geluidbelasting hoger dan de grenswaarde aanvaardbaar te achten.

De eerste voorwaarde is (net als in artikel 5.78w) dat het geluid op de gevel meer mag zijn dan de grenswaarde, maar ook hier mag de overschrijding niet meer zijn dan 5 dB. Omdat alleen wordt afgeweken van de grenswaarde geldt ook bij functiewijziging dat het geluid bij voorkeur moet worden beperkt tot de standaardwaarde (artikel 5.78u).

Onder b is bepaald dat het afwijken alleen is toegestaan voor een nieuw geluidgevoelig gebouw dat ontstaat door wijziging van de gebruiksfunctie van een op dat moment aanwezig niet-geluidgevoelig gebouw. Voorbeelden daarvan zijn kantoorgebouwen en oude bedrijfspanden waarin woningen worden gebouwd. Bij het uitbreiden van een bestaand geluidgevoelig gebouw is geen sprake van alleen een functiewijziging (transformatie) en kan dit artikel niet worden toegepast.

In het geval van transformatie zijn de situering en directe omgeving van het bestaande te transformeren gebouw een vast gegeven. Het is dan vaak niet mogelijk om zonder ingrijpende veranderingen aan het gebouw geluidluwe gevels te realiseren, maar dat neemt niet weg dat een geluidluwe gevel de voorkeur heeft. Daarom is onder c bepaald dat een transformatiewoning bij

voorkeur een geluidluwe gevel moet krijgen, tenzij dat stuit of overwegende bezwaren van stedenbouwkundige of technische aard.

In artikel 5.78x zijn geen eisen gesteld aan de geluidwering van het gebouw na het wijzigen van de functie. Zoals hiervoor al is opgemerkt, is dat voor de nieuwbouw en verbouw van gebouwen geregeld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. In artikel 5.23 van dat besluit is bepaald dat de karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie zodanig moet zijn dat het dan het rechtens verkregen niveau met een minimum dat overeenkomt met een binnenniveau voldoet aan een grenswaarde van 41 dB. Met dit besluit wordt aan dat artikel een nieuw tweede lid toegevoegd waarin wordt bepaald dat de nieuwbouwartikelen 4.102 en 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving van toepassing zijn als bij de transformatie de uitwendige scheidingsconstructie geheel wordt vervangen. Zie hiervoor verder de toelichting bij artikel III van dit besluit, waarmee het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt gewijzigd.

Artikel 5.78y (overschrijding grenswaarde in geval van zeehavengebonden activiteiten) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De derde bijzondere stedenbouwkundige situatie is een geluidgevoelig gebouw dat wordt toegelaten in het geluidaandachtsgebied van een industrieterrein met voornamelijk zeehavengebonden activiteiten (zeehavens) die noodzakelijkerwijs in de open lucht moeten plaatsvinden. De artikelen 50 en 60 van de Wet geluidhinder boden voorheen de mogelijkheid om een hogere geluidbelasting toelaatbaar te achten. Dat is voortgezet in dit artikel 5.78y. De criteria zijn beleidsneutraal overgenomen uit de Wet geluidhinder maar redactioneel verduidelijkt.

Onder a is bepaald dat de grenswaarde voor het geluid op het nieuwe geluidgevoelige gebouw met niet meer dan 5 dB mag worden overschreden. Het geluid mag dus niet hoger zijn dan 60 dB. Voor woningen die met toepassing van de in dit artikel bedoelde zogenoemde 'zeehavenonthefing' worden toegelaten, blijven de grenswaarden van tabel 5.78u gelden, maar kan een overschrijding van de grenswaarde van de geluidbelasting op de woningen aanvaardbaar worden geacht. Omdat alleen wordt afgeweken van de grenswaarde geldt ook bij functiewijziging dat het geluid bij voorkeur moet worden beperkt tot de standaardwaarde (artikel 5.78u).

Onder b is bepaald dat artikel 5.78y alleen geldt voor de toelating van een geluidgevoelig gebouw in het geluidaandachtsgebied van aangewezen industrieterreinen met zeehavengebonden activiteiten. Voorbeelden van dergelijke industrieterreinen zijn industrieterreinen in de Rijnmond en in het Noorzeekanaalgebied. De betreffende industrieterreinen worden aangewezen bij ministeriële regeling.

Het belangrijkste criterium voor die aanwijzing zijn de typisch zeehavengebonden activiteiten, zoals de op- en overslag van containers, die niet anders dan in de open lucht kunnen plaatsvinden, waardoor doelmatige geluidbeperkende maatregelen niet mogelijk zijn. Dat criterium komt ook terug in onderdeel c: de geluidbelasting op het geluidgevoelige gebouw moet ook in hoofdzaak worden bepaald door zeehavengebonden activiteiten die noodzakelijkerwijs in de openlucht moeten plaatsvinden. Artikel 5.78y kan dus niet zonder meer op alle geluidgevoelige gebouwen in het geluidaandachtsgebied van het desbetreffende industrieterrein worden toegepast. Voor elk gebouw moet worden gemotiveerd dat het geluid inderdaad wordt bepaald door zeehavengebonden activiteiten. Is dat niet het geval, dan kunnen de betreffende gebouwen wellicht worden toegelaten door toepassing van artikel 5.78z of 5.78aa.

Met artikel 5.78y wordt de geluidbelasting op de geluidgevoelige gebouwen hoger dan de grenswaarde. Als compensatie daarvoor is onder d bepaald dat de woningen een geluidluwe gevel moeten krijgen, tenzij het realiseren daarvan niet doelmatig is, of stuit op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of technische aard. Omdat het in tegenstelling tot artikel 5.78w (vervangende nieuwbouw) en 5.78x (functiewijziging) in dit geval gaat niet om een bijzondere stedenbouwkundige situatie, kan bij het ontwerp van de woningen rekening worden gehouden met deze eis en zal het bouwen van een geluidluwe gevel over het algemeen goed mogelijk zijn.

Geluidgevoelige gebouwen in een geluidaandachtsgebied moeten bij voorkeur een geluidbelasting ondervinden die niet hoger is dan de standaardwaarde. Bij toepassing van dit artikel wordt de geluidbelasting echter 5 dB hoger dan de grenswaarde. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat door toepassing van artikel 5.78y het woongebied zich gaat uitbreiden richting de zeehavengebonden activiteiten op het industrieterrein. Daarom is onder e bepaald dat de

zeehavenonthefing alleen mag worden toegepast bij de herstructurering of verdichting van bestaand woongebied (onder 1°) of bij een beperkte uitbreiding daarvan (onder 2°). Die beoordeling dient dan ook op het niveau van woongebied (buurniveau) te worden uitgevoerd, niet op wijk- of stadsniveau. Onder 3° is bepaald dat de onthefing ook geldt als sprake is van een gebied dat wordt getransformeerd naar woongebied.

Artikel 5.78z (overschrijding grenswaarde in geval van bouwkundige maatregelen; niet-geluidgevoelige gevel) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De artikelen 5.78w, 5.78x en 5.78y hebben betrekking op bijzondere stedenbouwkundige situaties waarin onder voorwaarden een beperkte overschrijding van de grenswaarde aanvaardbaar kan worden geacht.

Artikel 5.78z biedt de mogelijkheid om de grenswaarde te overschrijden in een situatie waarin geen sprake is van een bijzondere stedenbouwkundige situatie, maar wel op een locatie met erg veel geluid. Ruimtelijk gezien is dat minder wenselijk. In artikel 5.78u is immers bepaald dat het geluid op de gevel van een nieuw geluidgevoelig gebouw (en dus ook in de omgeving van dat gebouw) bij voorkeur niet hoger is dan de standaardwaarde. Toch zijn er situaties en omstandigheden denkbaar waarin nieuwbouw op hoog belaste locaties kan worden toegestaan. Hierbij kan worden gedacht aan een appartementengebouw dat het geluid van een rijksweg afschermt waardoor achter dat gebouw grondgebonden woningen gebouwd kunnen worden waarvan het geluid voldoet aan de standaardwaarde. Een ander voorbeeld is een gebouw waarbij in de ontwerpfase rekening wordt gehouden met het geluid en de bewoners door het treffen van maatregelen binnen goed worden beschermd tegen het geluid van buiten. De gebouwen kunnen dan – mits goed gemotiveerd – met toepassing van artikel 5.78z worden toegelaten.

In onderdeel a van het eerste lid is bepaald dat een overschrijding van de grenswaarde toelaatbaar kan worden geacht als de uitwendige scheidingsconstructie geen te openen delen bevat. Onder te openen delen moeten worden verstaan alle geveldelen in de uitwendige scheidingsconstructie die geopend (moeten) kunnen worden waardoor de geluidwering vermindert en te veel buitengeluid in de woning kan dringen. Het gaat dan om ramen en deuren maar ook om klepraampjes, inspectieluiken etc. Het openen kan verband houden met de toegang tot de woning (de voordeur) of een buitenruimte, maar ook met eisen met betrekking tot de spui ventilatie.

Op geluidbelaste locaties worden luchtroosters die nodig zijn voor luchtverversing voorzien van geluiddempers om te kunnen voldoen aan de eisen ten aanzien van de geluidwering. Het openen leidt niet tot te veel buitengeluid in de woning. Deze zogenoemde suskasten worden daarom, net als voorheen, niet beschouwd als te openen deel als bedoeld in dit artikel.

In onderdeel b van het eerste lid is bepaald dat een overschrijding ook aanvaardbaar kan worden geacht als de uitwendige scheidingsconstructie wel te openen delen bevat maar aan het gebouw maatregelen worden getroffen waarmee het geluid op die te openen delen wordt beperkt tot de grenswaarde. Aan de te openen delen is geen voorwaarde gesteld die verband houdt met de functie dan wel de geluidgevoeligheid van achterliggende ruimten. De eis geldt dus ook voor te openen delen die grenzen aan niet-geluidgevoelige ruimten. De eis om het geluid te beperken tot de grenswaarde geldt voor alle te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie. Dat geeft invulling aan het uitgangspunt van de vrije indeelbaarheid.

In artikel 5.78z wordt geen maximum gesteld aan het geluid op de onder a bedoelde uitwendige scheidingsconstructie zonder te openen delen. Er wordt ook geen maximum gesteld aan het geluid op bouwkundige constructies (de maatregelen) die juist bedoeld zijn om het geluid op (te openen delen in) de uitwendige scheidingsconstructie te verminderen. Als bijvoorbeeld een vliesgevel of een lamellenscherm wordt toegepast, wordt geen eis gesteld aan het geluid op die bouwkundige voorzieningen. Die vliesgevel of dat lamellenscherm – of een andere bouwkundige maatregel – moet er wel voor zorgen dat het geluid op te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie wordt beperkt tot de grenswaarde.

Bewust is in dit artikel steeds een onderscheid gemaakt tussen het bouwkundige begrip "uitwendige scheidingsconstructie" als bedoeld in bijlage I van het Besluit bouwwerken leefomgeving en het ruimtelijke begrip "gevel" als bedoeld in artikel 3.23 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Hiermee wordt ruimte geboden aan situaties waarin het ruimtelijke begrip gevel niet samenvalt met het bouwkundige begrip uitwendige scheidingsconstructie. Dat is bijvoorbeeld het geval bij toepassing van vliesgevels, afsluitbare loggia's en afgeschermdde balkons. Bijvoorbeeld bij

een loggia wordt het geluid ingevolge artikel 3.23 beoordeeld op de gevel dus op de buitenzijde van de loggia (de zijde van het gebouw) en niet op de achterliggende uitwendige scheidingsconstructie.

Artikel 5.78z vervangt de huidige zogenaamde "dove gevel" uit de Wet geluidhinder, waarbij een aantal verbeteringen is doorgevoerd. Onderdeel a is de juridische opvolger van de échte dove gevel, dus een gevel waarin geheel geen te openen delen aanwezig zijn (voorheen artikel 1b, vierde lid, onder a, van de Wet geluidhinder). Onder de Wet geluidhinder werd een dove gevel niet als gevel aangemerkt, waardoor geheel geen toetsing of afweging hoefde plaats te vinden. Net als in de Wet geluidhinder wordt geen maximum gesteld aan de geluidbelasting op de dove gevel. Wat wel verandert is dat onder de Omgevingswet bestuurlijk moet worden afgewogen dat van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Gelet op de zeer hoge geluidbelastingen in dit soort situaties – hoger dan de grenswaarde – is een bestuurlijke afweging vanzelfsprekend.

Naast de échte dove gevel kende de Wet geluidhinder de mogelijkheid voor een bouwkundige constructie met bij uitzondering te openen delen, waarbij voorwaarde was dat die bij uitzondering te openen delen niet direct grenzen aan een geluidgevoelige ruimte. In de praktijk werd zeer uiteenlopend invulling gegeven aan het begrip "bij uitzondering te openen", ook wel op zodanige wijze dat feitelijk geen recht werd gedaan aan het uitzonderlijke karakter. De specifieke mogelijkheid die artikel 1b, vierde lid, onder b, van de Wet geluidhinder bood, komt daarom niet terug onder de Omgevingswet.

Daarvoor in de plaats is in artikel 5.78x de onder b beschreven mogelijkheid opgenomen, die beter aansluit bij de behoeften van de uitvoeringspraktijk. Bij toepassing van deze bepaling mogelijkheid mogen ramen en deuren altijd geopend worden, omdat de bouwkundige constructie ervoor zorgt dat het geluid op alle te openen delen beperkt tot de grenswaarde, waarbij er geen onderscheid is tussen normaal te openen delen en delen die bedoeld zijn om slechts bij uitzondering te openen. Daarmee is de eenduidigheid en uitvoerbaarheid verbeterd.

De in het eerste lid onder b bedoelde maatregelen moeten het geluid op te openen delen beperken tot de grenswaarde. Er worden geen andere eisen aan die maatregelen gesteld. De geluidwerende maatregel mag uit elke denkbare bouwkundige constructie bestaan. De geluidwerende constructie mag het geluid op de hele gevel verlagen, maar ook alleen het geluid op het (hele) te openen deel. De geluidwerende constructie kan bestaan uit een beweegbare constructie waarmee de geluidwerende werking kan worden afgestemd op het aanwezige buitengeluid, maar ook uit een vaste constructie die een permanente bescherming biedt tegen het geluid van buiten. Door deze flexibele formulering van de voorwaarde is een vliesgevel mogelijk, maar zijn ook mogelijkheden zoals beglaasde balkons zijn denkbaar. De geluidwerende constructie mag voor elke woning (verdieping, stramien) anders zijn, hoewel dat om architectonische redenen meestal niet wenselijk zal zijn.

Bij het ontwerpen van de in het eerste lid onder b. bedoeld maatregelen moet rekening worden gehouden met de eisen die het Besluit bouwwerken leefomgeving stelt aan de luchtverversing en spui-ventilatie. Dat geldt met name als de gevel van het geluidgevoelige gebouw zwaar door geluid wordt belast en een balkon of loggia geheel gesloten moet zijn (of kunnen worden) om het geluid op te openen delen voldoende te beperken. Een geluidgedempte luchtrooster of andere bouwkundige oplossing moet ervoor zorgen dat voldoende buitenlucht kan worden toegelaten terwijl het buitengeluid wel wordt geweerd.

De bepaling van het tweede lid houdt verband met het volgende. Zoals al beschreven was in de Wet geluidhinder bepaald dat een gevel die aan de voorwaarden van artikel 1b, vierde lid, voldeed, geen gevel was in de zin van die wet. Dat gold ook voor besluiten over de in de Wet geluidhinder geregelde geluidbronnen omdat deze gevels doorgaans al zodanig zwaar geconstrueerd zijn dat aanvullende geluidwerende maatregelen niet of slechts met een onevenredige inspanning te realiseren zijn. Bij verbreding van een weg hoefde dan ook geen onderzoek te worden gedaan naar de toename van het geluid op een dove gevel. Ook dat verandert niet onder de Omgevingswet. Daartoe is in het tweede lid bepaald dat de in het eerste lid bedoelde gevel waarop het geluid de grenswaarde overschrijdt, in het omgevingsplan moet worden aangemerkt als een niet-geluidgevoelige gevel.

Het aanwijzen van een gevel als niet-geluidgevoelige gevel betekent dat de in dit besluit bedoelde standaardwaarden en grenswaarden verder niet meer gelden voor die gevel. Dat is geregeld in de artikelen 3.19, derde lid (dat via artikel 5.78a, derde lid, van toepassing is). Door het aanwijzen in

het omgevingsplan is dan geborgd dat de gevels blijven voldoen aan de eisen die in artikel 5.78z zijn gesteld. Daarnaast is het voor de beheerders van wegen, spoorwegen en industrieterreinen duidelijk voor welke gevels de standaardwaarden en grenswaarden niet gelden. De specifieke aanduiding maakt het bij bijvoorbeeld de verbreding van een weg aan het betrokken bevoegd gezag direct duidelijk welke gevels niet hoeven te worden getoetst. Dat is onder meer van belang voor het bepalen van de doelmatigheid van geluidbeperkende maatregelen.

Niet-geluidgevoelige gevels kunnen alleen worden aangewezen bij geluidgevoelige gebouwen die met toepassing van artikel 5.78z of 5.78aa worden toegelaten. Het is dus niet mogelijk om gevels van bestaande gebouwen op grond van het tweede lid van dit artikel aan te wijzen als niet-geluidgevoelig. Gevels van bestaande woningen die onder de Wet geluidhinder als dove gevel zijn bestemd (en gebouwd) worden via het overgangsrecht van hoofdstuk 10a van het Besluit kwaliteit leefomgeving aangewezen als niet-geluidgevoelige gevels. Hetzelfde geldt voor gevels van geluidgevoelige gebouwen die zijn gerealiseerd met toepassing van de Interimwet stad-en-milieubenadering.

De bepaling van het tweede lid, onder b, ziet op het volgende. Toepassing van het eerste lid van artikel 5.78z betekent in combinatie met het tweede lid, onder a, ook dat het geluid op een niet-geluidgevoelige gevel kan gaan toenemen door wijzigingen aan de geluidbron. Daarbij wordt zoals gezegd niet getoetst aan de standaard- en grenswaarden voor geluid, dus ook niet aan de grenswaarde voor het geluid in geluidgevoelige ruimten (de binnenwaarde). De binnenwaarde is wel leidend bij de bouw van het geluidgevoelige gebouw met een niet-geluidgevoelige gevel, maar onder de Wet geluidhinder werd geen rekening meer gehouden met een mogelijk toename van het geluid in de periode daarna. Dat is nu verbeterd. Om bestand te zijn tegen toename van het geluid als gevolg van wijzigingen aan de geluidbron, maar ook als gevolg van bijvoorbeeld geleidelijke verkeerstoename, is onder b bepaald dat de uitwendige scheidingsconstructie van een geluidgevoelig gebouw met een niet-geluidgevoelige gevel, bij de bouw 5 dB meer geluidwering krijgt. De uitwendige scheidingsconstructie is daarmee toekomstbestendig, want bestand tegen 5 dB toename van het geluid. De uitvoering loopt verder via het Besluit bouwwerken leefomgeving waarin de eisen aan de geluidwering uitputtend zijn geregeld. Uiteraard kan ook bij het bepalen van de geluidwerende constructie die het geluid op de te openen delen vermindert rekening worden gehouden met een toekomstige toename van het geluid, maar dat is niet voorgeschreven.

In het derde lid is weer als voorwaarde gesteld dat het geluidgevoelige gebouw een geluidluwe gevel moet krijgen, tenzij dat niet doelmatig is. Omdat het ook in dit geval niet gaat om een bijzondere stedenbouwkundige situatie (zoals bij vervangende nieuwbouw of functiewijziging) kan in het ontwerp met deze eis rekening worden gehouden en zal een geluidluwe gevel over het algemeen goed mogelijk zijn.

Artikel 5.78z1 (overschrijding grenswaarde – maatregelen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 5.78v zijn eisen gesteld aan het toestaan van een overschrijding van de standaardwaarde. Diezelfde eisen worden in dit artikel gesteld aan de toepassing van bepalingen die een overschrijding van de grenswaarde mogelijk maken. Bepaald is dat meer geluid dan de grenswaarde alleen toelaatbaar is als er geen geluidbeperkende maatregelen (aan de bron en in de overdracht) getroffen kunnen worden om de geluidbelasting te laten voldoen aan de grenswaarde van artikel 5.78u. Als dat mogelijk is, kan het betreffende gebouw namelijk worden toegelaten zonder dat de grenswaarde wordt overschreden. Daarnaast is bepaald dat, in het geval niet door het treffen van maatregelen kan worden voldaan aan de grenswaarde, de overschrijding van die grenswaarde wel zoveel mogelijk wordt beperkt. Net als bij de toepassing van artikel 5.78v worden alleen maatregelen in overweging genomen die financieel doelmatig zijn en niet stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige, vervoerskundige of technische aard.

Artikel 5.78aa (overschrijding grenswaarde vanwege zwaarwegende belangen; niet-geluidgevoelige gevel) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De voorgaande artikelen bieden verschillende mogelijkheden om geluidgevoelige gebouwen toe te laten die meer geluid ondervinden dan de grenswaarden. Als een bouwplan niet kan voldoen aan de gestelde voorwaarden, kan dat bouwplan niet worden toegelaten. In artikel 5.78aa wordt een uiterste mogelijkheid geboden om een geluidgevoelig gebouw vanwege zwaarwegende belangen toch toe te laten. Dat artikel zal alleen worden toegepast als het betreffende geluidgevoelig

gebouw niet kan worden toegelaten door toepassing van de artikelen 5.78u, 5.78v, 5.78w, 5.78y of 5.78z.

Verder gelden er dwingende voorwaarden. In onderdeel a is bepaald dat sprake moet zijn van zwaarwegende belangen. Uit het besluit moet blijken welke zwaarwegende belangen rechtvaardigen dat het geluidgevoelige gebouw in die vorm, met dat ontwerp en op die locatie, moet worden toegelaten. In onderdeel b is bepaald dat bij het toelaten eerst ook andere, niet doelmatige dus veelal ingrijpendere, maatregelen in aanmerking moeten worden genomen die het geluid beperken tot de grenswaarde.

Het eerste lid, onder c, en het tweede lid zijn identiek aan 5.78z, derde respectievelijk tweede lid. Voor de toelichting wordt daarnaar verwezen.

Artikel 5.78ab (aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Behalve artikel 5.78u, voorzien de artikelen in deze paragraaf in het toelaten van geluid dat de standaardwaarde overschrijdt. Het kan zijn dat het geluidgevoelige gebouw ook wordt belast door het geluid van andere geluidbronsoorten. Bijvoorbeeld een woning die wordt belast door het geluid van een gemeenteweg en tegelijkertijd ook door het geluid van een industrieterrein. Als zo'n woning binnen het geluidaandachtsgebied van beide geluidbronsoorten wordt toegelaten, moet uiteraard getoetst worden aan de standaard- en grenswaarden van beide geluidbronsoorten.

Daarnaast is in artikel 5.78ab bepaald dat de gemeente de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid op dat gebouw moet beoordelen en dat oordeel moet betrekken in de motivering van het besluit. Het artikel is identiek aan artikel 3.35. Voor meer informatie over het bepalen en beoordelen van het gecumuleerde geluid wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Artikel 5.78ac (bepalen gezamenlijk geluid) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Als de in het eerste lid genoemde artikelen worden toegepast, besluit het bevoegd gezag om op een nieuw geluidgevoelig gebouw toe te laten op een locatie waar het geluid hoger is dan de standaardwaarde voor de betreffende geluidbronsoort. Als het toe te laten geluidgevoelige gebouw door meerdere geluidbronsoorten of geluidbronnen wordt belast, moet de waarde van het gezamenlijke geluid al bij het nemen van dat besluit worden bepaald en in het omgevingsplan worden vastgelegd. Dat is in het eerste lid van dit artikel bepaald. De waarde van dat gezamenlijke geluid is nodig voor het toepassen van de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving met betrekking tot de geluidwering van het nieuwe geluidgevoelige gebouw. Bij de meeste nieuwe geluidgevoelige gebouwen moet de geluidwering leiden tot het voldoen aan een binnenwaarde van 33 dB.

In het tweede lid is bepaald hoe het gezamenlijke geluid moet worden berekend. Het rekenvoorschrift is opgenomen in de Omgevingsregeling. Kenmerkend is dat het geluid van bronsoorten en andere geluidbronnen wordt opgeteld zonder daarbij te corrigeren voor verschillen in hinderlijkheid. Het gezamenlijke geluid wordt alleen toegepast bij het bepalen van geluidwerende maatregelen waarbij verschillen in hinderlijkheid niet relevant zijn.

In het derde lid wordt het derde lid van artikel 5.78ab van overeenkomstige toepassing verklaard. Dat betekent dat ook bij het berekenen van het gezamenlijke geluid het geluid van de in dat lid bedoelde geluidbronsoorten en andere geluidbronnen moet worden betrokken. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichting op het derde lid van artikel 5.78ab.

Artikel 5.78ad (akoestische effecten van wijzigingen in de omgeving) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel regelt dat er aandacht is voor de geluideffecten van wijzigingen in de omgeving. Het kan bijvoorbeeld gaan om de sloop van een groot bouwwerk dat geluid afschermt of de bouw van een nieuw bouwwerk dat geluid reflecteert richting geluidgevoelige bouwwerken. Maar ook het wijzigen van grasland in een wateroppervlak kan leiden tot een toename van geluid. Het betreffen wijzigingen die de overdracht van het geluid van een geluidbronsoort naar geluidgevoelige gebouwen verandert. De instructieregel van artikel 5.78ad houdt in dat bij wijzigingen in een omgevingsplan die de overdracht van het geluid zodanig beïnvloeden dat die leiden tot een

relevante toename van het geluid op geluidgevoelige gebouwen de gemeente moet bezien of er geluidbeperkende of geluidwerende maatregelen getroffen worden.

Dit artikel gaat niet over veranderingen die kunnen leiden tot een toename van verkeer op bestaande wegen. Dat moet ook worden onderzocht en in de besluitvorming worden betrokken, maar dat is al geregeld in artikel 5.78o als onderdeel van de definitie van de wijziging van een weg.

Dit artikel beoogt voor wijzigingen in de omgeving eenzelfde effect voor geluid te hebben als de plicht tot goede ruimtelijke ordening voorheen had. Daarom is er vrijheid voor de gemeente om per geval te beoordelen wat een relevante toename van geluid is en welke maatregelen eventueel getroffen worden. Dit is gedaan om lokaal maatwerk mogelijk te maken.

Wijziging van de artikelen 5.79, 8.18 en 10.23 en de tabellen 5.100.1 en 5.100.2

De wijziging van de artikelen 5.79, 8.18 en 10.23 en de tabellen 5.100.1 en 5.100.2 strekt ertoe om de verwijzing naar de Wet geluidhinder te schrappen. Deze wet is met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet ingetrokken.

Verder wordt in artikel 8.18, vierde lid, onder a, de term "overwegende" vervangen door "zwaarwegende" om het uitzonderlijke karakter van de mogelijkheid om niet te voldoen aan de grenswaarden voor het geluid in geluidgevoelige ruimten te benadrukken. Een nadere toelichting hierop is gegeven bij artikel 3.34, derde lid.

Artikel 7.10a (aanwijzing wegen en spoorwegen voor geluidproductieplafonds) [artikel 2.27, aanhef en onder f, Ow]

Dit artikel heeft betrekking op de aanwijzing door provinciale staten van de wegen en lokale spoorwegen, waarvoor geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld en geeft daarmee een nadere invulling aan artikel 2.13a, eerste lid, van de wet. De betreffende wegen en spoorwegen worden in de omgevingsverordening aangewezen.

Onder a is bepaald dat provinciale staten in ieder geval alle wegen aanwijst met meer dan 1000 motorvoertuigen per etmaal als kalenderjaargemiddelde. Hiermee wordt voorkomen dat er geluidproductieplafonds moeten worden vastgesteld op wegen die weinig gebruikt worden zoals onverharde wegen en wegen waar geen motorvoertuigen zijn toegestaan. Met de bepaling "ten minste" wordt het aan provinciale staten overgelaten om ook andere wegen aan te wijzen waarvoor dan geluidproductieplafonds worden vastgesteld. Gedacht kan worden aan wegen waar het aantal motorvoertuigen net onder de 1000 ligt en waar groei wordt verwacht.

Onder b is bepaald dat provinciale staten in de verordening ook lokale spoorwegen kunnen aanwijzen waarvoor de systematiek van geluidproductieplafonds gaat gelden. In de wet is al geregeld dat deze mogelijkheid alleen bestaat voor lokale spoorwegen, gelegen buiten de gebieden die op grond van artikel 20, derde lid, van de Wet personenvervoer 2000 zijn aangewezen. Binnen die gebieden worden de lokale spoorwegen beheerd door de vervoerregio's en niet door de provincie. In dit artikel wordt verder geregeld dat aanwijzing van lokale spoorwegen met dit doel alleen mogelijk is voor lokale spoorwegen die niet gebundeld zijn met wegen, dus alleen voor de zogenoemde vrijliggende spoorwegen. Als spoorwegen over grotere lengte onderdeel zijn van het wegprofiel mogen geen geluidproductieplafonds worden vastgesteld maar wordt het geluid van de spoorwegen door de gemeente gereguleerd en gemonitord als onderdeel van de basigeluidemissie; in de praktijk betreft het in dergelijke situaties namelijk gemeentewegen. Hiermee wordt aangesloten op de beleving van de omwonenden die het geluid van de spoorweg en weg in zo'n geval als afkomstig van één bron ervaren. Wat moet worden verstaan onder 'grotere lengte' is ter beoordeling aan provinciale staten.

Artikel 8.18a (beoordelingsregels aanvraag milieubelastende activiteit geluid – geluidproductieplafonds) [artikelen 5.18, eerste lid, en 5.26, eerste lid, van de Omgevingswet]

Het eerste lid bepaalt het toepassingsbereik van dit artikel namelijk het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit die wordt uitgevoerd op een industrieterrein met geluidproductieplafonds als bedoeld in artikel 5.78d. Artikel 5.78d verwijst in het eerste lid naar de industrieterreinen waarvoor op grond van de artikelen 2.11a of

2.12a van de wet geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld. In het tweede lid van artikel 5.78d is geregeld dat daar onder een industrieterrein ook wordt verstaan een terrein waarop geen activiteiten zijn toegestaan die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken, maar waarvoor in een omgevingsplan toch geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld. Dat betreft de niet-verplichte vaststelling van geluidproductieplafonds rond bedrijventerreinen zonder 'grote lawaaimakers'. Door in artikel 8.18a aan te haken bij artikel 5.78d, wordt een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit op zo'n bedrijventerrein op dezelfde manier beoordeeld als voor een activiteit op een industrieterrein waarvoor op grond van artikel 2.11a of artikel 2.12a van de wet verplicht geluidproductieplafonds als omgevingswaarden zijn vastgesteld.

In het tweede lid is bepaald dat de gevraagde vergunning alleen mag worden verleend als wordt voldaan aan de geluidproductieplafonds voor dat industrieterrein. De vergunning mag niet worden verleend als een of meerdere geluidproductieplafonds van het betreffende industrieterrein worden overschreden. Die verplichting geldt ook als er onvoldoende geluidruimte is waardoor verlening van de gevraagde vergunning zou leiden tot overschrijding van geluidproductieplafonds. Deze verplichting vloeit eigenlijk ook al voort uit het rechtskarakter van een geluidproductieplafond (resultaatsverplichting) maar is omwille van de duidelijkheid hier ook als beoordelingsregel opgenomen. Dit was voorheen geregeld in artikel 2.14, eerste lid, onder c, onder 2, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Het tweede lid betekent dat vergunningverlening niet meer mogelijk is als geluidproductieplafonds worden overschreden of als voor het verlenen onvoldoende geluidruimte over is. Om te voorkomen dat een industrieterrein hierdoor 'op slot' zou gaan was in de Wet geluidhinder hiervoor het instrument van een geluidreductieplan opgenomen. In het geluidreductieplan werden concrete maatregelen beschreven waarmee het geluid werd verminderd zodat weer zou worden voldaan aan de geldende grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder. Na het vaststellen van een dergelijk plan was vergunningverlening (onder voorwaarden) weer mogelijk. Dit beleid is voortgezet in artikel 3.43 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

In het derde lid is onder a bepaald dat de gevraagde vergunning kan worden verleend als voor het industrieterrein een besluit is genomen als bedoeld in artikel 3.43. De voor het industrieterrein geldende geluidproductieplafonds mogen in dat geval voor een bepaalde tijd worden overschreden en binnen dat kader kan de vergunning worden verleend. Bij toepassing van artikel 3.43 worden de geluidproductieplafonds niet gewijzigd en moet op termijn weer aan die geluidproductieplafonds worden voldaan. Daarom is onder b de voorwaarde gesteld dat verlening van die omgevingsvergunning geen (negatieve) gevolgen heeft of kan hebben voor het terugbrengen van de geluidproductie van het industrieterrein tot binnen de geldende geluidproductieplafonds. Dat moet in elke verleende omgevingsvergunning worden gemotiveerd. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om activiteiten die in niet betekenende mate bijdragen aan de overschrijding of om activiteiten waarvan de geluidproductie wordt verminderd in verband met opheffen van de overschrijding.

Artikel 10.21a (monitoring voor geluidproductieplafonds als omgevingswaarden) [artikel 20.2, eerste en tweede lid, Ow]

Artikel 10.21a, eerste lid, regelt dat de geluidproductie van geluidproductieplafonds als omgevingswaarden voortdurend wordt gemonitord en wie dat doet. Hierdoor kan tijdig worden ingegrepen als overschrijding van deze omgevingswaarden dreigt.

Het tweede lid bepaalt welk bestuursorgaan of welke instantie verantwoordelijk is voor de monitoring.

Artikel 10.21b (monitoring andere parameter geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze niet bij omgevingsverordening zijn aangewezen) [artikelen 20.1, derde lid, en 20.2, eerste en tweede lid, Ow]

In het eerste lid van dit artikel wordt de plicht geregeld om voor de genoemde (spoor)wegen door middel van monitoring het verschil tussen de actuele geluidemissie en de basisgeluidemissie te bepalen. De grondslag in de wet hiervoor is het derde lid van artikel 20.1 dat het mogelijk maakt bij algemene maatregel van bestuur een andere parameter dan een omgevingswaarde voor de staat of kwaliteit van de fysieke leefomgeving of de belasting door activiteiten in de fysieke

leefomgeving aan te wijzen die door monitoring wordt bewaakt en dient als referentiepunt voor de beoordeling daarvan. Het verschil tussen de geluidemissie en de basisgeluidemissie is zo'n "andere parameter". In de Omgevingsregeling is vastgelegd dat de monitoring ten minste eens per vijf jaar gebeurt. Artikel 10.42b van het Omgevingsbesluit regelt ook een vijfjaarlijkse verslaglegging. Deze vijfjaarlijkse cyclus valt samen met de verplichtingen inzake geluidbelastingkaarten en actieplannen van de Europese richtlijn omgevingslawaaier. De samenhang kan benut worden door werkzaamheden en bijbehorende documenten en procedures verregaand te integreren. Artikel 3.50 bepaalt de waarde van de basisgeluidemissie. De artikelen 3.48, eerste lid, onder c, en 3.51 bepalen de (mogelijke) vervolgacties op grond van de monitoringsresultaten.

In het tweede lid wordt geregeld dat de in het eerste lid bedoelde monitoring voor wegen met een verkeersintensiteit van meer dan 2500 motorvoertuigen per etmaal en voor lokale spoorwegen plaatsvindt door middel van berekening. In de Omgevingsregeling zullen de rekenregels hiervoor worden opgenomen.

In het derde lid wordt geregeld dat de eerste lid bedoelde monitoring voor wegen met een verkeersintensiteit van 2500 of minder motorvoertuigen per etmaal plaatsvindt door middel van een schatting. Het verzamelen van gegevens voor berekening, zoals verkeersintensiteiten, kan grote uitvoeringslasten met zich meebrengen. Voor de hier bedoelde rustige wegen zou dit een onevenredige belasting betekenen voor het bevoegd gezag. In veel gevallen kan voor dergelijke wegen naar verwachting worden volstaan met een verklaring dat er zich in de omgeving geen veranderingen hebben voorgedaan die kunnen leiden tot een wezenlijke toename van verkeer.

Het derde lid regelt dat burgemeester en wethouders dan wel het dagelijks bestuur van het waterschap de monitoring uitvoert voor de wegen in hun beheer.

Artikel 10.21c (gegevensverzameling ten behoeve van monitoring) [artikel 20.6, eerste lid, aanhef en onder a, onder 1°, Ow]

Voor de uitvoering van de monitoringsverplichting als bedoeld in artikel 10.21b zijn gegevens nodig. Dit artikel regelt dat gemeenten en het waterschap deze gegevens verzamelen. Het betreft de verkeersintensiteit, het type wegdekverharding en de spoorconstructie en de verkeerssnelheid.

Artikel 10.23a (geluidregister) [artikel 20.10, eerste lid, Ow]

Dit artikel bevat bepalingen over het geluidregister. Het geluidregister bevat alle relevante gegevens omtrent geluidproductieplafonds en is, voor wat betreft de rijksinfrastructuur, een voortzetting van het geluidregister onder hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer.

Nieuw is dat ook gegevens omtrent geluidproductieplafonds van provincies en gemeenten in het geluidregister worden opgenomen. Ook voor deze geluidproductieplafonds is de kenbaarheid van de relevante gegevens voor eenieder van groot belang.

Het geluidregister is niet alleen voor omwonenden van belang, maar ook voor de gemeenten. Voor de bouw van geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van een weg, spoorweg of industrieterrein waarvoor geluidproductieplafonds zijn vastgesteld dienen zij gebruik te maken van dezelfde brongegevens als welke zijn gehanteerd voor het vaststellen van de geldende plafonds. Daaruit vloeit voort dat de gemeente op het geluidregister mag – en moet – afgaan, en de juistheid van de gegevens dus niet hoeft na te gaan. De onjuistheid van een of meer gegevens heeft daarom geen gevolgen voor een gemeente die op het geluidregister is afgegaan, en evenmin voor de rechtsgeldigheid van de door de gemeente op basis van de onjuiste gegevens genomen besluiten. Dat laat onverlet dat enige alertheid van de gemeenten wel mag worden verwacht. Als de gemeente een (ernstige) fout in het geluidregister constateert, mag van haar worden verwacht dat zij het betrokken bevoegd gezag daarvan in kennis stelt, waarna dat bevoegd gezag het initiatief kan nemen om het desbetreffende geluidproductieplafond, en de daarop betrekking hebbende gegevens, te wijzigen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het abusievelijk ontbreken in het geluidregister van een wel aanwezig geluidscherm of andersom.

Het beheer van het geluidregister is opgedragen aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Dat belet niet dat hij het beheer van het geluidregister onder zijn verantwoordelijkheid door een of meer anderen laat uitoefenen.

In het derde lid is aangegeven welke gegevens in elk geval in het geluidregister worden opgenomen. In de eerste plaats behoren daartoe uiteraard de actuele waarde van het geluidproductieplafond als omgevingswaarde (onderdeel a). In de tweede plaats zijn in het register de besluiten tot vaststelling of wijziging van een geluidproductieplafond opgenomen (onderdeel b). Daardoor zijn veel gegevens voor eenieder kenbaar. Uiteraard moet ook kenbaar zijn waar de geluidreferentiepunten zijn gelegen (onderdeel c). Belangrijk is ook het vastleggen van de gehanteerde brongegevens (onderdeel d), mede omdat ook de gemeenten van deze brongegevens gebruik dienen te maken. In het geluidregister worden steeds de brongegevens opgenomen die zijn gebruikt bij de vaststelling of wijziging van het geluidproductieplafond. De brongegevens kunnen niet los van het vaststellen of wijzigen van een geluidproductieplafond worden aangepast. In het register zijn dus de invoergegevens te vinden die zijn gebruikt ten behoeve van de besluitvorming omtrent het geluidproductieplafond. Deze gegevens geven niet noodzakelijkerwijs de werkelijke situatie weer: de werkelijke situatie kan immers veranderen, maar de brongegevens in het register veranderen pas weer in het kader van een wijziging van het geluidproductieplafond.

In het vierde lid is geregeld dat de gegevens in het register worden opgenomen uiterlijk vier weken na de dag waarop een geluidproductieplafond als omgevingswaarde bekend is gemaakt. Deze vier weken sluit aan bij de termijn van inwerkingtreding van het omgevingsplan en het besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafonds als bedoeld in de artikelen 2.12a, eerste lid, 2.13a, eerste lid, en 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet (zie artikel 16.78 van de Omgevingswet). Snelle registratie van de gegevens is vooral van belang omdat ook de gemeenten van de gegevens gebruik maken in het kader van de bouw van geluidgevoelige gebouwen. Vooral in geval van een verhoging van een geluidproductieplafond is het wenselijk dat gemeenten de nieuwe gegevens gebruiken. Anders kunnen nog geluidgevoelige gebouwen worden gerealiseerd op basis van een te lage geluidbelasting. Als de gegevens als gevolg van een beroepsprocedure veranderen, zal deze verandering uiteraard in het geluidregister worden opgenomen. In voorkomend geval zal degene die het geluidregister raadpleegt, er goed aan doen na te gaan of een besluitvormings- of beroepsprocedure loopt dan wel of een heroverweging van het besluit naar aanleiding van een beroepsprocedure lopende is.

Artikel 10a.1 (toepassingsbereik)

Dit artikel geeft het toepassingsbereik voor de artikelen over de sanering van te hoge geluidbelastingen. In artikel 14a.2 van het Omgevingsbesluit is aangegeven welke geluidgevoelige gebouwen op een lijst van te saneren gebouwen (kunnen) worden geplaatst. Het gaat om gebouwen die, uitgaande van de vastgestelde basisgeluidemissie of volledig benutte geluidproductieplafonds, een geluidbelasting hebben boven een saneringsdrempel.

Het tweede lid geeft een mogelijkheid aan het bevoegd gezag om het toepassingsbereik van de saneringsartikelen uit te breiden. De eerste categorie die genoemd wordt zijn de saneringswoningen die op grond van artikel 88 van de Wet geluidhinder op 1 maart 1986 een geluidbelasting ondervonden van meer dan 60 dB(A) vanwege het wegverkeer op de toen aanwezige wegen. De in artikel 4.17 van het Besluit geluidhinder bedoelde woningen zijn de voor 1 januari 2007 aan de Minister van Verkeer en Waterstaat gemelde gevallen, waarin op 1 juli 1987 een spoorweg aanwezig was terwijl op dat tijdstip binnen de zone van die spoorweg al woningen aanwezig waren en de geluidbelasting vanwege de spoorweg, op dat tijdstip hoger was dan 65 dB(A). Voor deze woningen geldt, gelet op onderdeel b, dat deze woningen die niet direct vallen onder de voorwaarden van de saneringslijst van artikel 14a.1, van het Omgevingsbesluit een geluidbelasting moeten hebben die minder dan 5 dB lager is dan de geluidbelasting bedoeld in artikel 14a.1, tweede lid, van het Omgevingsbesluit (70 dB). De saneringsmaatregelen zullen door het rijk voor een nader te bepalen substantieel deel worden vergoed op basis van een nog vast te stellen subsidieregeling.

Artikel 10a.2 (sanering geluid infrastructuur gemeente) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Het eerste lid bevat een instructieregel voor het vaststellen van saneringsmaatregelen voor geluidgevoelige gebouwen in een omgevingsplan. De aanhef van het eerste lid bepaalt dat dit uiterlijk op 18 juli 2038 moet gebeuren en wel voor twee categorieën gebouwen. Onder a betreft het de geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluidaanachtsgebied van een gemeenteweg en waarvan het geluid van gemeentewegen of lokale spoorwegen, uitgaande van de situatie in 2021, hoger is dan de voor aanleg of wijziging van gemeentelijke wegen en lokale spoorwegen geldende grenswaarde van 70 dB. Onder b betreft het de gebouwen die op grond van artikel 10a.1, tweede lid, voor sanering in aanmerking worden gebracht.

In het tweede lid wordt bepaald dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd als er geen geluidbeperkende maatregelen doelmatig zijn om te voldoen aan het eerste lid. Door artikel 3.48, tweede tot en met vijfde lid, en artikel 3.49 te betrekken worden eisen gesteld aan de karakteristieke geluidwering. Ook wordt in deze artikelen bepaald wanneer kan worden besloten om geen geluidwerende maatregelen te treffen en onder welke voorwaarden (artikel 3.49) het besluit tot het bepalen van maatregelen aan gebouw kan worden ingetrokken.

Artikel 10a.3 (sanering geluid infrastructuur waterschap) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.3 regelt de sanering van geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluیدااندachtsgebied van een waterschapsweg. Op 18 juli 2038 moeten in een programma de maatregelen worden bepaald voor de twee genoemde categorieën gebouwen. Ook geldt dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.2.

Artikel 10a.4 (sanering geluid infrastructuur provincie) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.4 regelt de sanering van geluidgevoelige gebouwen die liggen in het geluیدااندachtsgebied van een provinciale weg. Op 18 juli 2038 moeten in een programma de maatregelen worden bepaald voor de twee genoemde categorieën gebouwen. Ook geldt dat in ieder geval de binnenwaarde moet worden nageleefd. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10a.2.

Artikel 10a.5 (voorwaarden geluidbeperkende maatregelen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Artikel 10a.5 geeft aan dat van geluidbeperkende maatregelen kan worden afgezien als deze niet financieel doelmatig zijn of als er overwegende bezwaren zijn van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of technische aard. Dit is overeenkomstig de maatregelafweging voor het vaststellen van geluidproductieplafonds en de basisgeluidemissie. Provincies, gemeenten en waterschappen kunnen zelf een criterium bepalen voor financiële doelmatigheid. Het rijk zal echter alleen maatregelen vergoeden voor zover ze doelmatig zijn op basis van het financiële doelmatigheidscriterium van paragraaf 3.6.2.4.

Naast geluidbeperkende maatregelen kunnen ook andere maatregelen worden overwogen. Een voorbeeld is het onttrekken van een gebouw aan de geluidgevoelige bestemming. Dit is met name van belang als het risico bestaat dat niet aan de binnenwaarde kan worden voldaan omdat de bouwkundige kenmerken van een gebouw zodanig zijn dat geluidwerende maatregelen daarvoor onvoldoende zouden zijn.

Artikel 10a.6 (verlaging geluidproductieplafonds) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Wanneer een provincie een sanering uitvoert door het treffen van geluidbeperkende maatregelen, neemt de geluidbelasting op de desbetreffende geluidgevoelige gebouwen af. De geluidproductieplafonds moeten dan worden verlaagd met het effect van de maatregelen, zodat de bereikte verlaging ook wordt geborgd voor de toekomst. Zonder deze bepaling zou de extra geluidruimte kunnen worden gebruikt voor een wijziging van een weg of om een toename van het verkeer op te vangen. Om dit te kunnen doen, zal paragraaf 3.6.2.2 moeten worden toegepast en daarbij zullen zo nodig afzonderlijke geluidbeperkende maatregelen moeten worden toegepast. Wel is het mogelijk om één geluidbeperkende maatregel te treffen, voor zowel de sanering als het creëren van meer geluidruimte. Verwezen wordt naar artikel 10a.7.

Het besluit tot verlaging van geluidproductieplafonds moet worden genomen vóór het treffen van de geluidbeperkende maatregelen, omdat het besluit open staat voor bezwaar en beroep en dit alleen zin heeft voorafgaand aan het treffen van maatregelen. Op grond van artikel 3.43 kan in het besluit waarmee de geluidproductieplafonds worden verlaagd een afwijkend tijdstip (of termijn) worden gesteld waarbinnen aan het besluit wordt voldaan. Deze mogelijkheid is gegeven omdat bij het treffen van maatregelen de geluidproductieplafonds worden verlaagd, maar nog niet aan deze verlaagde geluidproductieplafonds wordt voldaan zo lang de maatregelen nog niet zijn uitgevoerd.

Artikel 10a.7 (sanering gekoppeld aan vaststelling of wijziging geluidproductieplafond) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Dit artikel is gericht op de situatie dat voor een locatie enerzijds saneringsmaatregelen genomen moeten worden, met volgens artikel 10a.6 een verlaging van de geluidproductieplafonds, en dat anderzijds een wijziging van geluidproductieplafonds nodig is vanwege het naleven daarvan, bijvoorbeeld bij een wijziging van een weg of bij een zodanige verkeersgroei dat een geluidproductieplafond dreigt te worden overschreden. In dergelijke gevallen maakt dit artikel het mogelijk dat één maatregelafweging plaatsvindt, die wordt vastgelegd in één besluit. Dit is duidelijker voor de omgeving en bespaart administratieve lasten.

Voor de maatregelafweging (artikel 3.32) betekent dit dat deze voor alle geluidgevoelige gebouwen met een overschrijding van een toetswaarde (op grond van artikel 3.31 of 10a.4) wordt gedaan, maar dat de te behalen geluidreductie voor de saneringsgebouwen afwijkend is van artikel 3.31 en gelijk is aan de volgens artikel 10a.6 te behalen geluidreductie als die lager is.

Artikel 10a.8 (bekostiging sanering Rijk) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat het rijk de sanering bekostigt van de lijst met gebouwen, bedoeld in artikel 14a.2 van het Omgevingsbesluit, dus de verplicht te saneren gebouwen. Dit artikel geeft enkele uitgangspunten voor de bekostiging. De bekostiging wordt verder uitgewerkt in een subsidieregeling. Het rijk zal ook bijdragen aan sanering van de vrijwillig te saneren gebouwen, en deze bijdrage wordt uitgewerkt in dezelfde subsidieregeling. Onder meer zal hierin worden bepaald in welke mate het rijk hieraan bijdraagt.

Het rijk bekostigt de sanering alleen als niet op andere wijze in de kosten wordt voorzien. De te treffen maatregelen worden vergoed als ze doelmatig zijn volgens het doelmatigheidscriterium zoals opgenomen in paragraaf 3.6.2.4. Als de maatregelen niet aan dit criterium voldoen, zullen ze vergoed worden voor een bedrag dat niet hoger is dan het bedrag dat nodig zou zijn volgens het doelmatigheidscriterium. Dit geeft vrijheid aan de lokale overheid om andere maatregelen te kiezen, maar er is dan wel een extra inspanning nodig voor de onderbouwing van de kosten.

Uit ramingen van de saneringsopgave blijkt dat de jaarlijkse saneringsbudgetten tot ongeveer 2043 nodig zullen zijn om alle gebouwen op de saneringslijst te kunnen saneren en ook een deel van de categorie gebouwen uit artikel 10a.1, tweede lid. Om in aanmerking te komen voor bekostiging door het rijk, moeten lokale overheden tijdig een aanvraag indienen. Deze termijn is gesteld op 1 januari 2040, rekening houdend met een doorlooptijd van een sanering van enkele jaren. Na deze termijn vervalt de plicht van het rijk om de sanering te bekostigen. In combinatie met de verplichting om uiterlijk in 2038 de maatregelen vast te stellen, leidt dit tot een heldere termijn voor de afronding van de sanering verkeerslawaaï.

In de subsidieregeling zal jaarlijks een subsidieplafond worden opgenomen waarvoor de rijksbegroting leidend is. Het kan dus voorkomen dat een subsidieaanvraag niet wordt gehonoreerd in het jaar dat de subsidie wordt aangevraagd. Hiervoor zal de subsidieregeling verdeelcriteria bevatten. Wel wordt gegarandeerd dat over de hele saneringsperiode gezien er voldoende budget is om de saneringsmaatregelen te bekostigen. Daartoe zal de subsidieregeling elke vijf jaar worden geëvalueerd. Als blijkt dat de saneringsperiode langer of korter duurt, zullen de wettelijke termijnen daarop worden aangepast.

Als een maatregel mede wordt getroffen met een ander oogmerk dan het terugbrengen van het geluid, kan ook subsidie worden verleend. In het tweede lid is daarom geregeld dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat kan bepalen dat de hoogte van de subsidie in dergelijke gevallen op basis van normbedragen wordt bepaald, waarbij meetelt dat een deel van de kosten voor rekening komt van dat andere oogmerk.

Artikel 10a.9 (niet-geluidgevoelige gevel) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Onder de Wet geluidhinder was het mogelijk om een gevel aan te merken als een zogenoemde 'dove gevel'. De gevel was dan geen gevel in de zin van de wet waarop het geluid beoordeeld moest worden. Dat beleid is voortgezet in artikel 3.23 van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarin bepaald is dat de standaardwaarden en grenswaarden niet gelden voor een zogenoemde niet-geluidgevoelige gevel. In artikel 10a.9 is bepaald dat onder een niet-geluidgevoelige gevel ook wordt verstaan een gevel die voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op grond van de

Wet geluidhinder is aangemerkt als zogenoemde 'dove gevel', alsmede een gevel waarvoor met toepassing van de Interimwet stad- en milieubenadering is afgeweken van de wettelijke norm. Onder voorwaarden kan ook een gevel van een nieuw toe te laten geluidgevoelig gebouw worden aangemerkt als niet-geluidgevoelig. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5.78z van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Toelichting op begrippen

basisgeluidemissie

De basisgeluidemissie is de referentie voor de monitoring van het geluid van gemeentewegen, waterschapswegen en lokale spoorwegen, voor zover deze niet zijn aangewezen bij provinciale verordening.

gecumuleerd geluid

Het komt voor dat een geluidgevoelig gebouw gelijktijdig door het geluid van verschillende geluidbronnen wordt belast. In die gevallen moet het zogenoemde gecumuleerde geluid worden beoordeeld. In de begripsbepaling is verwezen naar artikel 5.78ab waarin is voorgeschreven van welke geluidbronsorten en geluidbronnen het geluid moet worden betrokken bij het berekenen van het gecumuleerde geluid. Kenmerkend is dat het geluid van de betrokken geluidbronnen hinderequivalent wordt opgeteld. Daarvoor wordt in artikel 5.78ab verwezen naar de rekenregels in de Omgevingsregeling.

geluidaandachtsgebied

Het geluidaandachtsgebied komt in de plaats van de huidige geluidzones van de Wet geluidhinder. Elke geluidbronsort heeft een geluidaandachtsgebied om de bron waarbinnen de regels voor beheersing van geluid gelden. Het geluidaandachtsgebied is een belangrijk onderdeel van het systeem omdat enkel binnen het geluidaandachtsgebied de geluidregels van dit besluit van toepassing zijn. Dat voorkomt onnodige lasten voor akoestisch onderzoek en procedures. In artikel 3.20 en de toelichting daarop is nader beschreven waar het geluidaandachtsgebied aan moet voldoen. Door het geluidaandachtsgebied met een verwijzing naar dat artikel op te nemen in de begripsbepalingen, geldt ditzelfde begrip ook voor andere instructieregels – met name in paragraaf 5.1.4.2a – van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In de Omgevingsregelingen zijn rekenregels opgenomen voor bepaling van het geluidaandachtsgebied.

geluidbeperkende maatregel

Een geluidbeperkende maatregel is een maatregel die het geluid van een geluidbronsort beperkt. Dit kunnen maatregelen aan de bron zijn, zoals een stiller wegdek, of maatregelen in de overdracht, zoals een geluidscherm.

geluidbronsort

In dit besluit is het begrip 'geluidbronsort' geïntroduceerd. In de definitie van gemeentewegen (respectievelijk, lokale spoorwegen, provinciale wegen, waterschapswegen, rijkswegen, hoofdspoorwegen en industrieterreinen) is bepaald dat met bijvoorbeeld gemeentewegen wordt bedoeld het netwerk van gemeentewegen als geheel. De geluidbelasting door de geluidbronsort 'gemeentewegen' is derhalve de geluidbelasting van het gehele netwerk van gemeentewegen. Dat geldt evenzo voor de geluidbelasting door de geluidbronsort 'industrieterreinen'. In de artikelen worden ook de (eveneens gedefinieerde) begrippen gemeenteweg en industrieterrein (enkelvoud) gebruikt. In dat geval betreft het de geluidbelasting van een aan te leggen of te wijzigen gemeenteweg (een deel van het netwerk) of de geluidbelasting van een industrieterrein.

geluidproductie

De term geluidproductie is gerelateerd aan de geluidbronsorten die worden gereguleerd via geluidproductieplafonds. De geluidproductie is de hoeveelheid geluid die (een gedeelte van) een weg of spoorweg, of een industrieterrein, volgens berekening veroorzaakt op een daartoe aangegeven geluidreferentiepunt. De geluidproductie is te zien als een maat voor de sterkte van een bron. Bij de geluidproductie zijn door de geluidreferentiepunten echter wel ruimtelijke aspecten verwerkt. Dat heeft tot gevolg dat de ligging van de bron en afscherming de geluidproductie beïnvloeden. Met de geluidproductie kan daarom ook toename van geluid door een wijziging van de ligging van de bron, zoals het verbreden of verplaatsen van een weg, bewaakt worden.

geluidreferentiepunt

Het geluidproductieplafond is de toegestane geluidproductie op een geluidreferentiepunt. In de artikelen 3.29 en 3.30 is bepaald waar die geluidreferentiepunten bij de besluitvorming worden neergelegd. In de praktijk zal er aan weerszijden van de weg of spoorweg of rondom een industrieterrein een keten van geluidreferentiepunten worden aangegeven. De regels in de artikelen 3.29 en 3.30 borgen dat de geluidreferentiepunten een zodanige positie ten opzichte van de geluidbronsort en omliggende geluidgevoelige gebouwen hebben dat met de geluidreferentiepunten adequate bescherming wordt geboden aan geluidgevoelige gebouwen. Ook geluidgevoelige gebouwen die bijvoorbeeld net tussen twee referentiepunten in liggen, zullen in de praktijk goed beschermd worden door de maximale geluidproductie die op de geluidreferentiepunten geldt.

geluidwerende maatregel

Onder een geluidwerende maatregel wordt verstaan elke fysieke maatregel die aan een gebouw wordt getroffen om het geluid in geluidgevoelige ruimten (van een geluidgevoelig gebouw) te verminderen. De geluidwerende maatregelen worden zo onderscheiden van de geluidbeperkende maatregelen die het geluid op de gevels van gebouwen beperken. Voorbeelden van geluidwerende maatregelen zijn geluidwerende beglazing en gedempte ventilatievoorzieningen (suskasten).

gezamenlijk geluid

Het komt voor dat een geluidgevoelig gebouw gelijktijdig door het geluid van verschillende geluidbronnen wordt belast. In die gevallen moet bij het bepalen van de geluidwerende maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de binnenwaarde worden uitgegaan van het zogenoemde gezamenlijke geluid op de gevel. In de begripsbepaling is verwezen naar artikel 5.78ac waarin is voorgeschreven welke geluiden moeten worden betrokken bij het berekenen van het gezamenlijke geluid. Kenmerkend is dat het geluid van de betrokken geluidbronnen ongewogen wordt opgeteld, dus zonder correcties voor verschillen in hinderlijkheid. Daarvoor wordt in artikel 5.78ac verwezen naar de rekenregels in de Omgevingsregeling.

Bijlage XXII bij artikel 5.78c: activiteiten die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken [artikel 2.11a Ow]

In deze tabel zijn de activiteiten aangewezen die die in aanzienlijke mate geluid kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 2.11a van de wet. In artikel 5.78c wordt naar deze tabel verwezen. Onder 1 is een drietal activiteiten genoemd die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn aangewezen als vergunningplichtig vanwege de geluidemissie. De onder 2 bedoelde activiteiten zijn overgenomen uit bijlage I, onderdeel D, van het Besluit omgevingsrecht, dat voor de toepassing van de Wet geluidhinder bepaalde welke activiteiten als 'grote lawaaimaker' werden aangemerkt.

Bijlage XXIII bij artikel 3.47: reductiepunten [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De tabel geeft het aantal reductiepunten weer afhankelijk van de geluidbelasting en is nodig bij uitvoering van artikel 3.47. Voor één geluidgevoelig gebouw met bijvoorbeeld tien woonfuncties, wordt op grond van de geluidbelasting van elke woonfunctie afzonderlijk het aantal reductiepunten bepaald, waarna deze worden opgeteld. Voor een cluster geluidgevoelige gebouwen worden vervolgens alle reductiepunten bij elkaar opgeteld tot een totaal voor het betreffende cluster.

Artikel II, wijziging Omgevingsbesluit

Wijziging artikel 5.7 [artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, Ow]

Een projectbesluit kan bepalen dat het tevens geldt als een ander type, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, besluit. De wijziging van het eerste lid bewerkstelligt dat een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.12, derde lid, artikel 2.13a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet onderdeel kan zijn van een projectbesluit. Hiermee wordt een nadere invulling gegeven aan artikel 5.52, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet.

In het nieuwe tweede lid worden de regels aangewezen die het bevoegd gezag in acht moet nemen als besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in artikel 2.12, derde lid, artikel 2.13a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de Omgevingswet onderdeel is van een projectbesluit.

Wijziging artikel 5.8 [artikel 16.20, Ow]

Op grond van dit artikel is het oorspronkelijk bevoegd gezag bevoegd tot het geven van advies of advies met instemming over het externe besluit dat onderdeel is van het projectbesluit. Omdat met de wijziging van artikel 5.7 een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde als bedoeld in de artikelen 2.12, derde lid, artikel 2.12a, eerste lid, of artikel 2.15, tweede lid, van de wet ook onderdeel van een projectbesluit kan zijn, wordt in artikel 5.8 de Omgevingswet genoemd om te waarborgen dat het oorspronkelijk bevoegd gezag voor het voornoemde besluit bevoegd is tot het geven van advies of advies met instemming.

Artikel 10.6a (uitvraag gegevens geluidproductie industrieterrein) [artikel 16.88 Ow]

Dit artikel is een voortzetting van het bepaalde in artikel 165 van de Wet geluidhinder. Om een geluidproductieplafond te kunnen vaststellen en om maatregelen te kunnen nemen ter beperking van het geluid van een industrieterrein heeft het bevoegd gezag informatie nodig van de bedrijven die zijn gevestigd op het industrieterrein. Het bevoegd gezag kan deze informatie verlangen van degene die de activiteit verricht. Hierop bestaan twee uitzonderingen: activiteiten in het kader van de landsverdediging die als vertrouwelijk zijn aangemerkt en activiteiten die niet geluid-relevant zijn.

Artikel 10.6b (voorbereidingsprocedure besluit tot vaststelling geluidproductieplafonds als omgevingswaarden) [artikel 16.25a Ow]

Dit artikel verklaart afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een geluidproductieplafond als omgevingswaarde.

De uniforme voorbereidingsprocedure hoeft niet te worden toegepast in vier gevallen. De eerste uitzondering betreft de herstelprocedure van artikel 3.38 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit is een vereenvoudigde procedure waarbij administratieve correcties worden doorgevoerd op het vastgestelde geluidproductieplafond. De tweede uitzondering betreft de toepassing van artikel 3.39 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit betreffen wijzigingen die voor de omgeving geen nadelige consequenties hebben. De derde uitzondering betreft artikel 3.40 van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat regels geeft over de vaststelling van geluidproductieplafond na overdracht van het beheer van een weg of spoorweg aan het rijk of de provincie. Ook hierbij treden geen nadelige consequenties voor de omgeving op. De vierde uitzondering betreft de toepassing van artikel 3.43, tweede lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving waarbij in geval van bijzondere omstandigheden tijdelijk niet hoeft te worden voldaan aan een vastgesteld geluidproductieplafond.

Artikel 10.42a (verslaglegging monitoring geluidproductie wegen, spoorwegen en industrieterreinen met geluidproductieplafonds) [artikel 20.14, tweede, derde en vijfde lid, Ow]

Dit artikel regelt in het eerste lid dat de beheerder van een geluidbronsort met geluidproductieplafonds jaarlijks een verslag uitbrengt van de monitoring van deze geluidproductieplafonds. Onderdeel daarvan is de wijze waarop de invulling gegeven wordt aan de plicht tot het naleven van de geluidproductieplafonds. Eens per vijf jaar wordt in het actieplan

geluid door het bevoegd gezag uitgebreider aandacht besteedt aan de resultaten van de monitoring. Dit is geregeld in de artikelen 4.23 tot en met 4.25 van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor respectievelijk gemeenten, provincies en het rijk. Voor gemeenten die geen actieplanverplichting hebben is in het tweede lid geregeld dat eens per vijf jaar een uitgebreider verslag wordt uitgebracht ten aanzien van voor industrieterreinen geldende geluidproductieplafonds.

Dit artikel vervangt - in combinatie met artikel 4.25 - het huidige artikel 11.22 van de Wet milieubeheer. Daarbij is een splitsing gemaakt. Het jaarlijkse verslag betreft alleen de monitoring van de geluidproductie en de wijze waarop voldaan wordt aan de geluidproductieplafonds. De overige bepalingen van artikel 11.22 van de Wet milieubeheer zijn verplaatst naar artikel 4.25. Dit betreffen verplichtingen omtrent de inhoud van het vijfjaarlijkse actieplan geluid. Het betreffen bepalingen over validatie door metingen en bevindingen van het bevoegd gezag naar aanleiding van de monitoring. Op grond van de ervaring met de uitvoering van hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer blijkt hiervoor een vijfjaarlijkse cyclus beter passend gezien de aard van deze taken. Dat leidt ook tot een vermindering van de uitvoeringslasten.

Het derde lid regelt dat de beheerder van een geluidbron met geluidproductieplafonds het verslag en de onderliggende gegevens openbaar maakt.

Artikel 10.42b (verslaglegging monitoring geluidproductie wegen en spoorwegen zonder geluidproductieplafonds) [artikel 20.14, tweede, vierde en vijfde lid, Ow]

Dit artikel regelt in het eerste lid dat het bevoegd gezag ten aanzien van geluidbronsoorten met een basisgeluidemissie eens per vijf jaar een verslag uitbrengt van de monitoring. De publicatiedata sluiten aan bij de actieplanverplichtingen van de Europese richtlijn omgevingslawaai. Dat maakt het voor gemeenten die een actieplan geluid vaststellen aantrekkelijk om dit verslag daarmee te combineren. Inhoudelijk is daar ook aanleiding toe vanwege de grote samenhang.

Het tweede lid regelt dat het verslag de afweging, bedoeld in artikel 3.51 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, bevat van geluidbeperkende maatregelen voor situaties waarin de gemonitorde geluidemissie meer dan 1,5 dB hoger is dan de basisgeluidemissie. Ook bevat het verslag de gebouwen waarvoor op grond van artikel 3.48, eerste lid, onder c, van het Besluit kwaliteit leefomgeving onderzocht wordt of geluidwerende maatregelen toegepast moeten worden. Dit betreffen geluidgevoelige gebouwen met een geluidbelasting boven de grenswaarde in het aandachtsgebied van een weg waarvan de basisgeluidemissie met meer dan 1,5 dB wordt overschreden. Een deel van deze gevallen zal overigens onder de saneringsregeling gaan vallen. Tot slot bevat het verslag ook de wijzigingen van de basisgeluidemissie ten opzichte van het vorige verslag. Uiteraard gelden daarbij de regels van artikel 3.50 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Het derde lid regelt dat het verslag en de onderliggende gegevens openbaar worden gemaakt.

Wijziging artikel 13.1 [artikel 18.2, vierde lid, Ow]

Artikel 13.1 regelt de toedeling van de bestuursrechtelijke handhavingstaak aan andere bestuursorganen dan de bestuursorganen die zijn bedoeld in artikel 18.2 van de Omgevingswet.

De Aanvullingswet geluid Omgevingswet voegt een aantal specifiek taken toe aan hoofdstuk 2 van de Omgevingswet (de wijzigingen in de artikelen 2.16 tot en met 2.19). Ingevolge artikel 13.1, eerste lid, onder d, wordt aan het bestuursorgaan waaraan bij of krachtens paragraaf 2.4.1 van de Omgevingswet bevoegdheden of taken zijn toegedeeld met betrekking tot een specifiek aspect van de fysieke leefomgeving de bestuursrechtelijke handhavingstaak toegedeeld.

De Aanvullingswet geluid Omgevingswet introduceert omgevingswaarden die ook niet-bestuursorganen (zouden) kunnen binden. Het betreft geluidproductieplafonds als omgevingswaarden ten behoeve van lokale spoorwegen (artikel 2.13a, eerste lid, onder b) en hoofdspoorwegen (artikel 2.15, tweede lid). Beheerders van deze spoorwegen moeten immers zo nodig maatregelen treffen om te voldoen aan deze geluidproductieplafonds. Op deze plicht moet kunnen worden gehandhaafd door provinciale staten, respectievelijk de minister van Infrastructuur en Waterstaat. De wijziging van artikel 13.1 voorziet hierin.

Artikel 14a.1 – toepassingsbereik

Met dit artikel wordt bereikt dat artikel 3.21 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van toepassing is op paragraaf 14a.1 van het Omgevingsbesluit. In artikel 3.21 is omschreven wat geluidgevoelige gebouwen zijn.

Artikel 14a.2 – lijst met vanwege het geluid te saneren gebouwen [artikel 16.88, eerste lid, Ow]

Dit artikel gaat over de vast te stellen saneringslijst. De lokale overheden stellen deze lijst vast volgens de criteria in dit artikel. Op de lijst komen gegevens ter identificatie van het gebouw, zoals opgenomen in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), en de waarde van het geluid op basis waarvan is geoordeeld dat het gebouw op de lijst thuishoort.

Het tweede lid benoemt de geluidgevoelige gebouwen die op de lijst worden vermeld. Hierbij heeft het bevoegd gezag de keus tussen de gebouwen onder a, b en c, of de gebouwen onder d, e en f. Per bevoegd gezag geldt de gemaakte keus voor de hele lijst: het is niet toegestaan een deel van de saneringslijst te bepalen met toepassing van de onderdelen a, b en c en een ander deel met toepassing van de onderdelen d, e en f.

Onder a, b en c wordt de standaardsituatie vastgelegd, namelijk dat de saneringslijst door gemeenten en waterschappen wordt vastgesteld op basis van de geluidbelasting in 2021, het jaar waarvoor een deel van de gemeenten (agglomeratiegemeenten) een geluidbelastingkaart moeten vaststellen ingevolge de Europese richtlijn omgevingslawaai, en door provincies op basis van de geluidbelasting bij volledig benutte geluidproductieplafonds. Deze geluidproductieplafonds worden na inwerkingtreding van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet door provinciale staten vastgesteld binnen de in artikel 3.5, tweede lid, van die wet bedoelde termijn. De saneringslijst zal daarom niet bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet maar uiterlijk 3 jaar later worden vastgesteld.

De gemeente, het waterschap en de provincie worden in de gelegenheid gesteld te gaan saneren vóórdat de geluidemissies in het kalenderjaar 2021 bekend zijn en de geluidproductieplafonds zijn vastgesteld. In dit geval bevat de saneringslijst de geluidgevoelige gebouwen die zijn genoemd onder d, e en f. Zodoende kan een gat tussen de sanering op grond van de Wet geluidhinder en de sanering op grond van dit besluit zoveel mogelijk worden voorkomen. Om dit te bewerkstelligen kan het bevoegd gezag op basis van de geluidbelastingen in 2016 uitvoering geven aan de sanering. Voor provincies en agglomeratiegemeenten, die verplicht zijn elke vijf jaar een geluidbelastingkaart vast te stellen, zijn deze geluidbelastingen al bepaald in de geluidbelastingkaarten van 2017. Andere gemeenten kunnen ook van deze mogelijkheid gebruik maken als zij de geluidbelasting bepalen voor het jaar 2016. Overheden die dit doen kunnen vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet een subsidieaanvraag indienen voor de sanering. Andere overheden kunnen dit pas doen na vaststelling van geluidproductieplafonds (provincies) of basisgeluidemissies (gemeenten en waterschappen).

Het derde lid geeft aan voor welke geluidgevoelige gebouwen de saneringsregeling niet van toepassing is. Dit zijn ten eerste de geluidgevoelige gebouwen waarvoor een gemeente de Interimwet stad- en milieubenadering heeft toegepast. Bij de toepassing van die wet heeft al een afweging van de hoge geluidbelasting plaatsgevonden, en is de hogere geluidbelasting toelaatbaar geacht, gezien de lokale omstandigheden. Ten tweede zijn dit geluidgevoelige gebouwen waarvoor een uitzonderingsregel voor hogere waarden uit de Wet geluidhinder is toegepast in gevallen van vervangende nieuwbouw. Ook hiervoor geldt dat al een afweging van de hoge geluidbelasting heeft plaatsgevonden, en de hogere geluidbelasting toelaatbaar is geacht, gezien de lokale omstandigheden. Ten derde zijn dit geluidgevoelige gebouwen waarvoor al eerder een sanering (op rijkskosten) is uitgevoerd. Ook als er voor een gebouw een aanbod is gedaan om geluidwerende maatregelen te treffen en de eigenaar daaraan geen medewerking heeft verleend, wordt de sanering beschouwd als te zijn uitgevoerd. Een uitzondering wordt gemaakt voor een weg die is gesaneerd door het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/u. Dit is toegelicht in het algemene deel van de toelichting. Geluidgevoelige gebouwen die op deze manier zijn gesaneerd komen dus wel in aanmerking voor sanering onder de Omgevingswet. Omdat gemeenten, waterschappen en provincies geen volledige gegevens hebben over deze eerdere sanering, zal de Minister van Infrastructuur en Waterstaat de desbetreffende geluidgevoelige gebouwen identificeren en op een lijst plaatsen.

Artikel 14a.3 (vaststellen en melding lijst met vanwege het geluid te saneren gebouwen) [artikelen 16.1, tweede lid, en 16.88, eerste lid, Ow]

Dit artikel schrijft voor dat het bevoegd gezag een ontwerp van de lijst publiceert en vrijgeeft voor een vorm van publieksparticipatie. Dit stelt belanghebbenden in staat om na te gaan of de lijst compleet is en wellicht aanvulling behoeft, bijvoorbeeld omdat er geluidgevoelige gebouwen ontbreken. Het bevoegd gezag stelt tevens de Minister van Infrastructuur en Waterstaat in de gelegenheid een zienswijze in te dienen op het ontwerp van de lijst.

De lijst moet op elektronische wijze worden vastgesteld en ter informatie worden gezonden aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Artikel III, Wijzigingen in het Besluit bouwwerken leefomgeving

Wijziging tabel 4.101

Tabel 4.101 stuurt onder meer de toepassing van artikel 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving aan. Omdat het met dit besluit gewijzigde artikel 4.103 ook regels bevat over het geluid van activiteiten, bedoeld in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, dient in de tabel ook naar die activiteiten te worden verwezen.

Wijziging artikel 4.103

Bij de invoering van de Omgevingswet is de Wet geluidhinder ingetrokken. Daarmee is ook het zelfstandige besluit tot vaststelling van hogere waarden komen te vervallen. Het toetsen van het geluid aan standaardwaarden en grenswaarde en het besluit om een bepaalde hoeveelheid geluid op de gevels van een geluidgevoelig gebouw toe te laten, is thans een volwaardig onderdeel van de besluitvorming geworden. Dat heeft onder meer tot gevolg dat in het Besluit bouwwerken leefomgeving niet meer kan worden verwezen naar een krachtens de Wet geluidhinder genomen hogere-waardenbesluit.

Daarom is het eerste lid van artikel 4.103 aangepast zodat wordt verwezen naar het gezamenlijke geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw. Dat geluid wordt bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan. Bij het bepalen van het gezamenlijke geluid wordt meer dan voorheen rekening gehouden met de samenloop van het geluid van verschillende geluidbronsoorten en andere geluidbronnen. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de toelichtingen op het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Bij de toepassing van artikel 4.103 van het Besluit bouwwerken leefomgeving hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar het geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw dat maatgevend is voor de geluidwering van het gebouw. De waarde van het gezamenlijke geluid wordt al bepaald bij het toelaten van het betreffende gebouw in het omgevingsplan. Bij globale omgevingsplannen kan die bepaling zijn doorgeschoven naar het verlenen van een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, maar ook in dat geval is de waarde van het gezamenlijke geluid bekend als artikel 4.103 wordt toegepast.

Het tweede lid van artikel 4.103 biedt wel de mogelijkheid om het gezamenlijke geluid opnieuw te bepalen. Die mogelijkheid is niet gewijzigd ten opzichte van het Bouwbesluit 2012. Wel is de voorwaarde vervallen dat het artikel alleen kan worden toegepast als herberekening leidt tot minder geluidwering. Het bevoegd gezag kan het artikel ook toepassen als dat leidt tot meer geluidwering.

In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn geluidregels opgenomen voor het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de omgeving van activiteiten die niet op een industrieterrein worden uitgevoerd. Bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen in de nabijheid van die activiteiten kan een toets aan de binnenwaarde aan de orde zijn die kan leiden tot extra bescherming van die woningen tegen het geluid van die activiteiten. Het eerste lid, onder b, van artikel 4.103 is daarop aangepast door te verwijzen naar het geluid van activiteiten als bedoeld in paragraaf 5.1.4.2.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De binnenwaarde is 35 dB(A) is niet aangepast.

Wijziging artikel 5.23

Het eerste lid van artikel 5.23 is overeenkomstig artikel 4.103 gewijzigd zodat ook hier wordt verwezen naar het gezamenlijke geluid op de gevel van het geluidgevoelige gebouw. Dit artikel heeft betrekking op het wijzigen van een gebruiksfunctie (transformatie) van een bestaand niet-geluidgevoelig gebouw. Vaak is de gevel van een bestaand gebouw nog van voldoende kwaliteit en behoeft dit niet te worden vervangen of ingrijpend gewijzigd. Daarom geldt bij functiewijziging een binnenwaarde van 41 dB. Het gebouw krijgt dan een geluidwering die ten minste is gedimensioneerd op die binnenwaarde, maar de geluidwering mag niet minder worden dan het rechtens verkregen niveau (conform de hoofdregel van artikel 5.4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving). Hiermee wordt voorkomen dat bij functiewijziging een gevel alleen omwille van het geluid vervangen moet worden. Als de gevel om andere redenen (bijvoorbeeld bouwkundige) moet worden vervangen of ingrijpend gewijzigd, kan de geluidwering wel direct worden verbeterd. Daarom is in het nieuwe tweede lid van artikel 5.23 bepaald dat in dat geval de nieuwbouweisen gelden.

Het derde lid biedt de mogelijkheid om de waarde van het gezamenlijke geluid opnieuw te berekenen. De werking is gelijk aan het tweede lid van artikel 4.103. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting op dat artikel.

Wijziging bijlage I bij artikel 1.1

De begripsomschrijving van 'geluidsgoed terrein' verwijst nu nog naar het gelijkkluidende begrip in de Wet geluidhinder. Omdat deze wet met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is ingetrokken, wordt deze begripsomschrijving thans gewijzigd.

Artikel IV, wijziging Besluit algemene bepalingen inzake het wegverkeer [artikel 18, derde lid, Wegenverkeerswet 1994]

In artikel 5.78p van het Besluit kwaliteit leefomgeving dat met dit Aanvullingsbesluit wordt ingevoegd, is geregeld dat bij aanleg of wijziging van een gemeenteweg, waterschapsweg of lokale spoorweg wordt getoetst aan geluidnormen. Wat in dit verband onder 'wijziging' moet worden verstaan is bepaald in artikel 5.78o van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Ook verkeersbesluiten kunnen ertoe leiden dat de geluidbelasting in de omgeving van een gemeente- of waterschapsweg toeneemt. Het nieuwe artikel 21a van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer regelt dat in dat geval bij het nemen van die verkeersbesluiten ook wordt getoetst aan voornoemde geluidnormen. Daartoe wordt artikel 5.78p, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard bij het nemen van een verkeersbesluit, mits de aanneming is dat dit besluit leidt tot een toename van het geluid met meer dan 1,5 dB.

Het gaat hierbij onder andere om verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 15, eerste lid van de Wegenverkeerswet 1994, inhoudende de plaatsing of verwijdering van een verkeersteken of een onderbord dat een gebod of verbod inhoudt. Een voorbeeld is dat de op een gemeente- of waterschapsweg van toepassing zijnde maximumsnelheid hoger wordt. Dit kan het geval zijn als door middel van een verkeersbesluit een ter plaatse geldende maximumsnelheid (die lager is dan de wettelijke maximumsnelheid) wordt verhoogd of de grens van de bebouwde kom wordt verlegd. Ook kan het gaan om verkeersbesluiten als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994 die leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg of weggedeelte gebruik kan maken.

Het bevoegd gezag zal telkens moeten beoordelen of zo'n verkeersbesluit leidt tot een toename van het geluid van meer dan 1,5 dB, in welk geval artikel 21a van toepassing is. Bij veranderende verkeersintensiteiten geldt als vuistregel dat hiervan in de praktijk doorgaans geen sprake is als de toename van de verkeersintensiteit, bij ongeveer gelijkblijvende verkeerssamenstelling, niet groter is dan 40%.

Hoofdstuk 2. Overgangs- en invoeringsbepalingen

Artikel V (begripsbepalingen)

In dit artikel zijn enkele begrippen gedefinieerd die gebruikt worden in enkele overgangs- en invoeringsbepalingen over de eerste vaststelling van geluidproductieplafonds voor een bestaand industrieterrein. Na toepassing van deze invoeringsbepalingen is het industrieterrein 'over' naar het systeem van geluidproductieplafonds en hebben deze begrippen geen betekenis meer.

Artikel VI (geluidproductieplafonds voor een bestaand industrieterrein) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

In artikel 3.6, tweede lid, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is bepaald dat voor een op het tijdstip van inwerkingtreding van die wet bestaand industrieterrein op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip wordt voldaan aan de plicht tot het bij omgevingsplan vaststellen van geluidproductieplafonds. Gedacht wordt aan een termijn van maximaal twee jaar na de inwerkingtreding van de Aanvullingswet geluid. Met die eerste vaststelling gaat het betreffende industrieterrein over van het systeem van de Wet geluidhinder naar het onder de Omgevingswet geldende systeem van geluidproductieplafonds.

Het heeft de voorkeur om zo snel mogelijk over te stappen op het nieuwe systeem, maar het is aan de betrokken gemeente om een geschikt moment te kiezen. Dat is bijvoorbeeld afhankelijk van lopende ontwikkelingen op het industrieterrein en de omgeving. De uiterste termijn van twee jaar biedt het bevoegd gezag voldoende tijd om het vaststellingsbesluit voor te bereiden en te nemen. In die periode kunnen op grond van het overgangsrecht van de Aanvullingswet geluid (artikel 3.6, eerste lid, onder a) nog vergunningen worden verleend op basis van het oude recht, maar dat is daarna niet meer mogelijk. Om de eerste geluidproductieplafonds te kunnen vaststellen, moeten ook voor de eerste keer geluidreferentiepunten worden bepaald. Hiervoor wordt verwezen naar artikel 3.30 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. In artikel 3.6, derde lid, van de Aanvullingswet geluid is bepaald dat provinciale staten de geluidproductieplafonds moeten vaststellen voor een bestaand industrieterrein dat op het tijdstip van inwerkingtreding krachtens de Wet milieubeheer of de Wet ruimtelijke ordening bij provinciale verordening is aangewezen als industrieterrein van regionaal belang (zie artikel 163, tweede lid, van de Wet geluidhinder).

In het algemeen gedeelte van deze toelichting is beschreven waarom de eerste geluidproductieplafonds niet rechtsreeks kunnen worden afgeleid van de geldende grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder, maar worden berekend met een bronmodel dat die op grond van de Wet geluidhinder toegelaten geluidproductie beschrijft. Anders gezegd: de toegelaten geluidproductie gaat mee naar het systeem van geluidproductieplafonds. In het eerste lid is daarom bepaald dat de eerste vaststelling moet plaatsvinden op grond van de geluidproductie op het industrieterrein zoals die tot het moment van eerste vaststelling van de geluidproductieplafonds (i.c. de toepassing van dit artikel) was toegestaan. Die toegestane geluidproductie wordt begrensd door alle grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder.

In artikel V is bepaald dat hieronder worden verstaan alle bij of krachtens de Wet geluidhinder geldende of vastgestelde grenswaarden. Die bestaan onder meer uit de buitengrens van de geluidzone. Op elk punt van die zonegrens mag de geluidbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A) etmaalwaarde. De toegestane geluidproductie wordt ook begrensd door de voor woningen, andere geluidgevoelige bouwwerken en geluidgevoelige terreinen (als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder) vastgestelde ten hoogste toelaatbare waarde van de geluidbelasting. Dat kan zijn een voor een saneringswoning vastgestelde zogenoemde maximaal toelaatbare geluidsbelasting of een (na vaststelling van de geluidzone) voor nieuwe woningen vastgestelde hogere waarde. Uiteraard moet worden uitgegaan van de grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder zoals die gelden op het moment van de in het eerste lid bedoelde eerste vaststelling. De toegestane geluidproductie zal in de praktijk met name worden begrensd door de maximaal toelaatbare geluidsbelastingen die gelden voor de meest nabij gelegen woningen. Bij afwezigheid van woningen zal de zonegrens bepalend zijn. Dat verschilt uiteraard van industrieterrein tot industrieterrein.

Van belang is dat de geluidproductie moet worden bepaald bij maximale benutting van de geldende grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder. Maximale benutting betekent dat voor elk van de drie afzonderlijk etmaalperioden moet worden uitgegaan van maximale benutting. Bij een grenswaarde van bijvoorbeeld 58 dB(A) etmaalwaarde is de maximale geluidproductie in de

dagperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 58 dB(A), de toegestane geluidproductie in de avondperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 53 dB(A) en de toegestane geluidproductie in de nachtperiode de geluidproductie die leidt tot een geluidniveau van 48 dB(A).

Door middel van een akoestisch onderzoek moet worden bepaald hoe de geldende grenswaarden Wet geluidhinder maximaal benut kunnen worden. Het is echter niet mogelijk om alle op grond van de Wet geluidhinder geldende grenswaarden volledig te benutten. De geluidruimte op de zonegrens zal vaak niet volledig benut kunnen worden omdat de grenswaarden voor meer nabijgelegen woningen bepalend zijn. In het eerste lid is daarom bepaald dat moet worden uitgegaan van een maximale benutting en niet van volledige benutting van alle grenswaarden. Hiermee gaat geen geluidruimte voor het industrieterrein verloren omdat ook in het systeem van de Wet geluidhinder niet alle grenswaarden volledig gebruikt konden worden. Het 'verlies' aan geluidruimte is geen gevolg van de overgang op het systeem van geluidproductieplafonds. Het bevoegd gezag moet in het kader van de eerste vaststelling motiveren (zie ook artikel VII) hoe zij de grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder zo maximaal mogelijk heeft benut. Het is niet nodig om alle grenswaarden te betrekken in het onderzoek. Bijvoorbeeld op de zonegrens kan worden uitgegaan van een representatief aantal punten.

De toegestane geluidproductie moet worden geschreven met een akoestisch rekenmodel. Bij het opstellen van dat model kan worden uitgegaan van een reeds beschikbaar bestemmingsplanmodel, zonebeheermodel of een bouwplantoetsingsmodel dat voor de toetsing op grond van de artikelen 59 en 60 van de Wet geluidhinder is gebruikt. In de niet-etmaalwaarde bepalende etmaalperioden moet vanwege de eis van 'maximale benutting' geluidproductie worden toegevoegd zodat de zogenoemde 'latente etmaalruimte' beschikbaar blijft voor het industrieterrein. Het bevoegd gezag kan dat opvullen op verschillende manieren doen en moet motiveren hoe is voldaan aan de eis van 'maximale benutting'. Daarom worden de eerste geluidproductieplafonds bij besluit vastgesteld en is een invoering van rechtswege niet mogelijk.

Nadat de eerste geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, treedt voor het betreffende industrieterrein het systeem van geluidproductieplafonds als geheel in werking, dus ook de omgevingsprocedures. In die omgevingsprocedures, zoals bijvoorbeeld artikel 5.78u van het Besluit kwaliteit leefomgeving voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen, moet worden uitgegaan van de geluidbelasting die de nieuwe gebouwen gaan ondervinden bij volledige benutting van de (dan geldende) geluidproductieplafonds. Bij die berekening wordt voor wat betreft de geluidproductie op het industrieterrein gebruik gemaakt van het rekenmodel waarmee die geluidproductieplafonds zijn bepaald.

De in het eerste lid bedoelde geluidproductie moet worden bepaald overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de Wet geluidhinder zoals die luiden onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat zal zo worden bepaald in de Omgevingsregeling. Dat betekent onder meer dat het geluid van windturbines buiten beschouwing blijft en dat redelijke sommatie mag worden toegepast, uiteraard als daartoe al eerder besloten was. Bij de bepaling van de geluidproductie wordt ook rekening gehouden met de invloed van objecten in de op grond van de Wet geluidhinder geldende geluidzone.

Het is niet toegestaan om bij de toepassing van het eerste lid uit te gaan van een bestaande overschrijding van grenswaarden. Eventuele knelpunten moeten bij voorkeur voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden opgelost. Als dat niet mogelijk is, kan gelijktijdig met het vaststellen van de eerste geluidproductieplafonds artikel 3.43 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden toegepast waarmee een termijn wordt gesteld voor het voldoen aan de eerste geluidproductieplafonds. Gemotiveerd zal moeten worden hoe de overschrijding van de plafonds zal worden beëindigd. Verder moet wel worden bedacht dat voor de omgevingsprocedures onverkort wordt uitgegaan van volledige benutting van de geldende geluidproductieplafonds, ook als die tijdelijk worden overschreden.

Overigens kan de toepassing van artikel VI ook worden gecombineerd met andere toepasselijke artikelen van afdeling 3.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De met toepassing van artikel VI bepaalde eerste geluidproductieplafonds kunnen dus bijvoorbeeld direct met toepassing van artikel 3.31 van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden gewijzigd (verhoogd of verlaagd).

In het eerste lid is de hoofdregel voor de eerste vaststelling gegeven. In het tweede lid zijn aanvullende regels gesteld. Onder a is geregeld dat bij het bepalen van de geluidproductie de

geluidregels van het bestemmingsplan in acht moeten worden genomen. Dat is uiteraard alleen aan de orde als de gemeente dergelijk geluidregels in het bestemmingsplan had vastgelegd. Over het algemeen beschrijven die geluidregels een geluidverdeling die bij het bepalen van de in het eerste lid bedoeld geluidproductie in acht moet worden genomen. Onder b is bepaald dat ook rekening moet worden gehouden met een voor dat industrieterrein geldend zonebeheerplan als bedoeld in artikel 164 van de Wet geluidhinder. Onder c is bepaald dat bij het vaststellen van de geluidproductie geen rekening mag worden gehouden met de beoogde afname van het geluid door het uitvoeren van de in een geluidreductieplan vastgelegde maatregelen. Dat volgt ook al uit het eerste lid waarin is bepaald dat moet worden uitgegaan van de geldende grenswaarden ingevolge de Wet geluidhinder. Onder d is ten slotte bepaald dat de geluidproductie in ieder geval voldoende moet zijn voor de aan bestaande bedrijven vergunde geluidruimte. Dat geldt per bedrijf maar ook voor de vergunde geluidruimte als geheel.

In het omgevingsplan waarmee de eerste geluidproductieplafonds worden vastgesteld moet inzichtelijk worden gemaakt hoe de transitie naar het nieuwe systeem wordt gemaakt. Dat wordt bevorderd door in het besluit aan te geven:

- welke grenswaarden Wet geluidhinder zijn betrokken bij het bepalen van de geluidproductie op het industrieterrein;
- de berekende geluidbelasting L_{den} en geluidbelasting L_{night} op de gevels waarop de bovenbedoelde grenswaarden betrekking hebben bij maximale benutting van die grenswaarden;
- de voor het bestaande industrieterrein toegepaste aftrek als bedoeld in artikel VII.

Artikel VII (bestaand industrieterrein waarop redelijke sommatie is toegepast) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

De Wet geluidhinder biedt in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 de mogelijkheid om het geluid van bedrijven op een industrieterrein redelijker te sommeren. Die redelijke sommatie is uitgewerkt in de vorm van een aftrek van 1, 2 of 3 dB op de volgens het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 berekende geluidbelasting van een industrieterrein als geheel. Als een aftrek voor redelijke sommatie is toegepast, heeft het bevoegd gezag geanticipeerd op het effect van jaarmiddeling.

Bij inwerkingtreding van dit besluit wordt ook voor industrielawaai overgestapt op de jaargemiddelde dosismaat L_{den} . Het geluid van een industrieterrein als geheel moet worden berekend in L_{den} . Dat betekent dat ook het geluid van individuele bedrijven op een industrieterrein jaargemiddeld moet worden berekend. Daardoor neemt het berekende geluid van bedrijven af en neemt ook het geluid van het industrieterrein (het gezamenlijke geluid van die bedrijven) af. Die afname zal pas na inwerkingtreding van dit besluit plaats kunnen vinden. Bij de invoering van het nieuwe systeem wordt immers uitgegaan van de thans vergunde situatie waarin bedrijven elke dag van het jaar volgens de RBS in werking mogen zijn. Na inwerkingtreding kan de jaarmiddeling worden verwerkt in de geluidregels van het omgevingsplan en de omgevingsvergunningen van bedrijven en zal het effect van jaarmiddeling geleidelijk zichtbaar gaan worden in de vorm van een afname van het berekende geluid. Bij het toepassen van de aftrek voor redelijke sommatie heeft het bevoegd gezag geanticipeerd op dat effect. In artikel VII is bepaald hoe bij de invoering van het nieuwe systeem moet worden omgegaan met een eerder toegepaste aftrek redelijke sommatie.

Het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 biedt twee mogelijkheden voor het toepassen van de aftrek redelijke sommatie:

- a) bij het vaststellen van een grenswaarde: in dat geval is een grenswaarde bijvoorbeeld 2 dB lager vastgesteld dan de volgens het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 berekende waarde van het geluid. De aftrek voor redelijke sommatie is dan in die grenswaarde verwerkt; of
- b) bij het toetsen aan een eerder zonder aftrek vastgestelde grenswaarde.

In artikel VI is bepaald dat bij de invoering moet worden uitgegaan van de bij of krachtens de Wet geluidhinder geldende of vastgestelde grenswaarden. In de onder a bedoelde situatie wordt de in het eerste lid van artikel VI bedoelde toegestane geluidproductie op het industrieterrein correct bepaald en wordt het eerste geluidproductieplafond ook op de correcte waarde vastgesteld.

Dat geluidproductieplafond zal echter wel direct na de invoering worden overschreden (in het voorbeeld 2 dB) omdat op het moment van invoering de jaarmiddeling nog niet is verwerkt in de geluidvoorschriften van de bedrijven. Omdat een geluidproductieplafond een omgevingswaarde

met resultaatsverplichting is moet het bevoegd gezag ervoor zorgen dat de overschrijding wordt opgeheven. Omdat daarvoor tijd nodig is, is in het tweede lid van artikel VIII bepaald dat gedurende een periode van twee jaar niet hoeft te worden voldaan aan de eerste geluidproductieplafonds. Dat geeft het bevoegd gezag een redelijke termijn om de jaarmiddeling te verwerken in de geluidregels van het omgevingsplan en de omgevingsvergunningen van bedrijven. Gedurende die periode zal de berekende geluidproductie geleidelijk gaan afnemen en uiteindelijk voldoen aan het geluidproductieplafond.

In de onder b bedoelde situatie is bij het toetsen aan grenswaarden geanticipeerd op het effect van jaarmiddeling, maar is dat niet verwerkt in de waarde van de grenswaarden. Op grond van artikel VI moet echter bij het bepalen van de toegestane geluidproductie wel van deze geldende grenswaarden worden uitgegaan. Daardoor zouden de eerste geluidproductieplafonds te hoog worden vastgesteld. Daarom is in het eerste lid van artikel VII bepaald dat de eerder toegepaste aftrek redelijke sommatie wordt omgezet in een overeenkomstige verlaging van de geluidproductieplafonds.

Ook hierbij geldt dat het eerste geluidproductieplafond direct na het van kracht worden zal worden overschreden omdat op het moment van invoering de jaarmiddeling nog niet is verwerkt in de geluidvoorschriften van de bedrijven. Daarom is in het tweede lid van artikel VIII bepaald dat ook in dit geval gedurende een periode van twee jaar niet hoeft te worden voldaan aan de eerste geluidproductieplafonds.

Artikel VIII (afwijkend tijdstip en afwijkende termijn waarbinnen aan het geluidproductieplafond wordt voldaan) [artikel 2.24, eerste lid, ow]

Ingevolge artikel 3.41 van het Besluit kwaliteit leefomgeving moet vanaf het moment van vaststelling worden voldaan aan een geluidproductieplafond. In twee gevallen kan niet worden voldaan aan de met toepassing van artikel VI vastgestelde eerste geluidproductieplafonds. Dat is het geval als onder de Wet geluidhinder voor een industrieterrein redelijke sommatie als bedoeld in artikel VII is toegepast en het geval als een geluidreductieplan in uitvoering is. In artikel VIII is voor beide gevallen geregeld dat gedurende een bepaalde tijd niet hoeft te worden voldaan de eerste geluidproductieplafonds.

Artikel IX (geluidproductieplafonds voor bestaande provinciale wegen) [artikel 2.24, eerste lid, Ow]

Het eerste lid van dit artikel geeft de hoofdregel voor de eerste vaststelling van geluidproductieplafonds voor provinciale wegen. Hierbij is geen bezwaar en beroep mogelijk is (zie artikel 2.3, onder 1, onder b, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet. De voorwaarde daarbij is dat de geluidproductieplafonds worden gebaseerd op de historische geluidproductie, vermeerderd met 1,5 dB. Het verdient de voorkeur dat uitgegaan wordt van de geluidproductie in één van de vijf kalenderjaren voorafgaande aan inwerkingtreding van dit besluit. De provincie kan op basis van praktische gronden een keuze maken waarbij het voor de hand ligt van betrouwbare en zo actueel mogelijke gegevens uit te gaan. Deze 1,5 dB is geluidruimte om te voorkomen dat direct overschrijdingen van geluidproductieplafonds dreigen. Ook in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer werd een dergelijke geluidruimte in de eerste geluidproductieplafonds opgenomen.

In het tweede lid is geregeld dat de provincie in bepaalde gevallen kan afwijken van het eerste lid en dus een ander geluidproductieplafond kan vaststellen. In de eerste plaats moet er sprake zijn van de verwachting dat op het eerste lid gebaseerde geluidproductieplafonds binnen 5 jaar overschreden worden. Daarnaast moet de overschrijding veroorzaakt worden door een recent besluit over een ruimtelijke ontwikkeling of over infrastructuur. Tot slot moet de provincie de gevolgen van de hogere geluidproductieplafonds voor de omgeving aanvaardbaar achten. Tegen geluidproductieplafonds die met dit tweede lid zijn vastgesteld is wel bezwaar en beroep mogelijk. De uitzondering van artikel 2.3, onder 1, onder b, van de Aanvullingswet geluid Omgevingswet is hier namelijk niet van toepassing.

Artikel X (intrekken van besluiten)

De in dit artikel genoemde besluiten vinden hun grondslag in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer of de Wet geluidhinder en worden ingetrokken omdat die grondslagen met de Aanvullingswet geluid Omgevingswet komen te vervallen.

De inhoud van het Besluit geluid milieubeheer en het Besluit geluidhinder wordt met dit besluit, tezamen met de nodige wijzigingen en aanvullingen, ingepast in het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit, het Besluit bouwwerken leefomgeving en het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer.

De sanering van industrielawaai is al enige jaren afgerond zodat het Besluit saneringsmaatregelen industrielawaai 1994 zonder meer kan worden ingetrokken. De functie van de geluidszones bij industrieterreinen onder de Wet geluidhinder wordt overgenomen door de systematiek van geluidproductieplafonds zodat ook het Besluit vaststelling geluidszone Tweede Maasvlakte kan worden ingetrokken.

Artikel XI (inwerkingtreding)

Inwerkingtreding geschiedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Hiervoor is gekozen om te kunnen borgen dat er sprake is van een redelijke invoeringstermijn. Voor de inwerkingtreding is het ook nodig dat alle benodigde uitvoeringsregels gereed zijn. Die zullen op hetzelfde tijdstip in werking treden. De regering streeft ernaar dat de Aanvullingswet geluid en dit Aanvullingsbesluit gelijktijdig in werking treden met de Omgevingswet zelf vanwege de sterke inhoudelijke samenhang. Voor een zorgvuldige invoering kan het aangewezen zijn om onderdelen op een later tijdstip in werking te laten treden. Dit artikel biedt die mogelijkheid.

Artikel XII (citeertitel)

De regering heeft diverse algemene maatregelen van bestuur tot aanvulling van de besluiten op grond van de Omgevingswet in voorbereiding. Omwille van consistentie en de herkenbaarheid zijn de diverse aanvullingsbesluiten allemaal voorzien van een citeertitel volgens hetzelfde model.